
FOLKETINGET

Til Underudvalget under Udvalget for Forretningsordenen

Lovsekretariatet

Christiansborg
DK-1240 København K

Tlf. +45 33 37 55 00

Fax +45 33 32 85 36

www.ft.dk

ft@ft.dk

Vedlagt omdeles til orientering det materiale, som advokat K.L. Németh har henvist til i sit brev af 5. januar 2015 til underudvalget på vegne af MF Troels Lund Poulsen (V), jf. UUF alm. del – bilag 5.

Udtalelse fra advokat K. L. Németh modtaget pr. mail den 9. juli 2014:

"Tak for skrivelse af 3. juni 2014, hvorved Skattesagskommissionen fremsendte udkast til beretning afsnit 11.1 (kommissionens bevisvurderinger) samt udkast til dele af afsnit 11.2 (kommissionens ansvarsvurderinger, der vedrører min klient, fhv. skatteminister Troels Lund Poulsen).

Troels Lund Poulsen og jeg har gennemgået materialet og finder anledning til at fremhæve, at Troels Lund Poulsen – i det omfang, der er uoverensstemmelse mellem hans og Peter Lofts forklaring om omfanget af Peter Lofts orientering af Troels Lund Poulsen – fastholder de forklaringer, der er afgivet i forbindelse med afhøringen af Troels Lund Poulsen. Der henvises til protokol 9 og protokol 52. Troels Lund Poulsen og jeg kan derfor ikke tiltræde Kommissionens bevisvurdering på disse punkter.

I øvrigt giver materialet os ikke anledning til bemærkninger bortset fra, at vi finder, at bemærkningerne på side 31, afsnit 11.2.1 Ministrene, "Lars Løkke Rasmussen, Troels Lund Poulsen og Peter Christensen har helt eller delvist afgivet forklaring om deres embedsførelse som ministre" forekommer uklare.

Hvad menes der med, at min klient har afgivet forklaring om sin embedsførelse som minister "helt eller delvist"?

Vi vil sætte pris på, såfremt dette afsnit kan formuleres noget anderledes, så det ikke giver anledning til misforståelser.

Ellers ingen kommentarer.

Med venlig hilsen

K.L. Németh

**ADVOKATERNE
NÉMETH & SIGETTY A/S**

Frederiksgade 21
DK-1265 København K
telefon +4533132344
telefax +4533130334
CVR-nr. 17022245
E-mail al@nemeth.sigetty.dk "

Skattesagskommissionen

PROTOKOL

Protokol nr.: 9

Den 23. oktober 2012 kl. 9.30 blev Skattesagskommissionen sat i kommissionens mødelokale Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, Lars E. Andersen, Martin Simonsen og Niels Fenger, kommissionens udspørger, advokat Lars Kjeldsen og kommissionens juridiske sekretær Rikke Holler.

Som protokolfører fungerede Dorthe Hylleberg.

Følgende bisiddere var mødt:

Advokat Henrik Stagetorn for Peter Arnfeldt.

Advokat K. L. Németh for Troels Lund Poulsen.

Advokat Jakob S. Arrevad for Peter Christensen.

Faglig sekretær Merete Keller Berdiin for Søren Hansen.

Advokat Nicolai Westergaard for Inger Kirstine Sommer Hansen, Jette Sørensen, Gergana Trasborg og Lisbeth Rasmussen.

Advokat Jon Lauritzen for Hanne Dahl Kofod.

Advokat Karen-Margrethe Schebye for Erling Andersen.

Advokat Stine Gry Johannessen for Michael Frank, Carsten Vesterø, Jesper Skovhus Poulsen, Per Hvas, Winnie Jensen og Anne Simonsen.

Advokat Noaman Azzouzi for Jan Lund.

Advokat Torben Koch for Steffen Normann Hansen.

Advokatfuldmægtig Mathilde Kleist på vegne advokat John Petersen for Birgitte Christensen.

Advokat Jens Christensen for Morten Jensen.

Advokat Morten Mark Østergaard for Camilla Lau Baymler.

Advokat Torben From for Joan Simkus.

Advokat Bjarke Vejby på vegne advokat Lars Svenning Andersen for Peter Loft.

Advokatfuldmægtig Tina Tolstrup Bak Jensen på vegne advokat Per Magid for Karsten Dybvad.

Advokat Nicolai Mallet for Lars Løkke Rasmussen og Mikael Børsting.

Indledningsvist konstaterede formanden, at der er sket nye lækager af fortroligt materiale fra Skatte-sagskommissionens undersøgelse. Kommissionen ser med stor alvor på dette. Lækagen kan ske mange steder fra – kommissionen selv, bisidderne eller forvaltningsmyndighederne. Formanden præciserede, at det ikke er tilladt at udlevere materiale eller kopier heraf til vidnerne. Det er endvi-dere ikke tilladt vidnerne at affotografere materialet eller tage udførlige notater fra materialet. Ved gennemgang af materiale med vidnerne, må bisidderne kontrollere, at det ikke sker.

Som vidne mødte Troels Lund Poulsen.

Vidnet blev orienteret om, at afhøringen vil blive transmitteret direkte til et tilstødende lokale, der er blevet oprettet til de tilhørere, der ikke er plads til i selve mødelokalet. Der sker ikke nogen opta-gelse i den forbindelse. Vidnet blev endvidere orienteret om, at afhøringen vil blive lydoptaget af hensyn til protokolleringen af forklaringerne. Optagelserne vil blive slettet, når kommissionen har afgivet sin beretning.

Vidnet blev vejledt om, at han ikke havde pligt til at udtale sig.

Vidnet erklærede, at han var villig til at afgive forklaring.

Vidnet blev endvidere vejledt om, at han har ret til at besvare spørgsmål, idet reglerne om tavsheds-pligt ikke er gældende under en forklaring, der afgives til undersøgelseskommissionen.

Formanden oplyste, at der kan opstå et spørgsmål om dørlukning, hvis man kommer for tæt på Helle Thorning-Schmidt og Stephen Kinnocks private forhold. Det er op til kommissionen at tage spørgsmålet op, hvis kommissionen mener, man kommer for tæt på.

Vidnet forklarede, at han blev valgt ind i Folketinget i 2001 og blev miljøminister i 2007 i forbin-delse med Anders Fogh Rasmussen-regeringen. Han blev udpeget som skatteminister den 23. febru-ar 2010, hvor han blev medlem af regeringens økonomiudvalg og koordinationsudvalg. Han var skatteminister frem til den 8. marts 2011, hvor han blev undervisningsminister.

I Skatteministeriet sad de i et relativt åbent kontorlandskab. Udenfor hans kontor sad de to minister-sekretærer, Anne Simonsen og Morten Jensen, hans HK-sekretær, Camilla Baymler, samt en yderli-gere sekretær. På kontoret ved siden af vidnets sad Peter Arnfeldt og dernæst Peter Loft. Han havde

daglig kontakt med Peter Loft, der var hans departementschef og nærmeste rådgiver. Derudover havde han et ganske udmærket samarbejde med hele direktionen, der bestod af en lang række forskellige mennesker. Han havde en tæt kontakt til dem på forskellige sagsforelæggelser, alt efter om det var økonomiske spørgsmål, ting der kørte igennem regeringens økonomiudvalg eller ting, der havde mere fokus på skattepraksis. Vidnet holdt nogle gange møder med medlemmer af direktionen uden, at Peter Loft var til stede, men det skete mest, når det drejede sig om sager til regeringens økonomiudvalg og koordinationsudvalg, hvor det var Otto Brøns, der koordinerede det. Vidnet havde dog det princip, at når han skulle have forelagt sager, så ønskede han, at departementschefen skulle være til stede. Han har ikke praktiseret at have en løbende dialog med embedsmænd uden, at Peter Loft var til stede. Det var noget, han havde taget med sig fra Miljøministeriet, hvor den daværende departementschef lagde meget vægt på, at hun skulle overvære alle de møder, han havde med forskellige embedsmænd.

Vidnet tilbragte rigtig mange timer sammen med ministersekretærerne. Han lagde meget vægt på, at de fulgte hans arbejde, og de fulgte med ham rundt i landet. De var forbindelsesleddet mellem ministeriet og vidnet, når der skulle laves sager undervejs, og de fulgte ham i Folketinget. Det eneste sted, hvor de ikke fulgte ham, var i partiarbejdet, hvor han lagde meget vægt på, at her skulle de selvfølgelig ikke være med. Det skete kun, hvis der var nogle helt aktuelle sager, der skulle klares undervejs.

I løbet af vidnets første måneder som skatteminister blev Mette Thorn ansat som pressechef. Hun blev ansat til at hjælpe Peter Arnfeldt med den daglige pressehåndtering, da der var rigtig mange pressehenvendelser. Alle pressehenvendelser gik igennem dette kontor og blev delt videre ud. Peter Arnfeldt var ansat til at være den kontakt, som vidnet havde, hvis journalister ønskede at få fat på ham. Han kendte ikke Peter Arnfeldt personligt, men lagde vægt på, at han var en meget erfaren rådgiver, der kunne håndtere pressen, idet han tidligere havde arbejdet for Marianne Jelved under den tidligere SR-regering og for Bendt Bendtsen under den tidligere VK-regering. Peter Arnfeldt bistod ikke vidnet i forbindelse med politisk, taktiske overvejelser.

Med hensyn til sagsbehandlingen i ministeriet havde vidnet givet den instruktion, at alle forelæggelser, der blev lagt til ham som minister, gik gennem departementschefen. Vidnet havde bl.a. bedt om at få alle aktindsigter til orientering. Han var pinligt bevidst om, at han ikke kunne afgøre en aktindsigt. Han fik aktindsigterne til orientering, så han kunne være forberedt på det, der kunne komme frem i pressen. Peter Loft indskærpede også denne praksis efter en diskussion med ombudsmanden omkring det.

Ca. 2-3 uger efter sin tiltræden blev vidnet orienteret om den første konkrete VIP-sag. Det var en VIP-sag på en offentlig kendt borgerlig politiker. Der var ikke truffet afgørelse i sagen, da han blev orienteret. SKAT var i gang med at undersøge den pågældende person. I sit tidligere arbejde som miljøminister var han ikke vant til at modtage sådanne orienteringer, og han spurgte kort Peter Loft om, hvorfor han fik denne oplysning. Peter Loft forklarede, at der var et VIP-system, hvorefter sager med særlig opmærksomhed – både i forhold til privat personer og virksomheder – blev lagt til departementschefen og Steffen Normann Hansen til forelæggelse for ministeren. Han husker ikke, hvordan VIP-sagen fra marts måned 2010 blev forelagt, men han mindes det som en mundtlig orientering og måske fulgt op af noget skriftligt materiale. Udover denne sag og sagen med Helle Thorning-Schmidt var der andre VIP-orienteringer vedrørende politikere. Han mener, at disse ori-

enteringer foregik på samme måde som den første, og på samme måde som orienteringer også sker for store danske og internationale selskaber, som til tider er i offentlighedens søgelys. Han erindrer ikke, at der var andre end Peter Loft, der orienterede ham om VIP-sager om andre politikere. Vidnet fik en meget grundig orientering om den første sag, men vil gerne slå fast, at han ikke sad og sagsbehandlede sagerne. Han tog orienteringerne til efterretning, og mere gjorde han ikke. VIP-orienteringer var ikke bare én linjes orientering. Det var en lidt mere udførlig orientering uden, at man selvfølgelig var nede og se på konkrete ting.

Vidnet erindrer ikke, om han i forbindelse med VIP-orienteringer tidligere havde fået udleveret afgørelsen i andre personsager, men han har fået en meget grundig orientering i sagerne.

Vidnet plejede ikke privat omgang med sine medarbejdere, da han var skatteminister. Dog har Peter Loft og andre undtagelsesvist besøgt ham privat for at arbejde, bl.a. har de afholdt møder hos ham. Efter at han stoppede som skatteminister, var han på en cykeltur med Jesper Skovhus Poulsen og Steffen Normann Hansen fra sin private bopæl. Han var undervisningsminister på det tidspunkt.

Om opstarten af et presseberedskab forklarede vidnet, at det oftest blev lavet af de fagligt kompetente personer i ministeriet, som kendte problemstillingen. De var i stand til at skrive både meget teknisk, men også så hr. og fru Danmark kunne forstå det. Oplægget blev herefter lagt op til presseafdelingen, og Peter Arnfeldt fik også presseberedskabet til orientering, så han kunne forholde sig til det. Presseberedskabet kunne godt blive lavet om hen ad vejen, og vidnet så kun det endelige slutprodukt.

Vedrørende spørgsmålet om tavshedspligt forklarede han, at han opfattede tavshedspligten sådan, at han ikke kunne fortælle noget om konkrete sager, personer eller virksomheder, hvilket han selvfølgelig heller aldrig har gjort. Han voksede op med en mor, der var pantefoged gennem mange år, og han var derfor helt opmærksom på, hvordan reglerne var. Han har aldrig underholdt med hvilke personer eller virksomheder, der var i SKATs søgelys. Han fik ikke en decideret introduktion til, hvordan reglerne var, men i starten af sit embede som skatteminister havde han en kort drøftelse med Peter Loft om, at oplysninger af følsom karakter selvfølgelig ikke kunne videregives. Han var dog ikke fremmed i forhold til personfølsomme oplysninger og vidste godt fra sit tidligere virke, hvordan disse skulle håndteres.

Da han startede som skatteminister, var Skatteministeriet i gang med en strukturændring, som var gået i gang omkring januar 2010. Omkring 1. marts 2010 skete den fysiske sammenlægning af Koncerncentret. Han blev orienteret – enten mundtlig eller skriftligt – af Peter Loft om, at ombudsmanden mente, at det var uhensigtsmæssigt, at der ikke var en bekendtgørelse, der klargjorde kompetencefordelingen i den nye konstruktion. Det var baggrunden for den bekendtgørelse, der kom, og som han underskrev i august 2010. Han var fuldt ud bekendt med kompetencefordelingen mellem Koncerncentret/departementet og regionerne, og at han ikke kunne træffe afgørelse i konkrete sager.

Vedrørende kontoen for frivillig indbetaling af skat forklarede vidnet, at den tidligere skatteordfører for Venstre, Torsten Schack Pedersen, i februar 2010 skrev til ministersekretær Marie Færch, at han gerne ville drøfte muligheden for at få et felt på selvangivelsen eller årsopgørelsen til eventuel frivillig indbetaling af ekstra skat med den daværende skatteminister Kristian Jensen. Vidnet blev kort tid herefter skatteminister, og Torsten Schack Pedersen orienterede ham om sin tidligere forespørg-

sel. Vidnet syntes umiddelbart, at det lød som en god idé. Samtidig med drøftelserne med Torsten Schack Pedersen kom der et brev den 18. marts 2010 fra en borger. Han besvarede brevet den 5. maj 2010 med, at han ville oprette en konto. Beslutningen om oprettelsen af kontoen fandt sted på et møde med Peter Loft den 21. april 2010, jf. materialesamlingens side 202.265. Der var højst sandsynligt andre embedsmænd involveret i oprettelsen af kontoen, men vidnet havde kun dialog med Peter Loft om den.

Foreholdt materialesamlingens side 201.978 – mail af 20. maj 2010 kl. 20.19 fra Jesper Skovhus Poulsen til Peter Arnfeldt og Peter Loft – forklarede vidnet, at ingen – heller ikke departementschefen – havde fortalt ham, at kontoen ikke kunne oprettes, fordi det var en politisk gimmick. Det måtte efter hans mening være departementschefens opgave at sige nej til oprettelsen, hvis der var et problem. Han mener ikke, at han fik indvendinger fra embedsværket, men han kunne da godt mærke, at det tog lidt lang tid at få kontoen oprettet.

Han er bekendt med, at selve offentliggørelsen af kontoen blev drøftet mellem Peter Arnfeldt og Ekstra Bladet, hvor Ekstra Bladet blev spurgt, om de var interesseret i at få historien om, at der blev oprettet en sådan særlig skattekonto. Han var orienteret om dialogen, men gav ikke Peter Arnfeldt særlige instrukser eller tidsfrister for offentliggørelsen. Han vil gerne slå fast, at oprettelsen af skattekontoen den 21. april og den sag, der eksploderede i medierne i juni måned, absolut intet havde med hinanden at gøre. Han kan godt forstå, at man kunne få den opfattelse. Af materialesamlingens side 201.679 og 201.680 fremgår det, at Jan Kjærgaard ville give historien videre til Sverre Quist, som vist nok ville kigge på det den 24. maj 2010. Da historien ikke dukkede op i avisen indenfor relativt kort tid, regnede vidnet med, at den ikke ville blive skrevet.

Med henvisning til artikelsamlingens side 117 – artikel på Berlingskes netavis den 30. august 2010 med overskriften ”Venstrefolk planlagde Thorning-Fælde med Troels Lund” – samt artikelsamlingens side 159 – artikel på Jyllands-Postens netavis den 29. august 2012 med overskriften ”Partifælle knytter Troels Lund til setup” – hvoraf fremgår, at Torsten Schack Pedersen og Jacob Jensen skulle have oplyst, at spørgsmålene til Helle Thorning-Schmidt og Villy Søvndal blev stillet efter aftale med vidnet, forklarede vidnet, at det ville virke meget mærkeligt, hvis han som minister stillede spørgsmål til sin egen regering eller oppositionen nede fra folketingsalen. Til forståelse af situationen forklarede vidnet, at Venstres skatteudvalg** var blevet orienteret om, at han den 5. maj 2010 sendte et svar på borgerhenvendelsen. Torsten Schack Pedersen var jo interesseret i at finde ud af, om oprettelsen af kontoen kunne lade sig gøre eller ej. Da kontoen var oprettet, og brevet var sendt, var nyheden om kontoen ude i offentligheden. Der var også en stor politisk debat i maj måned, hvor Helle Thorning-Schmidt og Villy Søvndal mente, at der var alt for store skattelettelser, og de mente, at skattelettelserne skulle gå til velfærd og ikke til hr. og fru Danmark. De havde offentliggjort et relativt omfattende skatteudspil på dette tidspunkt med millionærskat og meget andet. De havde da en politisk diskussion om, at det kunne være meget nyttigt at spørge Helle Thorning-Schmidt og Villy Søvndal om, hvorvidt de – hvis de følte, de fik for mange penge udbetalt i forbindelse med skattelettelser – ville give dem til nogle andre. For vidnet er det to sider af samme sag, om man betaler for lidt i skat eller får for meget udbetalt. Formuleringen af spørgsmålene, der blev stillet i folketingsalen, blev ikke drøftet med andre end Torsten Schack Pedersen og Jacob Jensen.

Henvist til materialesamlingens side 201.704 – mail af 7. juni 2010 kl. 15.44 fra Peter Arnfeldt til vidnet, hvor vidnet orienteres om en henvendelse fra BT - er han ikke bekendt med, om der blev

gjort andet i ministeriet, end at Michael Frank svarede på henvendelsen fra journalisten. Han modtog blot mailen til orientering, ligesom han modtog orientering om alle andre henvendelser fra journalister. Han erindrer ikke nogen drøftelser med embedsmændene på baggrund af denne henvendelse. Han kunne ikke i sin vildeste fantasi forestille sig, at en oppositionsleder ikke havde styr på, hvad man betalte i skat, og han fandt derfor ikke anledning til at foretage sig noget.

Efter henvisning til materialesamlingens side 201.706- 201.707 – mail af 11. juni 2010 fra BT, som vidnet også modtog til orientering – oplyste han, at det ikke gav ham anledning til, at der skulle ske noget i ministeriets regi og heller ikke anledning til overvejelser af politisk eller strategisk karakter. Det var bare en fuldstændig almindelig sag, der ikke gav anledning til noget som helst.

Under henvisning til materialesamlingens side 201.232-201.233 – mailkorrespondance mellem Peter Loft og Ivar Nordland den 9. juni 2010 vedrørende spørgsmål om bl.a. dobbeltbeskatningsoverenskomst og ophold i Danmark – samt foreholdt side 200.969 – telefonnotat af 9. juni 2010 udfærdiget af Michael Frank om Stephen Kinnocks skattemæssige forhold – havde vidnet ingen fornemmelse af den aktivitet, der foregik mellem de øverste embedsmænd omkring henvendelsen fra BT. Han erindrer ikke at have fået noget at vide om det i den periode, men det var dygtigt arbejde af departementschefen, at der blev lavet forberedelser for det tilfælde, at noget kom op, så man kunne besvare det. Han kan ikke udelukke at have fået en kort orientering, men han husker det ikke. Vidnet mindes ikke at være blevet kontaktet af journalister eller andre om Helle Thorning-Schmidt og Stephen Kinnocks skattemæssige forhold i denne periode, og hvis det havde været tilfældet, ville svaret have været, at han ikke kunne udtale sig om konkrete sager.

Henvist til materialesamlingens side 201.726-201.727 – mail af 14. juni 2010 kl. 16.12 fra Simon Andersen, BT, til Peter Arnfeldt – erindrer vidnet ikke at have set mailen, selvom den er meget detaljeret. Vidnet kan ikke udelukke, at han blev orienteret om mailen. Han har måske blot fået at vide, at BT havde sendt yderligere spørgsmål. Han havde på dette tidspunkt stadig ikke i sin vildeste fantasi kunnet forestille sig, at oppositionslederen ikke havde styr på sine skattemæssige forhold.

Henvist til artikelsamlingens side 5-9 – BTs artikelserie om Helle Thorning-Schmidt og Stephen Kinnocks skattemæssige forhold – kan vidnet ikke genkalde sig 100 %, hvad ministeriet gjorde i den anledning, men den dag og de efterfølgende dage kom der en stor diskussion, hvor folketingspolitikere krævede, at SKAT skulle se på sagen. Han foretog sig ikke som skatteminister noget på baggrund af artiklerne, da der står så meget i aviserne, som ikke er sandt. Han erindrer ikke, at ministeriet eller Koncerncentret satte nogle helt særlige foranstaltninger i værk udover, at Peter Loft orienterede ham om, at pressehenvendelser skulle forankres hos ham, så øvrige medarbejdere ikke skulle forholde sig til svære problemstillinger. Vidnet drøftede ikke på dette tidspunkt, hvad der kunne komme ud af dette her – heller ikke med sine embedsmænd. Han havde kun sagen oplyst fra avisen. Han blev spurgt om sagen af mange journalister, men han kommenterede den ikke. Den konkrete sag blev ikke drøftet med nogen fra Venstre, men vidnet var jo rundt i landet og færdedes også på Christiansborg, og når en sådan historie var i avisen, kunne det ikke undgås, at folk spurgte, om han havde læst avisen, og til det var svaret, at han også læste avis. Vidnet drøftede ikke strategi, eller hvad de politiske indikationer af udfaldet i en given retning kunne blive, med nogen i Venstre. Han er ikke bekendt med, om andre havde drøftelser eller overvejelser om dette.

Foreholdt Peter Christensen udtalelser til pressen i artikelsamlingens side 122 – resumé fra DR P4s radioavis den 1. juli 2010 med overskriften ”Venstre: Kinnocks skattesag ikke slut”, 3.-5. punktum – og artikelsamlingens side 119 – Ekstra Bladets artikel af 1. juli 2010 ”Stort skattesmæk til Helles mand” under ”Glæde i Venstre”, 2. og 3. afsnit –, samt henvist til side 125 – Berlingske Tidendes artikel af 2. juli 2010 med overskriften ”Thorning undgår torskegilde” – var vidnet ikke på forhånd vidende om Peter Christensens udtalelser. Udtalelserne var ikke aftalt. Vidnet har ikke været involveret i nogen som helst overvejelser om, hvorvidt man skulle angribe Helle Thorning-Schmidt eller Stephen Kinnock i forhold til deres skattesag. Vidnet har heller ikke kendskab til, om der skulle have været sådanne overvejelser i Venstre på dette tidspunkt.

Vidnet blev forevist til materialesamlingens side 201.750 – Jyllands-Postens artikel af 26. juni 2010 med overskriften ”Skat gransker Kinnocks skatteforhold”, der omhandler, at der på dette tidspunkt var nogle rygter om, at Stephen Kinnock og Helle Thorning-Schmidt ville bede om en bindende forhåndsbesked, og hvor Peter Loft i artiklen udtaler, at bindende forhåndsbesked er noget, der retter sig mod fremtidige forhold og derfor næppe vil have nogen betydning for den verserende sag – og foreholdt materialesamlingens side 201.756 – mail af 2. juli 2010 kl. 10.15 fra Mette Thorn til Peter Arnfeldt og vidnet, sidste punktum ”Parret har ifølge Berlingske Tidende bedt om et bindende svar fra SKAT. Det forventes, at SKAT vil indstille sagen for Skatterådet, fordi den er principiel” – sammenholdt med materialesamlingens side 201.754-201.755 – mailkorrespondance mellem Else Veggerby Christoffersen, Birgitte Christensen, Per Hvas, Steffen Normann Hansen og Peter Arnfeldt den 1. og 2. juli 2010, som Peter Arnfeldt har sendt til vidnet til orientering, hvor Else Veggerby Christoffersen har sendt et notat med en beskrivelse af ordningen om bindende svar, og hvor Else Veggerby Christoffersen er lidt usikker på, hvad det vil betyde, hvis der kommer en anmodning om bindende svar samtidig med en ligningssag. Vidnet forklarede, at han ikke havde kendskab til, hvilke overvejelser der var i ministeriet om bindende ligningssvar eller overvejelser om, hvad det kunne komme til at betyde for behandlingen af ligningssagen, hvis Helle Thorning-Schmidt og Stephen Kinnock havde bedt om et bindende svar. Han erindrer en stor diskussion om spørgsmålet om bindende svar, men han husker ikke den nærmere baggrund for det notat, der er i mailen.

Foreholdt materialesamlingens side 201.765 – mailkorrespondance mellem Peter Arnfeldt og Steffen Normann Hansen den 2. juli 2010 kl. 12.02 og kl. 15.24 som blev sendt til vidnet til orientering den 5. juli 2010 kl. 10.25 – forklarede vidnet, at mailen ikke gav ham anledning til nogen overvejelser. Han modtog mailen, mens han sad i et fly på vej til Grønland, hvor Peter Loft også var med. Han modtog mailen for blandt andet at være orienteret forud for et interview, som han havde senere samme dag med Jesper Høberg fra Jyllands-Posten om en lang række ting, bl.a. om hvorvidt der var gråzoner i skattelovgivningen og om bindende svar, og ellers blot til orientering. Han erindrer ikke at have haft en dybdegående drøftelse om mailen med nogen. Han fik mange mails hver dag, og han bed ikke mærke i den sidste linje i Steffen Normann Hansens mail af 2. juli 2010 kl. 15.24 til Peter Arnfeldt.

Henvist til materialesamlingens side 201.782 – mailkorrespondance mellem Peter Christensen og Carl Emil Arnfred, Jyllands-Posten, den 7. juli 2010 om problemstillingen med bindende ligningssvar, som Peter Christensen sendte til vidnet samme dag – ved vidnet ikke, hvorfor han fik den mail. Han går ud fra, at det blot var en almindelig orientering. Han erindrer ikke at have drøftet spørgsmålet med Peter Christensen. På tidspunktet for korrespondancen var både han og Peter Loft på Grønland og optaget af møder der. Peter Arnfeldt var ikke med på Grønland.

Foreholdt materialesamlingens side 201.784 – mail af 7. juli 2010 kl. 20.52 fra Peter Christensen til Peter Arnfeldt – erindrer vidnet ikke at have modtaget orientering fra Peter Arnfeldt om korrespondancen. Vidnet var ikke vidende om denne dialog. Det var ikke unormalt, at der var en dialog mellem Peter Arnfeldt og andre politikere om faktuelle spørgsmål.

Vidnet kom hjem fra Grønland den 8. juli 2010 om aftenen og gik på sommerferie den 9. juli frem til midten af august – dog med nogle møder ind i mellem. Han var på ferie på Mallorca, og han tjekkede dagligt net-nyhederne.

Henvist til artikelsamlingens side 39-40 – BTs artikel af 29. juli 2010 med overskriften ”Helles dobbeltspil” – gav artiklen ikke vidnet anledning til noget. Han diskuterede muligvis artiklen med Arnfeldt, som også var på ferie i denne periode. Han erindrer ikke at have drøftet den med andre – heller ikke med nogen fra Venstre – udover sin kæreste, som han var på ferie med.

Den 16. august 2010 var vidnet tilbage i ministeriet efter sin ferie.

Henvist til materialesamlingens side 201.898 – mail fra Ivar Nordland til Peter Loft den 2. august 2010, indeholdende bemærkninger til nogle udtalelser som Frode Holm var kommet med til Ekstra Bladet om beskatning af indtægter fra British Council – videresendt samme dag fra Peter Loft til vidnet – oplyste vidnet, at han ikke ved, hvorfor han skulle involveres i denne lidt tekniske diskussion. Peter Loft sendte den vel til orientering, for at han skulle vide, at der var denne diskussion i Ekstra Bladet. Han erindrer ikke at have talt med Peter Loft om mailen.

Foreholdt artikelsamlingens side 129 – BTs artikel af 30. juli 2010 med overskriften ”V anklager Helle for skattesnyd”, 3. spalte, 2. afsnit og 4. spalte, 1. afsnit, hvor Peter Christensen kommer med nogle udtalelser – og under henvisning til at samme budskab fra Peter Christensen fremgår af artikelsamlingens side 128 – Berlingske Tidendes artikel af 30. juli 2010 med overskriften ”Straffesag truer Helle Thorning” – artikelsamlingens side 132 – Ekstra Bladets artikel af 30. juli 2010 med overskriften ”Sløsede fejl i endnu en mail til myndighederne” – samt artikelsamlingens side 133 – Politikens artikel af 30. juli 2010 med overskriften ”Helle Thorning gentog vildledning i skattesag” – oplyste vidnet, at han ikke var bekendt med, om der i Venstre var truffet beslutning om, at der skulle iværksættes en pressestrategi. Hårde kommentarer er en del af det politiske spil, og vidnet syntes, at det var helt naturligt, at der i politisk sammenhæng blev angrebet, når der blev svaret forkert til flere forskellige offentlige myndigheder. Vidnet var i øvrigt stadig på ferie på dette tidspunkt og ikke i landet. Vidnet erindrer ikke at have været i kontakt med Peter Christensen i løbet af ferien.

Vidnet havde et møde med Peter Christensen den 24. juni 2010. Mødet handlede om ”Den danske drøm”, der var et politisk udviklingsprojekt, som han var blevet sat i spidsen for. På mødet blev folketingsgruppens arbejde med politik-udvikling drøftet.

I midten af august 2010 blev vidnet bedt om at komme ind til en meget kort snak hos Peter Loft, hvor Peter Loft fortalte, at han af Erling Andersen var blevet orienteret om, at Frode Holm havde oplyst, at Stephen Kinnock var homoseksuel. Vidnet vidste ikke, hvad han skulle bruge denne viden til, men konstaterede bare, at det åbenbart var en information, han skulle have. Han foretog sig ikke noget udover at orientere Peter Arnfeldt om, at han havde talt med Peter Loft og fortalte, hvad Peter

Loft havde oplyst. Han syntes, Peter Arnfeldt skulle vide det, og han fortalte det med den klare ro i maven, at Peter Arnfeldt havde håndteret personfølsomme sager gennem hele sit virke. Peter Arnfeldt skulle som sådan ikke bruge oplysningen til noget, men han var ansat som særlig rådgiver, og vidnet syntes derfor, det var vigtigt, at Arnfeldt vidste det. Ligeegyldigt om oplysningen var korrekt eller ej, så kunne den være med til at forklare, hvorfor der havde været stor debat om uoverensstemmelserne i forhold til, hvor meget og hvor lidt man havde været i Danmark eller et andet sted. Hverken vidnet eller Peter Arnfeldt deltog i sagsbehandlingen af Stephen Kinnocks skattesag, men det forventedes, at afgørelsen ville blive offentliggjort, og man skulle derfor forholde sig til sagen.

Han erindrer ikke, at Peter Loft gav nogen forklaring på, hvad han skulle bruge oplysningen til, og Peter Loft gav ikke andre oplysninger om skattesagen på det meget korte møde. Han spurgte ikke selv Peter Loft om, hvad han skulle bruge informationen til.

Vidnet blev ikke orienteret om, at der var et møde mellem Peter Loft, Erling Andersen og nogle andre embedsmænd den 10. august 2010, hvor man drøftede sagen, men han blev på et tidspunkt i løbet af august orienteret om, at der var en dialog med SKAT København i forhold til nogle principielle spørgsmål. Vidnet kendte ikke til møderne, og 3 ud af 5 møder blev holdt på dage, hvor vidnet ikke var i ministeriet. Vidnet erindrer ikke, at Peter Loft sagde noget om, hvor han forventede, at sagen ville ende.

Foreholdt materialesamlingens side 100.637, 9. afsnit – uddrag af Erling Andersens redegørelse af 25. november 2011 om et møde den 13. august, hvoraf fremgår, at sagsbehandlingen var så langt fremme, at det var SKAT Københavns vurdering, at Stephen Kinnock næppe var skattepligtig i Danmark – forklarede vidnet, at han ikke fik referat fra møderne. Han fik ikke oplysning om, at SKAT København regnede med at træffe en afgørelse om, at Stephen Kinnock ikke var skattepligtig.

Af samme side i materialesamlingen (100.637) fremgår, at der også blev holdt et møde den 16. august 2010, hvor der blev udleveret nogle presseklip. Vidnet forklarede, at de omtalte presseklip var indsamlet af Peter Arnfeldt, som gav dem til ham. Han afleverede presseklippene til Peter Loft og bad om, at der blev lavet et presseberedskab. Vidnet har ikke kendskab til, at presseklippene blev givet videre til SKAT København. Vidnet mener, at de omtalte presseklip er originale artikler, fotokopier eller eventuelt udskrevet fra Infomedia.

Oplysningen om Stephen Kinnocks seksuelle orientering har vidnet ikke på noget tidspunkt givet til andre end Peter Arnfeldt.

Vidnet blev ikke orienteret om, at der blev afholdt et møde den 30. august 2010, hvor der var juridiske overvejelser om de skatteretlige regler. Første gang, han stiftede bekendtskab med omfanget af mødeaktiviteten, og hvad temaerne var, var i Peter Loft's redegørelse.

Foreholdt materialesamlingens side 201.808-201.809 – mail af 19. august 2010 fra Peter Arnfeldt til vidnet, Peter Loft og Mette Thorn indeholdende Ekstra Bladets artikel af 19. august 2010 med overskriften "Helle kender SKAT's afgørelse" – mener vidnet, at han stillede spørgsmålstegn ved, om det var rigtigt. Han kan ikke huske, hvem han drøftede det med. Han gik ikke ned i sagen og bad om notater eller andet, men han spurgte, om det, der var anført i artiklen, var rigtigt. Han erindrer

ikke, om han stillede spørgsmålet til Peter Loft, og han kan ikke huske, hvad svaret var, hvis der overhovedet kom et svar. Han mener ikke, at han modtog noget svar.

Henvist til materialesamlingens side 100.637 – uddrag af Erling Andersens redegørelse af 25. november 2011, hvoraf fremgår, at Erling Andersen, Peter Loft, Lisbeth Rasmussen og Ivar Nordland deltog i mødet den 13. august 2010, og hvor det blev oplyst, at SKAT Københavns vurdering var, at Stephen Kinnock næppe var skattepligtig til Danmark – hvilket også var den oplysning, der kom frem i Ekstra Bladet den 19. august 2010 – kunne vidnet stadig ikke huske, hvem han drøftede det med. Han kan have drøftet med Peter Arnfeldt, at det virkede besynderligt, at der allerede på forhånd var nogen, der skulle kende afgørelsen. Det var ikke den eneste historie, der var på dette tidspunkt. Nogle uger efter blev de også ringet op af TV2, der oplyste, at de kendte afgørelsen. Vidnet husker ikke at have modtaget et notat på, hvordan oplysningen kunne komme til pressen.

I slutningen af august var der igen skrivelser om skattesagen, men vidnet gjorde sig fortsat hverken politiske eller strategiske implikationer om sagen. De eneste overvejelser, han gjorde, og som han også sagde offentligt, var, at alle skatteydere skal behandles ens.

Vidnet er ikke bekendt med, om man i Venstre overvejede at lave strategiske eller politiske angreb i forhold til skattesagen.

Foreholdt materialesamlingens side 200.656, pkt. 5, 1.-3. punktum – uddrag af Peter Lofts supplerende redegørelse af 30. november 2010 sammenholdt med materialesamlingens side 100.346-100.354 – et 9 sider langt notat om Stephen Kinnock og spørgsmålet om beskatning i Danmark – oplyste vidnet, at han gav det 9 sider lange notat til Peter Loft. Han fik det i fysisk form af Peter Arnfeldt tirsdag den 31. august 2010 om eftermiddagen. Han erindrer, at Peter Arnfeldt sagde, at han havde fået en lang række påstande og ting vedrørende henvendelser fra pressen i et notat fra BT. Han skimmede det og gav det videre til Peter Loft. Han drøftede ikke notatets indhold med Peter Loft. Da vidnet gav notatet til Peter Loft, bad han om, at der blev lavet et presseberedskab som en del af sagen. Skattesagen skulle jo offentliggøres, og derfor syntes han, at det var fint, at her var en lang række påstande både i avisartikler og andre steder, som de fik kendskab til, inden afgørelsen blev offentliggjort, for det gjorde det nemmere at lave et presseberedskab.

Henvist til materialesamlingens side 201.819-201.823 – mail af 19. august 2010 sendt fra Peter Arnfeldt til Peter Arnfeldt indeholdende et 5 sider langt notat fra Simon Andersen, BT – gentog vidnet, at Peter Arnfeldt oplyste, at notatet på ni sider stammede fra BT. Vidnet var ikke i ministeriet den 30. august 2010.

Foreholdt, at Peter Arnfeldt jf. skattesagskommissionens protokol 8 af 11. oktober 2012 side 11 forklarede, at det var notatet på fem sider, der blev givet videre til vidnet, forklarede vidnet, at han er helt sikker på, at det var notatet på ni sider, som han fik den 31. august 2010, og at han kun fik det i fysisk form. Der har været store konspirationsteorier om, at han skulle have siddet og lavet notatet, og han vil gerne slå fuldstændig fast, at han ikke har lavet dette notat. Han har blot givet det videre. Han er heller ikke så skattekompetent, at han ville være i stand til at lave det.

Der har ikke på noget tidspunkt været drøftelser mellem ham og andre personer end embedsmænd i Koncerncentret om de skatteretlige problemstillinger i sagen. Han har ikke fået råd om skatteretlige

problemstillinger fra andre end embedsmænd fra ministeriet Han vil igen slå fast, at Venstre ikke har medvirket til udarbejdelsen af notatet. Det er fuldstændig soleklart, at han fik de 9 sider i fysisk form – ikke elektronisk – og han havde notatet i meget kort tid, før han gav det videre til Peter Loft. Notatet fik han endda vist i en kuvert. BT tog også selv ejerskab til de 9 sider. Vidnet oplyste ikke Peter Loft om, at notatet var fra BT, men bad blot om at få lavet et presseberedskab. Peter Loft spurgte heller ikke om, hvor notatet stammede fra.

Vidnet har ikke kendskab til, at der er udarbejdet andre notater af denne type vedrørende Helle Thorning-Schmidt og Stephen Kinnocks skatteforhold.

Foreholdt artikelsamlingens side 110 – Ekstra Bladets artikel af 6. december 2011 med underoverskriften ”Troels: Jeg lavede notatet” – oplyste vidnet, at det notat, han henviste til her, var samlingen af presseklip. Han vil medgive, at han nok ikke skulle have kaldt det et notat, for det har medvirket til at skabe enormt mange konspirationsteorier. Han burde have sagt, at det var en samling presseklip.

Han er ikke bekendt med, om Peter Loft eller andre embedsmænd i Koncerncentret har udleveret notater til SKAT København i forbindelse med skattesagens behandling. Han er ikke klar over, hvordan presseberedskabet blev lavet, men han kunne efterfølgende se på sagen, at presseberedskabet var lavet af SKAT København.

Han har heller ikke kendskab til, at Peter Loft eller andre fra Koncerncentret på dette tidspunkt skulle have fået notater fra SKAT København.

Af Erling Andersens redegørelse af 25. november 2011 fremgår det, at der var et møde den 1. september 2010. Vidnet oplyste hertil, at han på et eller andet tidspunkt blev orienteret om, at der var en dialog med SKAT København, men han blev kun orienteret på et meget overordnet plan og deltog ikke selv i møderne. Han modtog heller ikke referat fra møderne eller baggrundsrapport.

Foreholdt materialesamlingens side 100.640, 2. afsnit – uddrag af Erling Andersens redegørelse af 25. november 2010 – erindrer vidnet ikke at have haft et møde med Peter Loft eller andre embedsmænd den 14. september 2010, men han kan ikke udelukke det. Han kan i sin kalender se, at han havde et møde i Slotholmsgade om morgenen, men ikke hvad indholdet af mødet var. Han kan endvidere se, at Peter Loft skulle flyve til Istanbul kl. 10.30 og at han selv havde en rundvisning kl. 10. Der kan godt være afholdt møde med Peter Loft uden, at det står anført i hans kalender.

Henvist til materialesamlingens side 100.546-100.553 – notat udfærdiget af Lisbeth Rasmussen til Erling Andersen den 13. september 2010 – forklarede vidnet, at notatet er udfærdiget på baggrund af de presseklip og det notat, som han gav til Peter Loft. Vidnet tror, at han så notatet på et møde den 16. september 2010 som en del af det presseberedskab, der var lavet til sagen.

Vidnet blev først, da han fik agterskrivelsen den 16. september 2010, orienteret om, at Stephen Kinnock ikke blev gjort skattepligtig til Danmark. Vidnet mener ikke forinden at have fået en indikation af, i hvilken retning afgørelsen gik. Vidnet har kun set agterskrivelsen én gang, og det var den 16. september 2010. Erling Andersen antyder, at Peter Loft skulle have givet vidnet agterskrivelsen i et tidligere udkast, men det har han ikke.

Foreholdt materialesamlingens side 200.979, 1. afsnit – forelæggelse for skatteministeren dateret den 3. september 2010 vedrørende presseberedskab på side 200.980 anført sagsbehandler Michael Frank og godkendt af Carsten Vesterø den 3. september 2010 – oplyste vidnet, at han plejede at notere sine initialer og dato på det, han så. Han mindes ikke at have set udkastet før, og han kan i materialet se, at udkastet forandrede sig undervejs.

Henvist til materialesamlingens side 200.982-200.983 – forelæggelse for skatteministeren dateret den 7. september 2010 vedrørende presseberedskab – samt materialesamlingens side 200.984-200.986 – forelæggelse for skatteministeren dateret den 8. september 2010 vedrørende presseberedskab – begge med samme overskrift og væsentlig samme indhold som side 200.979 og 980, mindes vidnet heller ikke at have set disse udkast, men presseberedskabet kan meget vel ændre sig, før det når ministeren. Han mener, at der må være et presseberedskab, der er dateret senere.

På mødet den 16. september 2010 modtog han en kopi af agterskrivelsen, og han er overbevist om, at det spørgsmål/svar-katalog, der netop er gennemgået, også blev udleveret på mødet eller måske inden. Han erindrer ikke tidligere at have modtaget agterskrivelser i forbindelse med VIP-orienteringer, men det er muligt.

På mødet torsdag den 16. september 2010 deltog Peter Loft, Steffen Normann Hansen, Peter Arnfeldt og vidnet. Der var ingen ministersekretærer til stede. Det var et meget kort møde omkring kl. 17-17.30, hvor Peter Loft og Steffen Normann Hansen lige var kommet hjem fra Istanbul. Vidnet fik en gennemgang af den agterskrivelse, der nu lå på sagen, og han opfattede det sådan, at det var den endelige afgørelse. De drøftede ikke, om afgørelsen var rigtig, men han stillede et par supplerende spørgsmål, idet det var hele Danmarks forventning, at afgørelsen ville blive offentliggjort. Dette var i øvrigt også SKAT København og Skatteministeriets forventning. Spørgsmålene var i forhold til et til- og fraflytningsnotat, som han havde modtaget den 14. september 2010 sammenholdt med afgørelsen. Han kan ikke huske den konkrete ordlyd af spørgsmålene, men han spurgte om retspraksis og også om hvordan til- og fraflytningsaspektet forholdt sig, når der i afgørelsen var præciseret det her spørgsmål om til- og fraflytning ikke mindst fraflytning tilbage i 1999. I notatet af 14. september anføres bl.a.: ”I hvilket omfang den skattepligtige opholder sig i Danmark, har ingen betydning for skattepligten. I denne situation er det alene afgørende om familien fortsat råder over en helårsbolig.” Vidnet spurgte i den forbindelse om 2 eller 3 måneder var nok til at komme ud af skattepligten for så at etablere en bolig igen i Danmark. Det var, så vidt han husker, det konkrete spørgsmål, han stillede.

Vidnet spurgte også ind til retspraksis i forhold til den afgørelse, der nu var truffet. Han ville gerne have at vide, hvad den baserede sig på. Dette gjorde han for at sikre sig, at alle fik den samme behandling, uanset om man hed Jens Hansen eller Stephen Kinnock, og her fik han også formuleret et spørgsmål: ”Hvad nu hvis der er en Jens Hansen, der har en identisk situation, men har fået en anden afgørelse, hvordan forholder det sig så?” Svaret fra embedsmændene var, at spørgsmålet ikke kunne besvares på stående fod, men der ville blive lavet et presseberedskab, som skulle være en del af det presseberedskab, der skulle bruges næste dag. Vidnet mener, at det var Peter Loft, der sagde, at de ikke kunne besvare det på stående fod, og at de ville vende tilbage. Han mener ikke, at det var Steffen Normann Hansen, der sagde det.

Vidnet erindrer ikke, at man på mødet drøftede, om Stephen Kinnocks seksuelle orientering kunne have betydning.

Peter Arnfeldt stillede et par supplerende spørgsmål på mødet, men han kan ikke huske hvilke. Det var spørgsmål, der lå i kølvandet på vidnets spørgsmål. Dette skete alt sammen for at sikre, at de dagen efter bedre kunne besvare spørgsmål fra pressen, hvis de ville blive spurgt om noget og for selv at blive klogere.

Vidnet opfattede agterskrivelsen som afgørelsen, og han gjorde ikke mere ved det. Opgaven som minister var at lave lovgivning og ikke afgørelser. Afgørelsen var fortrolig viden, som han naturligvis ikke drøftede med nogen.

Den 17. september 2010 kan vidnet ikke se opfølgende møder i sin kalender, men han kan ikke udelukke, at han kan have talt med Peter Loft sidst på eftermiddagen og måske stillet et opfølgende spørgsmål.

Vidnet blev i løbet af den 17. september 2010 – han kan ikke huske tidspunktet – klar over, at Helle Thorning-Schmidt ikke ville offentliggøre afgørelsen. Han mener, at han sad i en bil på vej til Kallundborg, da han hørte det. Han mindes ikke, hvem der fortalte ham det. Det kan være, at han læste det på nettet eller fik en sms.

Vedrørende mødet den 16. september 2010 vil vidnet gerne slå fast, at de håndskrevne linjer, der foreligger i bisiddermaterialet, ikke er nogen, han har set før eller haft noget med at gøre. I forbindelse med mødet blev han gjort bekendt med, at der havde været en dialog mellem Erling Andersen, Peter Loft og Steffen Normann Hansen i forhold til at få to ting tydeliggjort og præciseret i agterskrivelsen. Det ene spørgsmål handlede om, at Helle Thorning-Schmidt og Stephen Kinnock ikke selv var skyld i det uretmæssige fradrag, de havde fået. Det var en præcisering, der skulle tydeliggøre afgørelsen, fordi den skulle offentliggøres - ikke ændre den. Han kan ikke gå nærmere ned i detaljeringsgrad, for sådan blev han ikke orienteret. Det andet forhold var, at Peter Loft ønskede, at det fremgik af afgørelsen, at de oplysninger, som var afgivet til sagen af parterne, også var de oplysninger, der lå til grund for den afgørelse, der blev truffet. Vidnet spurgte selvfølgelig, hvor man kunne se det i afgørelsen. Om det første forhold tror han, at han fik understreget i afgørelsen, at her stod det mere tydeligt, eller her stod det første aspekt, nemlig at Helle Thorning-Schmidt og Stephen Kinnock ikke selv var skyldige, at det ikke var deres skyld, at de havde fået det uretmæssige fradrag, men at det var SKAT, der havde begået en fejl. Det andet forhold var ikke medtaget. Vedrørende det uretmæssige fradrag var det hans opfattelse, at Peter Loft ville sikre, at Helle Thorning-Schmidt og Stephen Kinnock ikke fik skyld for noget, de ikke skulle have skyld for – altså understregede, at det var SKAT København, der havde lavet en fejl, og dem man skulle klandre. Steffen Normann Hansen var også forundret over, at det kun var den ene præcisering af de to, der var med i afgørelsen. Dialogen om præcisering af de to forhold var forud for mødet - ikke under mødet.

Med hensyn til notatet på de ni sider, spurgte Peter Loft ikke, hvor det stammede fra, og vidnet fortalte det ikke. Havde Peter Loft spurgt, havde han også fortalt det. Det var ikke fordi, at han ønskede at holde det hemmeligt. Han vil medgive, at når man skimmer de ni sider igennem, ser det ud til at være skrevet af en med et relativt stort kendskab til skattelovgivningen, men når man bladrer det

igennem, så er der også henvisninger til artikler og udsagn. Det fremstår ikke kun som et skatteteknisk notat.

Henvist til materialesamlingens side 200.604-200.606 – forelæggelse for departementschefen dateret den 17. september 2010 vedrørende afklaring af skattepligtsspørgsmål i forbindelse med til- og fraflytning – tror vidnet, at han har set dette notat. Hvis han havde en kommentar til notatet, hvilket han ikke kan udelukke at have haft, så ville det være, hvorfor det var forandret i forhold til det notat, som han så den 14. september 2010. Han tror ikke, at han bad om at få et nyt notat, men han har måske stillet et par opklarende spørgsmål vedrørende forskellen på de to notater. Der blev ikke holdt noget møde, men han kan have spurgt Peter Loft, hvad forskellen var.

Foreholdt materialesamlingens side 200.752 – mail fra Per Hvas til Birgitte Christensen, Peter Loft, Winnie Jensen og Poul Erik Hjerrild-Nielsen den 17. september 2010 kl. 14.03 – samt materialesamlingens side 201.452 – forelæggelser for skatteministeren dateret den 17. september 2010 med håndskrevet notat nederst af Peter Loft vedrørende mulighed for at ændre et udkast til afgørelse – bekræftede vidnet, at han har fået notatet af den 17. september. Notatet var en opfølgning på det beredskab, han bestilte den 16. september 2010.

Foreholdt materialesamlingens side 200.752 – mail fra Birgitte Christensen til Peter Loft Cc Per Hvas og Winnie Jensen den 17. september 2010 kl. 14.42 – og Peter Lofts svar af 17. september 2010 kl. 15.56 – oplyste vidnet, at der ingen overvejelser var om at gribe ind i den konkrete afgørelse. Spørgsmålet opstod, fordi vidnet ønskede belyst, hvad der var retspraksis, hvis Jens Hansen kom med en afgørelse, der var fuldstændig identisk med Stephen Kinnocks, men med et andet udfald. Det var helt naturligt, da det måtte forventes, at en lang række skatteadvokater og – revisorer ville gennemgå afgørelsen med en tættekam for at se, om der var knæsat nogle nye principper i forhold til det, der var gældende ret. Han stillede derfor spørgsmålet for at vide, hvad han i den forbindelse kunne blive inddraget i. Det var ikke fordi, at han på nogen måde, havde interesse i at blande sig, men blot for at leve op til sit ministeransvar ved at spørge begge veje. Han fik oplyst, at Stephen Kinnocks afgørelse ikke kunne ændres. Han bestilte ikke et notat på spørgsmålet om, hvorvidt Jens Hansen afgørelse så kunne ændres

Foreholdt materialesamlingens side 202.155 – mail af 17. september 2010 kl. 8.27 fra Ivar Nordland til Peter Loft, 1. pkt. – forklarede vidnet, at han stillede spørgsmålet** på mødet den 16. september 2010, men han fulgte ikke op på det efterfølgende og har ikke snakket med Peter Loft om det.

På dette tidspunkt interesserede han sig også i øvrigt for emnet omkring fraflytning, da der var potentielt en sagsforelæggelse for ham om, hvorvidt man skulle lave om på reglerne vedrørende til- og fraflytning. Det hele skal også ses i lyset af det. Nu kom det aldrig dertil, at der blev lavet om på reglerne, som man ellers havde arbejdet med, men det var også derfor, at han interesserede sig for det. Han mener, at det var omkring efteråret 2010, at disse overvejelser stod på.

Under henvisning til materialesamlingens side 201.412 ff. – mail af 17. september 2010 kl. 16.54 med vedhæftede filer fra Anne Nørgaard Simonsen til vidnet, Morten Jensen og Peter Arnfeldt – forklarede vidnet, at han fik mailen, da det var materiale, der udsprang af det, der blev talt om på mødet dagen før. Han læste ikke dommene i løbet af weekenden, men han læste nogle af de notater, der var lagt til ham. Vidnet kan ikke helt konkret huske ordlyden af det spørgsmål, han stillede om

til – og fraflytning. Han erindrer ikke at have kontakt med Peter Loft i løbet af weekenden. Han kan muligvis have haft en kort snak og et par supplerende spørgsmål til Peter Loft fredag eftermiddag.

Foreholdt materialesamlingens side 201.343 og side 200.748 – mails af 19. september 2010 fra Peter Loft til Ivar Nordland og Birgitte Christensen – samt vedhæftet notat side 200.749, 1. pkt - oplyste vidnet, at han ikke kan udelukke, at Peter Loft tidligere selv har skrevet notater om relativt store problemstillinger. Peter Loft havde en stor viden efter at have siddet mange år som departementschef og har tidligere skrevet notater, når vidnet har spurgt om noget i forbindelse med politiske forhandlinger. Vidnet har dog ikke set lige præcis dette notat.

Foreholdt materialesamlingens side 200.777 – mail af 19. september 2010 kl. 15.38 fra Peter Loft til Birgitte Christensen – ved vidnet ikke, hvorfra Peter Loft havde det indtryk, at han og Peter Arndt skulle mene at købet af en ny lejlighed svarer til at beholde den gamle.

På mødet den 16. september 2010 stillede han spørgsmål om til- og fraflytning og spurgte bl.a. om, hvor lang tid man skulle være fraflyttet Danmark, for at båndene blev kappet. Som han huskede reglerne, skulle man være væk fra landet i 3 år, og han spurgte derfor ind til det i forhold til notatet og i forhold til den konkrete afgørelse, han så.

Foreholdt materialesamlingens side 200.783 – mail af 19. september 2010 kl. 17.40, 2. afsnit, 2. punktum. fra Ivar Nordland til Peter Loft og Birgitte Christensen – ved vidnet ikke, om han skulle have givet udtryk for den forudsætning, som Ivar Nordland refererede til, men Ivar Nordland kan i hvert fald ikke have det fra mødet den 16. september 2010, for Ivar Nordland var ikke med til mødet.

Foreholdt materialesamlingens side 200.784 – mail af 19. september 2010 kl. 18.27, 1. afsnit, fra Birgitte Christensen til Peter Loft – materialesamlingens side 201.318 – mail af den 19. september 2010 kl. 19.40 fra Ivar Nordland til Peter Loft og Birgitte Christensen – og henvist til materialesamlingens side 201.314, 201.331, 201.337 og 201.354 – yderligere mailkorrespondance den 19. september 2010 mellem embedsmænd – samt foreholdt materialesamlingens side 201.361 – mail af 19. september 2010 kl. 22.28 fra Birgitte Christensen til Peter Loft og Ivar Nordland – kan vidnet ikke i sin kalender se, at der skulle være aftalt et møde mellem ham og Peter Loft den 20. september 2010 om problemstillingen.

Foreholdt materialesamlingens side 201.389 – mail af 20. september 2010 kl. 6.15 fra Peter Loft til Birgitte Christensen og Ivar Nordland – ved vidnet ikke, hvorfor Peter Loft havde det indtryk, at vidnet ville læse det på en helt anden måde, end det som embedsmændene havde skrevet. Han var ikke i kontakt med Peter Loft i weekenden og var ikke klar over den megen korrespondance. Han er ret overrasket over den heftige korrespondance om nogle relativt banale spørgsmål, der blev stillet på et møde den 16. september 2010 til et presseberedskab den 17. september 2010.

Henvist til materialesamlingens side 200.889-200.891 – notat fra september 2010 med eksempler på forskelle i skattepligtsreglerne ved til- og fraflytning – sammenholdt med materialesamlingens side 200.953-200.956 – samme notat med ændringer – kan vidnet ikke sige, om han lige præcis havde nogen af disse notater i hånden, men han ved, at han fik flere notater om denne sag, uden han lavede en tekstnær gennemlæsning af dem. Han vil gerne slå fast, at grunden til at han interesserede sig for

oplysningerne var, at det var meget afgørende for ham som skatteminister at kende reglerne om til- og fraflytning. Han var på dette tidspunkt fuldstændig ligeglad med, om skatteafgørelsen ville blive offentliggjort eller ej. Han havde som skatteminister ret til at forstå, hvordan dansk skattelovgivning var, og derfor var han optaget af at forstå det. Han ved ikke, om han fik flere notater den 20. september 2010.

Foreholdt materialesamlingens side 200.922 – mail af 20. september 2010 kl. 13.23 fra Birgitte Christensen til Michael Frank og Ivar Nordland – forklarede vidnet, at det, som han stillede spørgsmål til, og som han stadig fandt relevant at vide noget om, var til- og fraflytningspolitikken. Han gik ud fra, at embedsmændene ville sige fra, hvis de på et tidspunkt mente, at han gik langt over strengen og var for tæt på konkret sagsbehandling. Det har han på intet tidspunkt fået at vide i denne sag.

Foreholdt materialesamlingens side 200.952 – mail af 20. september 2010 kl. 19.29 fra Birgitte Christensen til Peter Loft og Ivar Nordland vedlagt til- og fraflytningsnotat – kan vidnet ikke på stående fod sige, om han modtog lige præcis dette notat, men han kan huske, at fra det første notat til det sidste notat han modtog, så er det kun ordene til- og fraflytning, han kan genkende, ellers var meget lavet om.

Der kom en pause i drøftelserne med embedsmændene om til- og fraflytningsproblematikken efter den 20. september 2010. Det blev først bragt på bane igen, da spørgsmål 59 blev stillet i Folketingsalen, men det var flere måneder længere fremme.

Foreholdt materialesamlingens side 100.981, 4. og 6. afsnit samt side 100.982, under uge 38, 1. afsnit, 2. afsnit, 1. og 2. punktum. og 3. afsnit – notat udfærdiget af Lisbeth Rasmussen – forklarede vidnet, at Ivar Nordland og Birgitte Christensen fuldstændig må have misforstået situationen i ministeriet i disse dage. De var ikke med til det meget omtalte møde den 16. september 2010, og vidnet mener derfor ikke, de kan vide noget om, hvad der var sket – i hvert fald ikke fra mødet.

Foreholdt materialesamlingens side 100.642, 1. og 2. afsnit – uddrag af Erling Andersens redegørelse af 25. november 2011 – oplyste vidnet, at det, der er anført, ikke er rigtigt. Peter Loft har aldrig sagt nej til noget, for vidnet har aldrig spurgt ham om noget. Man kan derfor ikke udlægge, at Peter Loft har sagt nej til, at vidnet kunne få afgørelsen omgjort, for vidnet har aldrig bedt om at få afgørelsen omgjort. Vidnet har tilladt sig at stille et par tekniske spørgsmål om til- og fraflytning. Han har aldrig nogen sinde givet udtryk for, at afgørelsen skulle laves om – men blot interesseret sig for de præmisser, der lå til grund for den, hvilket han måtte være i sin gode ret til som skatteminister.

Efter at kommissionsundersøgelsen om skattesagen blev annonceret og drøftet i folketinget i december 2011, havde vidnet fortsat kontakt med Peter Loft og Peter Arnfeldt. Det var ikke ofte, men han så ikke nogen grund til ikke at tale med dem. Som det fremgår af kommissionens materiale, så har der også været sms-kontakt. For alle, der er med i en kommissionsundersøgelse, er det ikke noget, der går upåvirket hen, og han har også bevaret kontakten til nogen af de mennesker, som han arbejdede sammen med - både af personlige årsager, men også fordi han ikke ser nogen grund til ikke at tale med dem, men han har ikke afstemt forklaringer med hverken Peter Loft eller Peter Arnfeldt.

Han erindrer ikke at have modtaget selve afgørelsen, men mener kun at have fået agterskrivelsen sammen med presseberedskabet. Efter mødet den 16. september 2010 blev agterskrivelsen arkiveret på vidnets kontor sammen med andre VIP-sager. VIP-sagerne blev løbende destrueret/revet i stykker, når de ikke var aktuelle længere. Det antydes i politirapporten – som han i øvrigt aldrig har fået til gennemlæsning eller underskrevet – at han først destruerede agterskrivelsen, da han forlod ministeriet, men efter hans egen hukommelse destruerede han den ca. 1 måned eller lidt mere efter afgørelsen. Foranstaltningen til at destruere den var, at der var indbrud i ministeriet over 2 omgange, hvorefter ministeriet udsendte en pressemeddelelse den 4. oktober 2010. Indtil den 4. oktober 2010 var der ikke låst ind til hans kontor, men det blev der efterfølgende. Det må også være lige omkring det tidspunkt, at han destruerede afgørelsen. Han var ikke klar over, at der også blev opbevaret en kopi af afgørelsen i et sikret skab ved ministersekretæren. Han var slet ikke bekendt med, at der er et sådant skab. Han har ikke haft adgang til afgørelsen, siden han destruerede den. Han har ikke udleveret afgørelsen til nogen, og han har ikke kendskab til, at andre skulle have udleveret den til nogen. Det kom som en ret stor overraskelse for ham, da han i bisiddermaterialet blev bekendt med, at der i forbindelse med ombudsmandssagen var en PDF-fil med agterskrivelsen, som havde været ude i en rimelig bred kreds.

Henvist til materialesamlingens side 100.642 af advokat K. L. Németh – uddrag af Erling Andersens redegørelse af 25. november 2011 – sammenholdt med materialesamlingen side 100.981 – dagbogsnotat udfærdiget af Lisbeth Rasmussen – oplyste vidnet, at han ikke drøftede afgørelsen med Ivar Nordland, og Ivar Nordland var ikke med på mødet den 16. september. Ivar Nordlands udtalelse til Lisbeth Rasmussen kan heller ikke bero på en samtale, han har haft med vidnet.

Hver gang han modtog et notat om til- og fraflytning, noterede han dato og initialer på det. Det valgte han at gøre for at kunne følge udviklingen i notaterne. Det var det samme journalnummer, der gik igen på alle notaterne, og det ser ud til at slutte den 20. september ifølge kommissionens materiale, men vidnet kan huske at have fået yderligere notater efter den dato. Det var notater, der blot blev lagt til ham, uden han havde bedt om det.

Advokat K. L. Németh afleverede vidnets notater dateret den 14., 23., 24., og 27. september 2010 til kommissionen med ønske om, at de blev medtaget i materialesamlingen.

Vidnet var ikke orienteret om, at der blev afholdt et møde den 30. august 2010 om drøftelse af generelle skattepligtsspørgsmål, hvor tre medarbejdere fra ministeriet og tre medarbejdere fra SKAT København deltog, jf. materialesamlingens side 202.043-202.044 – mødereferat udfærdiget af Michael Frank. Han er klar over, at Peter Loft i sin redegørelse har skrevet, at der har været nogle møder, men omfanget og indholdet af møderne så han først ved gennemgang af bisiddermaterialet. Her erfarede han første gang, at der havde været afholdt møde den 30. august 2010. Han var derfor heller ikke bekendt med hvilke generelle skattepligtsregler, der blev drøftet, eller at Michael Frank i mødereferatet anfører, at der ikke er belæg for præmisserne i en afgørelse fra 2007 om, at opholdet i udlandet skal have begrænset varighed, og at det bygger på en misforståelse af en afgørelse fra 1992.

Vidnet var ikke bekendt med, om ligningsvejledningen blev ændret umiddelbart efter mødet den 30. august 2010. Han blev heller ikke bekendt orienteret om den ændring af ligningsvejledningen, der skete i januar 2011.

Advokat K. L. Németh oplæste ændringen i ligningsvejledningen af 21. januar 2011: ”I afgørelsen er der yderligere indsat som forudsætning, at opholdene kun kan anerkendes som feriemæssige, såfremt der er tale om midlertidig ordning, der ikke strækker sig ud over 2-3 år. Denne forudsætning kan imidlertid ikke indlægges.”

Vidnet blev som sagt ikke orienteret om ændringen. Der var rig mulighed for og anledning til, at embedsmændene skulle have orienteret ham, men det blev han ikke – hverken ved udlevering af agterskrivelsen i september 2010, eller da der den 29. oktober 2010 blev stillet ham et spørgsmål, spørgsmål 59, i Folketinget, hvor han fik udkast til svar omkring den 1. december 2010. Han besvarede spørgsmålet i marts 2011 – stadig uden at være blevet orienteret.

Advokat K. L. Németh omdelte fire sider med anmodning om, at materialet inddrages i Skattesagskommissionens materialesamling. Materialet – forelæggelse for skatteministeren dateret den 24., 27. og 28. november 2010 vedrørende svar på spørgsmål 59 samt selve svaret af 28. marts 2011 – blev delvist oplæst. Vidnet bekræftede, at han fik forelæggelsen omkring det tidspunkt, det er dateret. Han mener, at han stillede et par supplerende spørgsmål til det første udkast til svar, fordi der var et par ting, han syntes, der ikke nødvendigvis gav mening i forhold til den diskussion, der tidligere havde været omkring til- og fraflytning. Det var også derfor, at der gik en længere periode, før der blev svaret. Han var ikke minister længere, da han svarede den 28. marts 2011 – han stoppede den 8. marts 2011 – men forklaringen på, at det alligevel var ham, der svarede, må være, at han havde skrevet på sagen i begyndelsen af marts, og at der derefter var en vis ekspeditionstid. Efter hvert regeringsskifte er det sådan, at der stadig godt kan gå svar over til Folketinget fra tidligere ministre i en overgangsperiode.

I forbindelse med besvarelsen af spørgsmål 59 hørte vidnet stadig intet om 30. august-mødet. Efter ændringen af ligningsvejledningen den 21. januar 2011 fik han heller ikke ham bekendt et nyt svar lagt op. Man holdt fast i det svarudkast, som han fik før den 21. januar 2011. Hvis han havde haft al den viden, som er kommet frem indenfor de seneste par uger, ville han have svaret anderledes. Han beklager overfor Folketinget, at han ikke har svaret retmæssigt.

Advokat Karen-Margrethe Schebye tog forbehold for genafhøring af Troels Lund Poulsen, når Erling Andersen er blevet afhørt.

Advokat K. L. Németh fremsatte anmodning om, at kommissionen undersøger, hvorfor det af ham udleverede materiale ikke var indleveret af Koncerncentret.

Formanden noterede advokat K. L. Némeths ønske. Kommissionen vil senere tage stilling hertil.

Som vidne mødte Peter Christensen.

Vidnet blev orienteret om, at afhøringen vil blive lydoptaget af hensyn til protokolleringen af forklaringerne. Optagelserne vil blive slettet, når kommissionen har afgivet sin beretning. Vidnet blev yderligere orienteret om, at afhøringen vil blive transmitteret direkte til et tilstødende lokale, der er blevet oprettet til de tilhørere, der ikke er plads til i selve mødelokalet.

Vidnet blev vejledt om, at han ikke havde pligt til at udtale sig.

Vidnet erklærede, at han var villig til at afgive forklaring.

Vidnet blev endvidere vejledt om, at han har ret til at besvare spørgsmål, idet tavshedspligtregler ikke er gældende under en forklaring, der afgives til undersøgelseskommissionen.

Vidnet forklarede, at han blev valgt ind i Folketinget i 2001, hvor han blev udpeget som skattepolitisk ordfører. Det var han ca. 4-5 år, indtil han blev finanspolitisk ordfører og derefter politisk ordfører frem til marts 2011, hvor han blev skatteminister.

Vidnet blev først opmærksom på, at skatteministeren havde oprettet en konto til frivillig indbetaling af skat, da det blev omtalt i medierne. Han var ikke klar over, at Troels Lund Poulsen, Jacob Jensen og Torsten Schack Pedersen havde aftalt, at der skulle stilles spørgsmål til Helle Thorning-Schmidt og Villy Søvndal under afslutningsdebatten den 2. juni 2010. Han har heller ikke kendskab til, om der var andre, der var vidende om forløbet.

Vidnet blev første gang klar over, at der kunne være nogle problemstillinger vedrørende Stephen Kinnocks skatteforhold, da medierne begyndte at skrive om det.

Foreholdt artikelsamlingens side 5 – BTs artikel om, at Helle Thorning-Schmidt ikke havde styr på sine skattemæssige forhold – havde vidnet ikke kendskab til, at der var en skatteproblemstilling, før han læste artiklerne. Af alle de historier, som han kommenterede, var det medierne, der bragte ham nogen oplysninger og ville have en politisk kommentar – og det fik de som regel. Der var ingen kontakt mellem ham og skatteministeren om den konkrete sag, men han har givetvis orienteret ministeren undervejs, hvis der var henvendelser fra journalister omkring sagen. Det var dog ikke en fast procedure at orientere ministrene.

Foreholdt artikelsamlingens side 122 – resumé fra DR P4s radioavis den 1. juli 2010 med overskriften ”Venstre: Kinnocks skattesag ikke slut”, 5. og 6. punktum. – artikelsamlingens side 119 – Ekstra Bladets artikel af 1. juli 2010 ”Stort skattesæk til Helles mand” under ”Glæde i Venstre”, 2. og 3. afsnit –, samt henvist til side 125 – Berlingske Tidendes artikel af 2. juli 2010 med overskriften ”Thorning undgår torskegilde” – tror vidnet ikke, at han drøftede udtalelserne med andre i Venstre. Det var hans egen holdning. Hvis han drøftede det med nogen, så må det have været de nærmeste pressemedarbejdere i Venstre, men det mener han ikke, at han gjorde. Udtalelserne havde ikke noget med payback at gøre, men var kommentarer til oplysninger, som medierne kom med til ham. Han var ret grundig med at fastholde, at det var op til myndighederne at afgøre, hvorvidt der var foregået noget ulovligt, hvilket han af gode grunde ikke kunne være vidende om. Udtalelsernes styrke fastsatte han selv. Han behøvede ikke hjælp til at være politiker. Hvis han fik rådgivning, så var det måske om ikke at have så stor styrke på udtalelserne, men det lyttede han ikke altid til. Det var ikke noget, han drøftede med ledelsen i Venstre. Artiklerne var egentlig ikke anderledes end det sædvanlige arbejde med pressen som politisk ordfører. I hele perioden omkring månedsskiftet, hvor sagen kørte for fuld udblæsning i pressen, havde han ingen drøftelser med ministeren om skattesagen. Det kan være, at de til et gruppemøde lige kort vendte eventuelle henvendelser fra journalister, hvis der var kommet en ny vinkel på sagen. De diskuterede aldrig oplysninger fra skattesagen og heller ikke oplysninger, som var ude i det offentlige rum. Han diskuterede heller ikke, hvilken be-

tydning sagen kunne have for den videre politiske udvikling med ministeren, men til gengæld diskuterede han det måske med halvdelen af den danske befolkning, når han var rundt i landet. Han og ledelsen i Venstre lagde heller ikke nogen strategi for, hvordan man kunne udnytte situationen, hvis det gik galt for Stephen Kinnock. Det hele skete midt i ferietiden og der har man vagten som politisk ordfører, så det var noget, han selv skulle tage sig af.

Foreholdt materialesamlingens side 201.756 – mail af 2. juli 2010 kl. 10.15 fra Mette Thorn til Troels Lund Poulsen og Peter Arnfeldt, de sidste 2 punktummer – oplyste vidnet, at han ikke var involveret i den debat. Han blev på et tidspunkt kontaktet af en journalist, der ville skrive en historie om, at han var inhabil i Skatterådet, som skatterådsmedlem. Han syntes det var en mærkværdig historie, fordi han ikke anså det for muligt, at denne type sag ville komme for Skatterådet. Han syntes egentlig også, at historien var lidt unødvendig, hvis sagen alligevel aldrig ville komme for Skatterådet.

Henvist til materialesamlingens side 201.782 – mailkorrespondance af 7. juli 2010 mellem vidnet og Carl Emil Arnfred, Jyllands-Posten, med orientering til Troels Lund Poulsen og Peter Arnfeldt – forklarede han, at han ikke var i kontakt med ministeren, men at han givetvis gav ministeren orienteringen, sådan at ministeren, hvis Jyllandsposten jagtede den vinkel, var klar over, hvad vidnets synspunkt var.

Foreholdt materialesamlingens side 201.784 – mail fra Peter Arnfeldt til vidnet den 8. juli 2010 kl. 10.15 – forklarede han, at det var en orientering til Peter Arnfeldt om, at han havde sagt til Jyllands-Posten, at man ikke kunne indbringe en sag for Skatterådet, når sagen var i gang med at blive lignet. Han er ikke sikker på, om artiklen nogensinde blev skrevet. Han tror ikke, at han talte med Peter Arnfeldt, de havde blot kommunikationen pr. mail.

Henvist til artikelsamlingens side 129 – BTs artikel af 30. juli 2010 med overskriften ”V anklager Helle for skattesnyd” – har han nok tænkt, at dette ikke var en sag, der sådan lige gik væk, men han gjorde sig som sådan ikke nogen andre overvejelser. Han besvarede bare journalisthenvendelser. Det var sommerferietid, og ham bekendt gjorde man sig på dette tidspunkt ikke nogen overvejelser i Venstre om, hvad dette kunne ende med.

Foreholdt artikelsamlingens side 129 – BTs artikel af 30. juli 2010 med overskriften ”V anklager Helle for skattesnyd”, 3. spalte 2. afsnit og 4. spalte, 1. afsnit – sammenholdt med artikelsamlingens side 130 – Jyllands-Postens artikel af 30. juli 2010 med overskriften ”Hullet hukommelse kan koste bøde” – og artikelsamlingens side 128 og side 132 – avisartikler fra diverse medier af 30. juli 2010 – oplyste vidnet, at det blot var en mistanke, han havde, om at Helle Thorning-Schmidt talte usandt. Han havde ikke noget grundlag for at vide det.

Han modtog ikke på noget tidspunkt før sin ministerperiode nogen oplysninger om skattesagen fra Troels Lund Poulsen eller andre embedsmænd.

Henvist til materialesamlingens side 100.346-100.354 – et ni siders notat om Stephen Kinnock og spørgsmålet om beskatning i Danmark – oplyste vidnet, at han aldrig har set notatet før og heller ikke har set andre lignende notater, der beskæftigede sig med den juridiske problemstilling omkring Stephen Kinnocks skattepligt.

Første gang, han blev opmærksom på, at sagen kunne ende med, at Stephen Kinnock ikke var skattepligtig, var, da journalisterne begyndte at henvende sig til ham, fordi de ville skrive om det. Han havde ikke forud for det fået nogen indikation af eller oplysninger om, hvordan sagen ville ende. Vidnet rettede ikke henvendelse til nogen, da han hørte resultatet. Han undrede sig over, at afgørelsen endte, som den gjorde, men han havde jo ikke noget at vurdere den ud fra, og det var jo ikke noget, han kunne gøre noget ved.

Efter at vidnet tiltrådte som minister den 8. marts 2011, modtog han kun én oplysning vedrørende Helle Thorning-Schmidt og Stephen Kinnocks forhold. Det skete den 11. eller 12. september 2011, da Peter Loft ringede ham op og fortalte, at han var blevet af kontaktet af BT, og at BT ville bringe en historie den følgende dag om, at Stephen Kinnock var homoseksuel. Peter Loft fortalte vidnet, at det var en oplysning, som de havde fået af Frode Holm, og at det havde haft en eller anden betydning for skattesagens udfald. Peter Loft fortalte også, at han havde skrevet nogle overordnede linjer, som han havde givet til SKAT København. Det var nogen linjer, der skulle indikere, at der var andre grunde til afgørelsen end antallet af rejsedage. Peter Loft var bekymret, da han ringede vidnet op – især over, at han forventede selv at blive nævnt. Peter Loft sagde ikke noget om, hvor BT havde oplysningerne fra, men han var bekymret over, at de havde dem, fordi det var meget få mennesker, der havde oplysningerne. Peter Loft følte sig nødsaget til at orientere vidnet. Vidnet fik det indtryk, at oplysningen indgik i sagen, men han spurgte ikke ind til det. Han tog blot orienteringen til efterretning. Han fik ikke som minister yderligere at vide om sagen – heller ikke da den dukkede op i medierne igen. Han har aldrig været i besiddelse af afgørelsen. Mens han var politisk ordfører, var der mange journalister, der rettede henvendelse til ham for at få afgørelsen, hvilket han jo ikke kunne give dem.

Han havde ikke kendskab til, at agterskrivelsen blev opbevaret i et aflåst skab i ministeriet, før hans bisidder oplyste det. Han var ikke en gang klar over, at der var et pengeskab i ministeriet.

Han har ikke kendskab til, at andre skulle have udleveret afgørelsen, og han har ingen anelse om, hvordan den kan være endt ved BT.

Forespurgt af advokat K. L. Németh kan vidnet huske, at der var artikler, hvor man beskrev, at oplysningerne afgivet til Justitsministeriet af Helle Thorning-Schmidt var mere sjusk end fusk.

Der var ikke flere spørgsmål til vidnet.

Formanden orienterede om næste uges program, herunder om, at der var indkommet nogle begæring om dørlukning, som kommissionen vil tage stilling til i forbindelse med afhøringen af de pågældende vidner.

Mødet hævet kl. 14.55.

Lars E. Andersen
formand

Skattesagskommissionen

PROTOKOL

Protokol nr.: 52

Den 18. december 2013 kl. 9.30 blev Skattesagskommissionen sat i kommissionens mødelokale Fremtidsvej 1, 2860 Søborg.

Til stede var kommissionens medlemmer, Lars E. Andersen, Martin Simonsen og Niels Fenger, kommissionens udspørger, advokat Lars Kjeldsen og kommissionens juridiske sekretær Rikke Holler.

Som protokolfører fungerede Dorthe Hylleberg.

Følgende bisiddere var mødt:

Advokat Peter Trudsø på vegne advokat Henrik Stagetorn for Peter Arnfeldt.

Advokat K. L. Németh for Troels Lund Poulsen.

Advokat Jakob S. Arrevad for Peter Christensen.

Faglig sekretær Merete Keller Berdiin for Søren Hansen og Helle Bergenfelt.

Advokat Nicolai Westergaard for Inger Kirstine Sommer Hansen, Jette Sørensen, Gergana Trasborg og Lisbeth Rasmussen.

Advokat Jon Lauritzen for Hanne Dahl Kofod.

Advokat Karen-Margrethe Schebye for Erling Andersen.

Advokat Stine Gry Johannessen for Michael Frank, Carsten Vesterø, Jesper Skovhus Poulsen, Per Hvas, Winnie Jensen, Anne Simonsen og Hans From.

Advokat Poul Heidmann for Ivar Nordland.

Advokat Torben Koch for Steffen Normann Hansen.

Advokat John Petersen for Birgitte Christensen.

Advokat Jens Christensen for Morten Jensen.

Advokat Morten Mark Østergaard for Camilla Lau Baymler.

Advokat Lars Svenning Andersen for Peter Loft.

Advokat Per Magid for Karsten Dybvad.

Advokat Nicolai Mallet for Lars Løkke Rasmussen og Mikael Børsting.

Som vidne mødte Peter Loft til supplerende afhøring.

Vidnet blev vejledt om, at han ikke havde pligt til at udtale sig.

Vidnet erklærede, at han var villig til at afgive forklaring.

Vidnet blev vejledt om, at han har ret til at besvare spørgsmål, idet reglerne om tavshedspligt ikke er gældende under en forklaring, der afgives for en kommission.

Vidnet blev orienteret om, at afhøringen vil blive transmitteret direkte til et tilstødende lokale, der er blevet oprettet til de tilhørere, der ikke er plads til i selve mødelokalet. Der sker ikke nogen optagelse i den forbindelse.

Vidnet blev endvidere orienteret om, at afhøringen vil blive lydoptaget af hensyn til protokolleringen af forklaringerne. Optagelserne vil blive slettet, når kommissionen har afgivet sin beretning.

Foreholdt materialesamlingens side 100.187 – Stephen Kinnocks agterskrivelse af 16. september 2010, de to nederste afsnit – henvist til side 101.202 – ”de fire linjer” – og side 101.205 – udkast til agterskrivelse af x. september 2010 – og forespurgt, hvornår han erindrer de nævnte afsnit på side 100.187 kom med i agterskrivelsen, forklarede han, at han blev lidt forvirret under den forrige afhøring, da udsøgeren kom ind på dette punkt. Det var først under forrige afhøring, at han blev opmærksom på, at den endelige afgørelse indeholdt de tre linjer nederst på side 100.187.

Sidst blev han spurgt om, om der ikke var en høj grad af lighed, og hvad hans særskilte ønske var, når det allerede stod i agterskrivelsen. Han var simpelthen ikke opmærksom på – og havde aldrig været det – at de tre linjer var i agterskrivelsen. Det var også derfor, at han og hans bisidder henvendte sig til kommissionen og bad om at se det udkast, der blev præsenteret på mødet den 13. september 2010, men det udkast findes åbenbart ikke.

Det er klarlagt under afhøringerne, at han har skrevet ”de fire linjer” tidligt om morgenen den 13. september 2010, at Steffen Normann Hansen kom med sit supplement senere samme morgen, og at de på mødet blev præsenteret for et udkast, der ikke eksisterer i kopi. Han kan ikke sige noget med sikkerhed, men han kan næsten ikke forestille sig andet, end at de tre linjer på side 100.187 ikke var med udkastet. Dels synes han, at det virker højst ejendommeligt, at de to tekster ligner hinanden så meget, og hvis linjerne var med i udkastet, så må linjerne være skrevet uafhængigt af hinanden.

På mødet havde de udelukkende en diskussion om, hvorvidt det var hensigtsmæssigt eller nødvendigt at tage ”de fire linjer” med. Hvis de tre linjer allerede havde stået der, så vil han tro, at Erling Andersen og Lisbeth Rasmussen ville have henvist til linjerne og spurgt, om det ikke var godt nok. Der blev sagt ”står det der ikke allerede”, men efter hans erindring var det helt klart ment som, ”hvis du læser kendelsen, får du så ikke det indtryk, at vi har været grundige”. Hvis det var ham, så ville han have sagt ”det ønske du har – nemlig at prøve at imødegå det rygte, der havde været om, at det hele var givet på forhånd og at SKAT ikke havde været grundige nok – er sådan set meget godt imødegået ved det, der står her”.

Han havde nok foreslået, at det stod lidt mere fremtrædende, men han havde ikke specifikke ønsker til, hvor det skulle stå. Han havde tænkt det som enten en præambel eller en afslutning.

Han var ikke opmærksom på det, da han skrålæste agterskrivelsen i taxaen den 16. september 2010, og det var Steffen Normann Hansen heller ikke. Det var derfor, de ringede til Erling Andersen og spurgte, om det var der, og de fik klart det indtryk, at det var det ikke.

Foreholdt, at en anden forklaring på den ensartede tekst kunne være, at ordene allerede stod i udkastet til agterskrivelse fra den 3. eller 13. september 2010, forklarede han, at han er ret sikker på, at han ikke sad og kiggede på noget, da han skrev ”de fire linjer”. Det har heller ikke været muligt at finde det skriftsted, som han i givet fald skulle have kigget på, så for ham at se, så forekommer det mest sandsynligt, at det er det modsatte, der er sket.

Som han tidligere har forklaret, så sagde Erling Andersen: ”Stik mig teksten, så kigger vi på det”. Det var også derfor, at han egentlig var lidt overrasket over, at det ikke var med i agterskrivelsen, da han fik den et par dage efter i lufthavnen. Han havde fået det indtryk, at Erling Andersen var enig med ham. Det behøvede ikke lige præcist at være den tekst, som han havde lavet, men noget i den stil. Det var derfor, det overraskede ham, at det ikke var der, men noget tyder jo på, at det var der alligevel.

Vidnet blev foreholdt sin forklaring – protokol 38, side 13, sidste linje til side 14, 7. linje – og Hanne Dahl Kofods forklaring – protokol 43, side 2, 12.-19. linje og 12.-5. linje fra neden – og henvist til Erling Andersens forklaring – protokol 43, side 14, 2.-4. afsnit. Forespurgt, om det giver ham anledning til yderligere kommentarer, forklarede han, at han ikke på noget tidspunkt hæftede sig ved linjerne. Det undrer ham, hvordan de kan skrive omtrent det samme, og det undrer ham, at ingen gjorde ham opmærksom på det, hvis linjerne allerede var der. Man kunne have gjort ham opmærksom på det ved to lejligheder – både den 13. og 16. september 2010, men man gjorde det ikke.

Foreholdt, at både Erling Andersen og Lisbeth Rasmussen har forklaret, at det ikke var den første del af ”de fire linjer”, de reagerede på, men den sidste del om de personlig og familiemæssige forhold, forklarede han, at de på mødet den 13. september 2010 ikke havde nogen diskussion om, hvorvidt det var tilsvining eller ej. De havde en meget stilfærdig diskussion om, hvorvidt det var nødvendigt eller ej. Han sagde, at det ikke var sikkert, at det var 100 % nødvendigt, men at han i denne sag gerne ville gå med seler, livrem og påmalede bukser.

Han kan ikke huske, om han begrundede det med det langvarige rygte om, at sagen var afgjort på forhånd, men det var det, der lå bag. Hvis det allerede havde stået i udkastet, så havde det styrket

deres argumentation imod teksten om de personlige og erhvervsmæssige forhold, og de kunne have henvist til linjerne i udkastet og spurgt, om det ikke var godt nok, men det gjorde de ikke.

Foreholdt materialesamlingens side 202.451-53. – forelæggelse for departementschefen med afrapportering fra et møde med Kammeradvokaten den 12. maj 2010 om strukturen - og forespurgt, om han har nogen erindring om, hvornår Kammeradvokaten kom ind i bekendtgørelsessagen, forklarede han, at det havde han ikke præcist. Forespurgt, hvad baggrunden var for, at Kammeradvokaten skulle ind i sagen, forklarede han, at han er lidt handicappet af, at han ikke kan huske, hvornår Kammeradvokaten kom ind i sagen, og på hvis foranledning han kom ind, men de spørgsmål, der er berørt i forelæggelsen, havde de også drøftet ret indgående godt et halvt år tidligere i forbindelse med, at de etablerede den samlede organisation, hvor det hele blev lagt sammen.

De var netop meget opmærksomme på forholdet i skatteforvaltningslovens § 14 – at uanset om man lavede en enhedsorganisation, så skulle der være en funktionel adskillelse, så ministre, og hvad der hørte dertil, ikke blev blandet ind i den konkrete afgørelseskompetence. De drøftede det rimeligt indgående og især med udgangspunkt i, at man havde haft nøjagtig den samme diskussion, da man etablerede enhedsorganisationen i det daværende SKAT året inden. Man havde da lagt regioner og SKATs hovedcenter ind i én enhed, og man havde samme ønske om at fastholde hovedcentret som en ren strategisk styrende ordregivende enhed, der var adskilt fra al konkret sagsbehandling.

Da de var ved at etablere den samlede organisation, stillede han spørgsmålet, om den adskillelse, som SKAT allerede havde etableret mellem regionerne – som de afgørende – og SKATs hovedcenter – som den strategisk generelle enhed – kunne bære departementet ovenpå, så man i virkeligheden fastholdt den samme adskillelse. På det tidspunkt fik han det svar, at det kunne det godt. Det var tilfredsstillende for ham, fordi hans ønske var at fastholde den hidtidige arbejdsdeling.

På et eller andet tidspunkt, han kan ikke huske hvornår, hørte han om, at ombudsmandens kontor i en anden forbindelse havde påpeget, at der syntes at være nogle formelle problemer med den bekendtgørelse, de havde lavet. Han tror ikke, at han selv var med til at bestemme, at man rådførte sig hos Kammeradvokaten, men det kan han godt have været.

Når han efterfølgende har set på det, som ombudsmandens kontor sagde, så forekommer det ham ret evident. Man kan sige, at departementets forvaltningsretlige indsigt godt kunne forekomme lidt tyndbenet. Hvorom alting er, så havde første forsøg tilsyneladende ikke ramt plet, så de måtte nok hente noget ekspertise. Det kunne man måske have gjort i et andet ministerium, men det var typisk nemmere at bruge Kammeradvokaten.

Forespurgt, om han kan huske, om han læste forelæggelsen igennem, forklarede han, at han ikke specifikt kan huske det, men han kan sagtens nikke genkendende til, at enhver tanke om at gå ind i en eller anden lovmæssig forandring var helt urealistisk. Dels tror han, at § 14 er rimeligt stærkt rodfæstet, og at alle synes, at det er en god arbejdsdeling, så det ville være meget vanskeligt at overbevise nogen om, at den skal ændres. Dels mente han ikke selv, at den skulle ændres, og endelig så er det sin sag at gå i Folketinget med et lovforslag, der skal reparere på noget struktur, som dybest set ikke interesserer politikere alverden.

Som han opfattede det, så var realia sådan set på plads. De havde lavet den adskillelse, der skulle til. Det var formalia, den var gal med. Det er typisk enklere at rette på formalia end realia, så han syntes, at bekendtgørelsesløsningen forekom rimelig hensigtsmæssig og fornuftig.

Foreholdt, at der i Birgitte Christensens påtegning på forelæggelsen står, at hun har tænkt sig at nævne sagen på direktionmødet næste dag, og forespurgt, om han har erindring om, om det efterfølgende var oppe på direktionmøde i Koncerncentret, forklarede han, at han faktisk ikke kan huske det. Muligvis har han ikke været med på direktionmødet.

På ny foreholdt materialesamlingens side 202.451 – Kammeradvokatens konklusioner, sidste pind – og side 202.452 – Kammeradvokatens operationelle anbefalinger, 2. pind – og foreholdt, at det fremgår af kommissionens materiale, at Birgitte Christensen sidenhen besluttede, at nogle sager skulle sendes ud af Koncerncentret, forklarede han, at drøftelserne på baggrund af det foreholdte var meget kortvarige, hvilket også ligger lidt i Birgitte Christensens påtegning, men han spurgte ind til, hvad der lå i udsagnene.

Han var egentlig ikke rigtig bekendt med, at der skulle være nogle sager, hvor de havde egentlige konsultationer, og hvor man havde en hjælpende hånd ind over regionerne. De drøftede det i hvert fald på et senere tidspunkt. Han tror ikke, at de drøftede det meget på dette tidspunkt. Han tror, at de lige berørte det, der på den første side er fremhævet særligt tydeligt – om de ligefrem havde truffet ugyldige afgørelser i det knap halve år, der var gået.

Forespurgt, om hans forklaring skal forstås sådan, at han var opmærksom på de problemstillinger, som Kammeradvokaten fremhævede, forklarede han, at han i hvert fald blev det ved forelæggelsen.

Foreholdt materialesamlingens side 202.367-368 – mail af 14. maj 2010 kl. 9.22 fra Winnie Jensen til Birgitte Christensen – og forespurgt, om han har nogen erindring om, om han blev orienteret om problemstillingen omkring sagerne om rejsefradrag og Banedanmark, forklarede han, at det ikke er noget, han har hørt om.

Foreholdt materialesamlingens side 202.367 – Birgitte Christensens svarmail af 14. maj 2010 kl. 12.31 – og forespurgt, om Banedanmark-sagerne blev bragt op på et direktionmøde, forklarede han, at han ikke kan huske det.

Foreholdt materialesamlingens side 202.487, 1. afsnit, og side 202.488, 2. og 3. hele afsnit ("Spørgsmål 3) – forelæggelse for departementschefen af 1. juni 2010 om afrapportering fra nyt møde med Kammeradvokaten - og forespurgt, om han blev orienteret om, at Kammeradvokaten tilsyneladende havde modificeret sit synspunkt, forklarede han, at han fik forelæggelsen. Han har nok læst sig frem til, at der var en rimelig enkel løsning på det problem, som tidligere var blevet påpeget, men der var ingen, der fortalte ham, at der skulle have været et stemningskift hos Kammeradvokaten.

Forespurgt, om han kan huske, om der var drøftelser eller andre overvejelser i relation til denne forelæggelse, forklarede han, at han ikke kan huske noget konkret. Han kan huske, at han drøftede det en del gange – særligt med Birgitte Christensen. Han havde egentlig lidt på fornemmelsen, at hun

mente, at de intentioner, der lå bag den nye struktur, gik lidt videre, end hvad der egentlig var hans bevæggrunde for den.

Han har tidligere forklaret, at han gerne ville have lidt mere sammenhæng mellem den måde, lovgivningen blev til på og den måde, administrationen blev tilrettelagt – at der var lidt ping-pong spil, så tingene kom til at hænge bedre sammen og fungere bedre, og så man var sikker på, at de intentioner, der lå bag de politiske initiativer, også vandt indpas i udmøntningen. Når det er sagt, har det hele tiden været klart for ham, at regionerne på grund af skatteforvaltningslovens § 14 i et eller andet omfang måtte være afskærmet for resten.

Han havde lidt på fornemmelsen, at Birgitte Christensen regnede med, at han ville problematisere, at der kom lidt mere afstand mellem regioner og hovedcenter. Det var fuldt på linje med det budskab, hun fik fra Kammeradvokaten – ”hvis I går ind og retter lidt på formalia og lever på denne her måde, så er der reelt ikke noget videre problem”. Den krise, Birgitte Christensen havde imødeset, og som Winnie Jensen måske også i et eller andet omfang gav næring til, var måske ikke så stor endda.

Foreholdt side 200.404 – brev af 1. oktober 2010 fra Folketingets Ombudsmand til Koncerncentret, 1.-4. afsnit – side 200.306 – brev af 9. juli 2010 fra Koncerncentret til Jesper Høberg om aktindsigt, 1. og 3. afsnit – side 200.342 – brev af 9. august 2010 fra Koncerncentret til Jesper Høberg, 1. og 3. afsnit – og henvist til side 200.395-396 – forelæggelse for departementschefen om udtalelse til ombudsmanden i klager over afslag på aktindsigt, som han har underskrevet den 15. oktober 2010 – og forespurgt, hvornår han første gang blev opmærksom på, at der verserede denne sag, forklarede han, at det mener han, at han gjorde den 15. oktober 2010. Han var ikke involveret i forløbet omkring sommertid med afslagene.

Foreholdt materialesamlingens side 200.395-396 og forespurgt, hvem der havde givet Anne Katrine Salling oplysningen om, at der ikke forelå ministerforelæggelser i sagen, forklarede han, at hvis der i spørgsmålet ligger, om hun havde drøftet det med ham, så havde hun ikke det. Han går ud fra, at hun fandt ud af det via en journalsøgning. Forespurgt, om forelæggelsen gav ham anledning til nogle overvejelser, når det under hans tidligere forklaring er kommet frem, at der var en stribe ministerforelæggelser, der godt nok var senere, forklarede han, at han må erkende, at han ikke spekulerede nøjere over det.

Foreholdt materialesamlingens side 200.446 – brev af 2. november 2010 fra Koncerncentret til Ombudsmand, 1.-2. afsnit – og forespurgt, om han gennemgik dette svar, der var vedhæftet forelæggelsen af 15. oktober 2010, før han skrev under på forelæggelsen, svarede han bekræftende, men han gjorde sig ikke nærmere overvejelser, om det var det rigtige svar eller ej. Forespurgt, om han drøftede forelæggelsen og problemstillingerne vedrørende denne besvarelse med Birgitte Christensen eller andre, forklarede han, at det nærmeste, han kom, var, at han syntes, at de helt generelt havde et problem med aktindsigtssager.

Det virkede som om, at sagsbehandlerne ikke havde nogen voldsom sikker hånd. De gav afslag med forkerte begrundelser og forkert klagevejledning, og der havde også været andre sager. Det har han nok kritiseret på et tidspunkt, men om det lige var på dette tidspunkt, husker han ikke. På et tids-

punkt flyttede de aktindsigtssagerne fra en enhed til en anden. Han drøftede ikke med nogen, om brevet af 2. november 2010 var det rigtige svar.

Forespurgt, om det heller ikke erindringsmæssigt på dette tidspunkt slog ham, at der faktisk havde været en stribe ministerforelæggelser, svarede han benægtende. Foreholdt, at det var mindre end to måneder efter, at han, Birgitte Christensen og Ivar Nordland en hel søndag havde drøftet ministerforelæggelser, forklarede han, at han ikke mener, at han tænkte over det.

Henvist til materialesamlingens side 100.295 ff. – notat af 13. september 2010 om sagsbehandlingen i Stephen Nathan Kinnocks skattesag, der blev bragt til Koncerncentret – og forespurgt, om der er tvivl om, at notatet indeholder oplysninger om skattesagen, svarede han benægtende. Foreholdt, at han har forklaret, at notatet blev givet til ministeren, og forespurgt, om det ikke indgik i hans overvejelser, om det var en ministerforelæggelse, forklarede han, at det er sværere at huske, hvad man ikke har gjort, end hvad man har gjort. Han fik en sag, hvor der stod, at de havde lavet en fejl, men at de nu korrigerede den, og det var det, han forholdt sig til. Han gik vel ud fra, at man havde vurderet, hvad der skulle svares. Han må erkende, at mentalt var skattesagen lukket for ham på dette tidspunkt. De havde rustet sig på alle leder og kanter til den storm, de regnede med ville komme, men fordi afgørelsen ikke blev offentliggjort, kom der ingenting.

Forespurgt af formanden, hvem der vurderede, hvad der skulle svares til Jyllands-Posten, forklarede han, at besvarelsen havde været gennem en sagsbehandler, en kontorchef og en direktør, og han gik ud fra, at de sådan set alle tre havde været nede og vende det, der kunne vendes. Han havde aldrig opfattet sin egen optræden ved de fem møder, som en egentlig sagsbehandling, så han havde ikke oprettet en sag, hvorpå han lagde de ting, han modtog. Han mener også, at han tidligere har forklaret, at det, han fik på møderne, opfattede han som noget, som han i virkeligheden lige så godt kunne have leveret tilbage. Han tog det ikke med, for at han skulle gemme det i en sag.

Når man eftertænkter, havde de folk, der skulle finde ud af, om der var ministerforelæggelser, ikke haft ret meget at kigge i. Det er for så vidt hans egen skyld. Foreholdt, at det kun er ham og måske Steffen Normann Hansen, der havde viden om det, forklarede han, at han ikke vil udelukke, at han kan have nævnt det for nogen, men det var ikke mange.

Advokat Lars Svenning Andersen bemærkede, at hvis man læser aktindsigtsanmodningerne, så drejer de sig om at få oplysninger om, hvad der er sket inden den 2. august 2010, og at ministerforelæggelserne ligger efter dette tidspunkt.

Formanden oplyste, at kommissionen var opmærksom herpå.

Henvist til materialesamlingens side 200.413 – brev af 26. november 2010 fra Ombudsmanden til Koncerncentret – og forespurgt, om han har set den henvendelse, forklarede han, at det var på dette tidspunkt, at han rigtigt følte, at han blev involveret i sagsforløbet. Han kan ikke huske, hvem der viste ham brevet, men han tror, at det var Hans From.

Forespurgt, om der var nogen særlig grund til, at han skulle involveres i henvendelsen, forklarede han, at der var den grund, at han tidligere havde tilkendegivet, at han ikke var særlig tilfreds med den måde, aktindsigtssager generelt blev behandlet på i ministeriet. Derfor var de nok påpasselige

med at vise ham, hvad der skete. Måske havde den, der viste ham brevet, den samme usikkerhed, som han selv fik, da han læste det. Han havde lidt svært ved at finde ud af, hvad der helt præcist stod i brevet.

Foreholdt materialesamlingens side 200.413 – brev af 26. november 2010 fra Ombudsmanden til Koncerncentret – og forespurgt, hvem der efter hans erindring deltog i besvarelsen af henvendelsen, forklarede han, at de den 26. november 2010 diskuterede, hvad der i virkeligheden stod i brevet. Han hæftede sig blandt andet ved, at der stod, at alt ville blive delagtiggjort med aviserne. Han drøftede i hvert fald henvendelsen med Steffen Normann Hansen, der var hans nærmeste medarbejder på skattesagen, men hvad de lige nøjagtigt gjorde på dette tidspunkt, og hvilke sagsbehandlings-skridt, der blev iværksat, det husker han ikke. Han vil skyde på, at han talte med Steffen Normann Hansen og Hans From om, at de måtte i gang med at indhente en udtalelse, og at SKAT København måtte i gang med at lave den aktliste, der blev talt om.

Foreholdt Steffen Normann Hansens forklaring – protokol 51, side 4, 6. afsnit, 1. punktum – og forespurgt, om han kan huske, om brevet var oppe på et direktionsmøde, forklarede han, at han ikke kan huske, at det var oppe på et direktionsmøde, men han kan godt huske, hvilke refleksioner brevet gav ham. Brevet som sådan undrede ham lidt, og hvad var det egentligt, de blev spurgt om. De havde muligvis fejlagtigt behandlet nogle aktindsigtssager, som vedrørte juni og juli måned 2010, og nu spurgte man om, hvad der var foregået i august, september og oktober 2010.

Han havde svært ved at se relationen mellem aktindsigtsbehandlingen og det, der blev spurgt om. Han spurgte sig selv om, hvorvidt ombudsmanden – foranlediget af den konkrete sag – af egen drift ville se, om det, Koncerncentret havde lavet omkring strukturændring, var lavet godt nok. Om det simpelthen var en optakt til en nøjere undersøgelse af Skatteministeriets struktur.

Det andet, der vakte hans opmærksomhed, var, at der stod, at udtalelserne eventuelt ville blive sendt til partshøring. Han havde den holdning, at skattesagen på mirakuløs vis var endt med en blød landing til stor glæde for ham selv, Erling Andersen og formentlig også for skatteyderægteparret. Han mener, at sagen var landet, som den burde lande, men han øjnede en risiko for, at de nu skulle til at have presse om det igen, ligesom de havde haft hele juni, juli og august måned. Det ville han sådan set gerne undgå. Ikke fordi der var noget specifikt, der kunne komme op, men det var et helt generelt ønske om ikke at genåbne en sag i pressen, der allerede var lukket med held.

Forespurgt, hvem han drøftede disse overvejelser med, forklarede han, at han tror, at han drøftede det med Steffen Normann Hansen. Forespurgt, hvorfor det var ham, han talte med, forklarede han, at skattesagen ikke var en sag, der havde involveret departementet, så hvis man skulle vende tanker med nogen, så var det vel nærliggende, at det var Steffen Normann Hansen. Han er dog ikke sikker på, at det var Steffen Normann Hansen. Han kan også godt have talt med Jens Drejer eller Birgitte Christensen om det. De er mere juridisk kyndige, og han kan have spurgt, om de ud af henvendelsen kunne læse, hvad det egentlig var, ombudsmanden ville til at gøre.

Foreholdt Steffen Normann Hansens forklaring – protokol 51, side 4, 7. afsnit, 1.-2. punktum – og forespurgt, om det indgik i hans overvejelser, om bekendtgørelsessagen ville starte op igen, forklarede han, at det passer meget godt med det, som han lige har forklaret.

Forespurgt, om der i øvrigt skete noget mellem den 26. november og den 8. december 2010, forklarede han, at kronologien er lidt usikker for ham. Han havde på et tidspunkt et møde med Karsten Hagel-Sørensen, men han mener, at det var senere. Han mener ikke, at der skete noget i tiden fra den 26. november til omkring den 8. december 2010.

Forespurgt, om han kan huske, hvem der indkaldte til mødet med Erling Andersen den 8. december 2010, forklarede han, at han husker det sådan, at Steffen Normann Hansen på et tidspunkt nævnte, at det første udkast til en aktliste var ved at blive lavet, og at det indeholdt lidt kryptiske formuleringer, hvor hans – Peter Loft's - navn figurerede. Forespurgt, om det var inden mødet den 8. december 2010, eller om det var på mødet, forklarede han, at han husker det sådan, at det var ham, der tog initiativet til at holde mødet ved at spørge Steffen Normann Hansen, om det ikke ville være en god ide at holde et møde med Erling Andersen for at drøfte aktlisten.

Han opfattede aktlisten som det redskab, der muligvis skulle stilles til rådighed for Jesper Høberg, som led i den partsoffentlighed, der var nævnt. Han gik ud fra som givet, at ombudsmanden skulle have sagen som sådan. I alle andre ombudsmandssager, han har været involveret i, havde ombudsmanden fået sagen. Han gik i et eller andet omfang ud fra, at aktlisten var til benefice for pressen. Han var igen inde i den overvejelse, at de ikke skulle have genåbnet en sag, som de med held havde fået afsluttet.

Forespurgt, om han kan huske, om de havde fået aktlisten i Koncerncentret inden mødet den 8. december 2010, forklarede han, at de må have haft et eller andet, der gav ham anledning til at spørge, om de ikke skulle have en snak med Erling Andersen. Han vil næsten tro, at Steffen Normann Hansen havde fået et første udkast til aktlisten. Forespurgt, om han kan huske, om han har set det, forklarede han, at Steffen Normann Hansen nok havde vist ham det.

Foreholdt Steffen Normann Hansens forklaring – protokol 51, side 4, sidste afsnit, til side 5 øverst – og foreholdt, at det nærmest lyder som om, at Steffen Normann Hansen ikke havde aktlisten, men at vidnet havde den, forklarede han, at han bestemt husker det som værende omvendt.

Vidnet blev henvist til materialesamlingens side 100.711 ff. – SKAT Københavns oprindelige aktliste over materiale i Stephen Nathan Kinnocks skattesag – og han fik mulighed for at se den igennem. Forespurgt, om han kan huske, om det var denne aktliste, de så inden mødet med Erling Andersen den 8. december 2010, forklarede han, at det tror han.

Foreholdt side 100.711, 5. sidste linje, samt side 100.712, 5.-7. linje, og forespurgt, om det var de linjer, der sprang ham i øjnene, svarede han bekræftende, bortset fra han stadig huske det sådan, at det sprang Steffen Normann Hansen i øjnene, og at denne så sagde det til ham. Vidnet hæftede sig ved flere ting. Han syntes, at det var nogle meget kryptiske formuleringer, men han kunne til en vis grad gætte sig til, hvad det var. Han undrede sig over, at det var med, og så undrede han sig over formuleringerne, og at han var den eneste, der var nævnt ved navns nævnelse. Det så ud som om, at han nærmest var inde som privat person.

Foreholdt side 100.711, 5. sidste linje, ”x. september 2010: SKAT's brev med bilag udleveret kopier til Peter Loft ved møde”, og forespurgt, hvad han gættede på, at det var, forklarede han, at det vel må have været svaret på presseklip og BT-notat. Foreholdt side 100.712, 5. linje, forklarede han, at

han gik ud fra, at det var ”de fire linjer”. Foreholdt samme side, 6. linje, forklarede han, at han mener, at de senere fik det identificeret som værende den to siders disposition, som han skrev som forberedelse til møde med skatteministeren, der aldrig blev til noget. Foreholdt samme side, 7. linje, forklarede han, at det må være BT-notatet plus presseklippene eller i hvert fald en af delene.

Forespurgt, om han kan huske, hvad han og Steffen Normann Hansen drøftede inden mødet med Erling Andersen, svarede han benægtende. Han vil skyde på, at de drøftede det samme, som de drøftede med Erling Andersen – at han undrede sig over, at hans ”fire linjer” og hans to siders disposition overhovedet figurerede på en aktliste.

Mødet den 8. december 2010 blev, at så vidt han husker, holdt på hans kontor. Erling Andersen, Steffen Normann Hansen og vidnet selv deltog. Forespurgt, om Erling Andersen havde dokumenter med på mødet, forklarede han, at han ikke kan huske, om Erling Andersen havde noget med, men han er ret sikker på, at de sad med den oprindelige aktliste, materialesamlingen side 100.711 ff., eller en aktliste, der lignede den meget.

Henvist til materialesamlingens side 101.237 ff. – SKAT Københavns udkast til udtalelse til brug for ombudsmandssag af 10. december 2010 – og forespurgt, om han kan huske, om der var et lignende udkast til udtalelse med på mødet, forklarede han, at det er han meget sikker på, at der ikke var.

Forespurgt, om de gennemgik aktlisten på mødet, forklarede han, at de ikke gennemgik den i detaljer. Den var heller ikke voldsomt enkel at læse. Diskussionen centrerede sig om de fire punkter med navn – især de to af dem. Forespurgt, hvad Erling Andersen sagde til det, forklarede han, at han – Peter Loft - spurgte, hvorfor punkterne overhovedet var med, hvortil Erling Andersen svarede ”du kender jo Lisbeth”. Han kan tydeligt huske, at det var det svar, Erling Andersen gav ham. Hun er meget omhyggelig, så alt er med. Hans betragtning, og den kan måske forekomme lidt ejendommelig i dag, men man skal huske, at situationen var en anden på det tidspunkt, var, at de efterhånden ikoniske fire linjer bare var hans egne nedskrevne tanker. Andre mennesker ville bare have sagt det ud i den blå luft, men han er typen, der skriver det ned for at tænke. Havde der været et billboard på væggen, så kunne det have været der, han havde skrevet det. Han opfattede det ikke som en akt. I dag har linjerne fået en meget væsentlig betydning. Det havde de ikke på det tidspunkt, så han tænkte ”gud fri mig vel”. Det overraskede ham, at det var en akt, når man skrev nogle tanker på bagsiden af en mødeindkaldelse, og Erling Andersen til støtte for sin hukommelse tog det med.

Det samme gør sig gældende med hans 2 siders disposition. Han viste den til Erling Andersen for at spørge, om der var noget, han havde misforstået, eller om der var noget, han havde glemt at tage med. Han opfattede det ikke som et led i sagsbehandlingen. Han vil igen godt understrege, at han sådan set ikke havde noget problem med at akterne lå på sagen, og at ombudsmanden kunne forholde sig til dem, men han undrede sig over, at de skulle med på en aktliste, som han regnede med var til benefice for pressen.

Forespurgt af formanden, hvorfor han regnede med det, når aktindsigtssagen i relation til Jesper Høberg var afsluttet, forklarede han, at han ikke havde klarhed over situationen. På det her tidspunkt var der to muligheder. Enten var der tale om en egendrifsundersøgelse, hvor aktlisten nok ville være mindre interessant, eller der kunne være tale om behandlingen af aktindsigtssagen.

Han syntes, at brevet fra den 26. november 2010 ikke var helt enkelt at forstå. Han havde det klare udgangspunkt, at ombudsmanden skulle have sagen, så hvad skulle ombudsmanden med en aktliste, hvis han havde den ægte vare. Der står måske ikke direkte i brevet fra den 26. november 2010, at aktlisten i givet fald ville være noget af det, som ombudsmanden ville give aktindsigt i, men han tror, at det var sådan, både Erling Andersen og han selv læste brevet. De tog også forbehold i det endelige svar, fordi de ikke mente, at aktlisten skulle udleveres. Det kan godt være, at der kun var en risiko for, at den ville blive udleveret, men det var en risiko, de ikke var villige til at løbe.

Niels Fenger foreholdt vidnet, at offentlighedsloven foreskriver, at man får den fulde aktliste, når man søger aktindsigt, at han har forstået vidnets forklaring sådan, at hele diskussionen omkring aktlisten opstod, fordi man helst ikke skulle åbne sagen, der var lukket heldigt, idet pressen var holdt op med at interessere sig for den, og at han har forstået det sådan, at formålet med at gennemgå aktlisten var at styre muligheden for, at pressen kunne gennemskue, hvad der var sket i sagen.

Forespurgt, om det var det, der lå i det, forklarede han, at Jesper Høberg begærede aktindsigt i nogle akter, som ikke eksisterede, og derfor måtte svaret være, at der ikke var noget at give aktindsigt i. Efterfølgende sad man med en klage over en sagsbehandlingsfejl, og som led i almindelig kutyme skrev ombudsmanden, at han agtede at give partsoffentlighed i alt, der blev lavet i den forbindelse. Det vil sige, at en journalist – der end ikke havde bedt om det – pludselig ville få udleveret stort set hele sagen eller i hvert fald interessante dele, der ville kunne starte en sag.

De mente, at det burde man undgå. De havde ikke noget ønske om at skabe diskussion. Ikke fordi de specifikt ville undgå noget, men man kommer jo ikke fra myndighedens side og beder nogen om at søge aktindsigt i deres akter. De havde den helt klare tilgang, at skattesagen endte betydeligt enklere, end de havde regnet med, fordi de troede, at gud og hver mand ville flå afgørelsen fra hinanden, finde fejl og alt skulle diskuteres. Det havde hverken Erling Andersen eller han noget særligt stort ønske om skulle ske. Man kan kalde det pressetaktiske overvejelser.

Foreholdt, at Niels Fenger har forstået hans forklaring sådan, at aktlisten skulle se ud på en bestemt måde, for at journalister ikke derved skulle kunne afdække en sag eller skrive om den, forklarede han, at de ikke havde noget ønske om, at pressen begyndte at skrive om sagen igen. Hvis de fik en aktliste ville det være rimeligt nærliggende at tænke, at sagen nok kom op igen.

Foreholdt, at når offentlighedsloven foreskriver, at man skal have en aktliste, så er det netop for, at journalisten kan tjekke, om han har fået sine ting, forklarede han, at han troede, at når man begærede aktindsigt i en bestemt sag, så kunne man få en aktliste. Her var der begæret aktindsigt i nogle forelæggelser i juni og juli 2010, og så regnede han ikke med, at det lå i offentlighedsloven, at man kunne få en aktliste over, hvad der skete på et tidspunkt, der overhovedet ikke var omfattet af aktindsigtsbegæringen.

Forespurgt af udspørgeren, om han kan huske, hvad der blev tilkendegivet fra Erling Andersens side om aktlistens udformning, forklarede han, at som han husker det, så var de rørende enige om, at de ikke havde noget specielt ønske om at få sagen genåbnet i pressen, og at de mente, at det vel også var et hensyn, man måtte tage til skatteyderparret. Erling Andersen havde den samme tilgang til det

som ham. Spørgsmålet var, om akterne virkelig hørte hjemme på aktlisten. Der var ikke en voldsom diskussion, hvor Erling Andersen forsvarede listen.

Han troede, at en aktliste var noget, som en medarbejder havde lavet. Det gik senere hen op for ham, at det var en it-udskrift. På dette tidspunkt troede de, at det var et udslag af en subjektiv sagsbehandling af en medarbejder i SKAT. Forespurgt, om det var et udtræk fra Captia, forklarede han, at det var det indtryk, han senere hen fik. Omkring den 13.-14. fik han at vide, at det sådan set ikke var Lisbeth Rasmussen, der havde sagt, hvad der skulle med, og hvad der ikke skulle med. Det var et udtræk fra journalsystemet. Det fik han at vide af Steffen Normann Hansen.

På ny henvist til materialesamlingens side 101.237 ff. – udkast til udtalelse til brug for ombudsmandssag af 10. december 2010 – og foreholdt, at han har forklaret, at der ikke var et udkast på bordet den 8. december 2010, forklarede han, at de slet ikke drøftede en udtalelse. Han var ikke klar over, om man var begyndt at skrive på en udtalelse.

Foreholdt Erling Andersens forklaring – protokol 43, side 17, 4. hele afsnit, side 19, sidste afsnit, side 20, 1. og 2. afsnit – og udkastet til udtalelse - side 101.238, 4. afsnit – forklarede han, at han kan huske, at de havde en meget kort ordvending om, at udtalelsen måtte gå ud på, at de havde haft et antal møder. Han tror ikke en gang, at tallet fem stod ham klart på det tidspunkt. Der var ingen substansdrøftelse af nogen udtalelse. Der var ikke nogen tekster på bordet, og de ændrede ikke i nogen tekster. Det var der ikke på dette tidspunkt eller på noget tilgrænsende tidspunkt.

I virkeligheden er han lige ved at sige, at det eneste, han nogensinde drøftede med Erling Andersen om det her, var en ganske kort ordveksling, hvor Erling Andersen sagde: ”Redegørelsen er min. I kan jo skrive, hvad I vil i jeres”. Forespurgt, om han kan huske, hvornår Erling Andersen sagde dette, svarede han benægtende, men han mener, at det var en gang i januar 2011. Udtalelserne begyndte han først rigtigt at få kendskab til i midten/slutningen af januar 2011. Han er helt sikker på, at han ikke så et udkast til udtalelse tidligere, og han tror heller ikke, at de drøftede andet, end hvad ombudsmanden mente med ”redegørelse”. Det var helt overfladisk og udramatisk i enhver henseende.

Forespurgt, om han kan huske, om der på mødet den 8. december 2010 blev drøftet andre forhold end aktlistens udformning, forklarede han, at der ikke blev diskuteret andet, end hvad der skulle med, og hvordan det i givet fald skulle formuleres. Han mener ikke, at de drøftede andet.

Foreholdt Erling Andersens forklaring – protokol 43, side 19, 2. hele afsnit, 1. punktum – og forespurgt, om han kan huske, at man var inde over den slags overvejelser på mødet den 8. december 2010, forklarede han, at hans umiddelbare svar er, at det er det pure opspind. Foreholdt videre fra Erling Andersens forklaring – protokol 43, side 19, 2. hele afsnit, 2. punktum – og forespurgt, om han kan erindre, om der var overvejelser af den karakter på bordet, forklarede han, at det var der overhovedet ikke.

Han havde selv en samtale med ombudsmanden om, hvordan denne skulle have acces til sagen. Det er det eneste tidspunkt, han har drøftet dette, og det er med det stik modsatte fortegn af, hvad Erling Andersen har forklaret.

Foreholdt videre fra Erling Andersens forklaring, side 19, 3. hele afsnit, 1.-3. punktum, og forespurgt, om han kan huske, om der blev givet udtryk for den slags, forklarede han, at han ikke på dette tidspunkt eller noget andet tidspunkt havde noget som helst problem med, hvad ombudsmanden skulle se. Han opfattede – og opfatter den dag i dag – den sagsbehandling, som hele skattesagen havde været underkastet, som værende efter bogen. Han er klar over, at kommissionen kan komme til et andet resultat, men hans holdning er klar. Han havde derfor heller ikke noget som helst ønske om at skjule noget for ombudsmanden.

Da han havde møde med ombudsmanden senere, fortalte han selv om, hvordan de havde gjort. Ombudsmanden kom ind på, at der var noget, der hed organisationsmagt osv., så man godt i et eller andet omfang kunne gå ind, men de diskuterede det ikke i detaljer. Hvis han havde et ønske om at prøve at skjule noget for ombudsmanden, så havde han nok ikke nævnt overfor ham, at der havde været holdt et antal møder med Erling Andersen om sagen.

Foreholdt videre fra Erling Andersens forklaring, side 19, 4. hele afsnit, 1.-3. punktum, og forespurgt, om der var overvejelser i den retning på mødet den 8. december 2010, forklarede han, at det er lidt tvistet i forhold til, hvordan han så det, men han kan meget vel have sagt, at han havde meget svært ved at forstå, hvad der præcist lå i brevet fra ombudsmanden, og at han egentlig godt kunne tænke sig at drøfte med Kammeradvokaten, hvordan denne så på det – netop fordi de havde haft Kammeradvokaten inde over strukturjusteringen.

Forespurgt, om de på mødet alene talte om spørgsmålet om at redigere i aktlisten, eller om de også talte om muligheden for helt at tage akterne væk fra sagen, forklarede han, at der ikke var nogen, der på noget tidspunkt – hverken Steffen Normann Hansen, Erling Andersen eller ham – der talte om at fjerne ting fra sagen. Der var ting, hvor han sagde, om det overhovedet skulle have været tilakteret, men når det var blevet det, så skulle det ligge der. Man skulle ikke ind og fjerne akter.

Hans problem gik på, at aktlisten måske kunne indeholde ting, som han egentlig fandt irrelevant, og som var beskrevet på en måde, som var egnet til eventuelt at kunne give dem nogle pressemæssige problemer. Ombudsmanden måtte få, hvad det skulle være. Der var ingen der på noget tidspunkt drøftede at pille akter ud af sagen. Forespurgt, om han overvejede, om det var lovligt ikke at skrive alle akter, som lå på sagen, på aktlisten, forklarede han, at hans betragtning på dette tidspunkt var, at aktlisten var resultatet af en sagsbehandlers valg af, hvad der var de væsentligste dokumenter i sagen. Det var ud fra det, de diskuterede. Han tror egentlig, at Erling Andersen havde samme opfattelse.

Foreholdt materialesamlingens side 101.242 – mail af 9. december 2010 fra vidnet til Steffen Normann Hansen og svarmail af samme dato – samt forespurgt, om han svarede Steffen Normann Hansen, forklarede han, at det kan han ikke huske. Forespurgt, om der var nogle telefonsamtaler med Steffen Normann Hansen omkring mailen, forklarede han, at det kan han ikke huske. Forespurgt, om han kan huske, om han læste mailen, forklarede han, at det tror han bestemt, at han gjorde.

På ny foreholdt Steffen Normann Hansens svarmail, ”De nævnte sager er tilakteret sagen” og forespurgt, hvilke sager det var, Steffen Normann Hansen henviste til, forklarede han, at han går ud fra, at det er ”de fire linjer” og hans 2 sideres disposition. Foreholdt samme mail, ”og Erling er ved at

fjerne dem”, forklarede han, at han læste det sådan, at Erling Andersen var ved at fjerne dem fra aktlisten.

Foreholdt videre, ”ligesom han er ved at justere i teksten på besvarelsen”, og forespurgt, hvilken besvarelse det var, forklarede han, at det ved han ikke, men han går ud fra, at det gik på de lidt ejendommelige benævnelser i aktlisten – f.eks. ”SKATs ved Peter Lofts notater”(side 100.712, 6. linje).

Forespurgt, hvad det var, Erling Andersen var ved at fjerne, når der i mailen stod ”og Erling er ved at fjerne dem”, når han har forklaret, at Erling Andersen allerede var ved at justere teksten i aktlisten, forklarede han, at alle de fire akter, der har været talt om, var noget kryptisk formuleret. Steffen Normann Hansen gik nok et skridt videre, end der var belæg for, men de talte om muligheden for at tage akterne ud. Det var ud fra den betragtning, at det slet ikke var akter, der var relevante. Derfor skulle de ikke stå på aktlisten. Det var de sådan set enige om med den viden, som de havde på dette tidspunkt.

Han tror ikke, at de diskuterede de to andre akter, men de stod på en sådan lidt ejendommelig måde, så han går ud fra, at det var det, der blev henvist til i mailen. Han er ikke sikker på, at han lavede et nøje studie af mailen. Han hæftede sig mere ved, at de ville komme til at tale om det igen om mandagen.

Foreholdt, at man godt kunne få indtryk af, at Erling Andersen fra morgenstunden efter mødet den 8. december 2010 var i gang med to ting – at han var i gang med at justere teksten på aktlisten, og at han var i gang med at fjerne akterne fra sagen, forklarede han, at det tror han bestemt ikke var intentionen med det, der er skrevet. Han mener ikke, at nogen af dem på noget tidspunkt har talt om at fjerne akter fra sagen.

Forespurgt, om han kan huske, hvad det var, der skulle ses igennem, og om de på mødet den 8. december 2010 aftalte, at de lige skulle se tingene igennem på mødet den 13. december 2010, forklarede han, at der ikke lå andet i det, end det Steffen Normann Hansen skriver i mailen.

Foreholdt materialesamlingens side 100.711 – den oprindelige aktliste, 5. sidste linje – side 100.712 – den oprindelige aktliste, 5.-7. linje – side 101.243 – mail af 10. december 2010 fra Lisbeth Rasmussen til Hanne Dahl Kofod, cc Erling Andersen – og forespurgt, om han så denne mail, svarede han benægtende.

Foreholdt, at der blev holdt et møde den 8. december 2010, hvor de med Erling Andersen drøftede, hvad der skulle stå ud for de fire akter på aktlisten, at der ifølge mailen på side 101.242 var en efterfølgende drøftelse mellem Steffen Normann Hansen og Erling Andersen, at Lisbeth Rasmussen den 10. december 2010 producerede nye tekstforslag, og forespurgt, om han kan huske, om de på mødet den 8. december 2010 drøftede, hvad der skulle stå på aktlisten, forklarede han, at de ikke diskuterede ændringer af tekster på mødet den 8. De diskuterede, at de tekster, der var, ikke var særligt rammende, og at han ikke brød sig om, at han ene og alene stod med navns nævnelser. De diskuterede ikke alternativer. Det mener han faktisk heller ikke, at de gjorde ved det følgende møde

Forespurgt, om han kan huske, om det var den 13. december 2010, at han, Erling Andersen og Steffen Normann Hansen holdt det næste møde, svarede han benægtende, men han går ud fra, at det stemmer, når alle andre har forklaret, at det var den dag. Han kan huske, at de var i SKAT København i forvejen, men han kan ikke huske, om det var den 13. Foreholdt, at Erling Andersen har forklaret, at mødet blev holdt på dennes kontor, hvor de stod ved et hæve sænkebord, forklarede han, at det kan godt passe. Mødet foregik stående. Han mener, at det var sent på eftermiddagen.

Forespurgt, om han kan huske, hvad de talte om, forklarede han, at han ikke vil lægge skjul på, at hans erindring på dette punkt er ret vag, men han husker det som en fortsættelse af det, de havde drøftet den 8. december 2010. Der var ikke rigtig sket noget i mellemtiden, og de var alle tre fortsat i den vildfarelse, at aktlisten var noget, som Lisbeth Rasmussen eller en af hendes medarbejdere havde skrevet. Mødet var en gentagelse af det, der var sket den 8. december 2010 – overvejelser om, hvorvidt de to akter overhovedet behøvede at figurere på aktlisten, og hvis de skulle, så skulle de have en anden benævnelse.

Forespurgt, om der var udkast til en ny aktliste på bordet, forklarede han, at det tror han ikke, der var. Forespurgt, om han kan huske, om der var et udkast til en udtalelse på bordet, forklarede han, at han er meget overbevist om, at det var der ikke.

Udspørgeren bemærkede, at Erling Andersens forklaring – protokol 43, side 24, 1. hele afsnit – harmonerer med, at vidnet har forklaret, at Erling Andersen på et tidspunkt udtalte, at ”det er min udtalelse”.

Formanden foreholdt, at vidnet har forklaret, at denne udtalelse først faldt i januar 2011. Han forklarede, at han ikke kunne huske præcist, hvornår det var. Det kunne godt have været i december, Erling Andersen sagde det. Han opfattede det som ”fingrene væk”.

Udspørgeren foreholdt, at hvis Erling Andersen sagde ”fingrene væk”, så skulle der også være noget at snuppe, og hvis der ikke var noget på bordet, så var der ingen grund til at sige det. Han forklarede, at der ikke var noget på bordet, men at de godt kan have spurgt, om de var begyndt at skrive på udtalelsen, og at Erling Andersen i den forbindelse kom med udtalelsen.

Henvist til materialesamlingens side 200.465 ff. – aktliste dateret 13. december 2010 – og foreholdt, at aktlisten er fundet i det materiale, som Koncerncentret har indleveret til kommissionen, men at kommissionen ikke har kunnet finde aktlisten i SKAT Københavns materiale, samt forespurgt, om han kan forklare, hvordan aktlisten er kommet til Koncerncentret, forklarede han, at det kan han ikke. Han mindes ikke nogensinde at have set de formuleringer, der f.eks. fremgår ud for stregen på side 200.466. Foreholdt, at det var de formuleringer, der var i Lisbeth Rasmussens mail, forklarede han, at han ikke har nogen erindring om at have set dem før.

Advokat Lars Svenning Andersen gjorde opmærksom på, at teksten ikke var tilsvarende Lisbeth Rasmussens mail, idet ”Drøftet med koncernledelsen” ikke var medtaget på aktlisten dateret 13. december 2010.

Forespurgt af udspørgeren, om der blev drøftet andre forhold på mødet den 13. december 2010, forklarede han, at det tror han ikke. Forespurgt, om han kan huske, om Erling Andersen tilkendegav, at

han var bekymret ved at justere i aktlisten eller slette akter, forklarede han, at det kan han ikke huske, men han tror heller ikke, at Erling Andersen gav udtryk herfor. I deres begrebsverden var der ikke tale om at slette noget, men om at ændre på en sag, som en underordnet havde lavet. Det var det, de talte om, og det anså de for rimeligt ukontroversielt.

Foreholdt Erling Andersens forklaring – protokol 43, side 23, 5. hele afsnit, 1.-4. punktum – forklarede han, at han godt kan have brugt udtrykket, at hans navn stod og blinkede, men resten er han absolut ikke enig i. Han er ret sikker på, at de ikke på noget tidspunkt har haft en ordveksling, der bare mindede om det.

Foreholdt videre fra samme forklaring, side 23, 5. hele afsnit, 5.-6. punktum, og forespurgt, om han kan huske, om Steffen Normann Hansen var inde på, at de skulle have fat i den systemansvarlige for at se, om de kunne gøre noget ved akterne, svarede han benægtende. Han kan huske, at Steffen Normann Hansen sagde noget med, at han ville tale med journaldamen i sin afdeling om, hvad man egentlig kunne. Det var ikke noget, han hæftede sig nøje ved. På det her tidspunkt var det hans fornemmelse, at de alle tre troede, at de stod med en aktliste, der var lavet i hånden af en medarbejder, og ikke en udskrift.

Foreholdt materialesamlingens side 101.244 – mail af 13. december 2010 kl. 22.01 fra vidnet til Steffen Normann Hansen samt svarmail af samme dato – og forespurgt, om der var en telefonisk drøftelse mellem ham og Steffen Normann Hansen om dette, forklarede han, at det tror han ikke, at der var, men det var her, at han begyndte at komme ud af sin vildfarelse, og at det nok drejede sig om at rette i nogle computerudskrifter. Det var også derfor, at diskussionen stoppede her. Han tror ikke, at der var nogen, der efter den 13. december 2010 overhovedet forfulgte det spor længere. Nu vidste de godt, at det var en udskrift. Det var det, Steffen Normann Hansen forklarede ham i mailen af 13. december 2010. Han vil ikke udelukke, at andre har forstået det lidt tidligere, men han forstod det først efter Steffen Normann Hansens mail af 13. december 2010.

Foreholdt, at Steffen Normann Hansen i mail af 9. december 2010 skrev om to ting, som Erling Andersen skulle – han skulle se, om han kunne slette akter, og han skulle ind og justere i teksten, forklarede han, at Erling Andersen skulle se, om han kunne slette akter på aktlisten.

Foreholdt, at Steffen Normann Hansen i mail af 13. december 2010 skrev ”Har ”rodet” lidt i muligheden for at slette akter”, og at man efterfølgende kan se, at aktlisten blev justeret flere gange, forklarede han, at det er rigtig nok, at aktlisten blev rettet flere gange, men der var ikke noget, der forsvandt fra den. Det, der stod på aktlisten, stod der, men man kunne godt ændre benævnelse af det, der stod. Det var det, Steffen Normann Hansen forklarede ham de følgende dage.

Aktlisten var en computerudskrift, og hvis man ændrede på den, var man inde og manipulere med den, hvad ingen havde noget ønske om. Det ville formentlig også fremgå, at man havde været inde og rette, så det ville ikke tjene noget formål. Der var stadigvæk en diskussion om, hvad der konkret skulle stå ud for de fire akter, der nødvendigvis måtte være med, men det var ikke noget, der specifikt blev berørt overfor ham før langt senere.

Foreholdt, at han i sin mail af 13. december 2010 til Steffen Normann Hansen nævnte, at ”vi skal nok have et hurtigt møde om aktindsigtssagen”, og forespurgt, hvem det var, der skulle have møde,

forklarede han, at det formentlig var ham, Steffen Normann Hansen og muligvis sagsbehandlerne. De sad nu med en liste på fire sider med mange akter, og de havde nogle måneder tidligere svaret Jesper Høberg, at der ikke var noget. Det var der for så vidt heller ikke, men det stod ham ikke helt klart, at alle akterne lå på et tidspunkt, som ikke relaterede sig til det tidspunkt, som Jesper Høberg spurgte om.

Det var fint nok, at der var en klagebehandling hos ombudsmanden, men ved siden af det var der også den sagsbehandling, som departementet selv havde lavet. Han kan huske, at ombudsmanden i forbindelse med en tidligere ombudsmandssag havde sagt, at hvis departementet på et tidspunkt selv skulle finde ud af, at de havde lavet noget forkert, så skulle de rette det og ikke bare vente på, at ombudsmanden kom og sagde, at det var forkert. Han tror, at da han skrev "ud over alt det øvrige" i sin mail, så gik det på, om der også var et eller andet element af en egendrifsundersøgelse i det her.

Foreholdt, at han også i mailen skrev "der er betydelig forskel på hvad vi har givet aktindsigt i, og hvad det fremgår af skat kbhs melding", og forespurgt, hvad han specifikt refererede til, når han skrev "skat kbhs melding", forklarede han, at han går ud fra, at det var aktlisten. Han havde jo ikke set andet.

Forespurgt, om han kan huske, om der kom en tilbagemelding fra Steffen Normann Hansen, efter at denne havde talt med den systemansvarlige, forklarede han, at mailen den 13. december 2010 var en slags tilbagemelding. Foreholdt, at der i mailen står, at Steffen Normann Hansen "Ved noget mere i morgen tidlig", forklarede han, at han ikke kan huske, hvordan det nøjagtigt foregik, men den næste dag sagde Steffen Normann Hansen, at i det sekund man akterede en akt på sagen, så blev det registreret i systemet. Når det stod der, så var man inde og manipulere med det, hvis man fjernede det, og det hverken kunne eller burde kunne lade sig gøre. Det blev sat endegyldigt på plads, og så var der ingen, der talte om at ændre i aktlisten – udover ordvalget.

Forespurgt af formanden, hvad han mente med at "fjerne dokumentet" – om det var at fjerne dokumentet fra sagen eller fra aktlisten - forklarede han, at han hele tiden kun har spekuleret i at fjerne fra aktlisten. På intet tidspunkt har han villet pille ved noget i sagen.

Foreholdt, at formanden har forstået det sådan, at det er Erling Andersen og Steffen Normann Hansen uenige i, forklarede han, at det overrasker ham. Han mener, at de alle tre kun har talt om at ændre på aktlisten. Han kan ikke huske, at nogen af dem på noget tidspunkt har diskuteret, at man skulle tage ting ud af sagen. Han vil også tro, at Erling Andersen ville have vogtet sagen med sit liv, hvis nogen havde foreslået at pille akter væk.

Udspørgeren foreholdt Erling Andersens forklaring, protokol 43, side 23, 5. hele afsnit, 5. punktum – "Han sagde klart, at han ikke ville eller kunne fjerne disse akter, og at de havde undersøgt, at selvom man skulle få den tanke, så kunne det ikke teknisk lade sig gøre." - og foreholdt, at Erling Andersen altså havde den opfattelse, at der skulle fjernes akter, forklarede han, at det hænger meget godt sammen, når Erling Andersen har forklaret, at han – Peter Loft - havde et ønske om, at ombudsmanden kun måtte se partielle dele osv. Så ligger det ligesom i forlængelse af det, som han tidligere har sagt, er det pure opspind.

Formanden foreholdt, at Steffen Normann Hansen har forklaret, at han spurgte den systemansvarlige om, om man kunne tage dokumentet ud af sagen, hvortil den systemansvarlige svarede, at ifølge journalinstruksen var det et dokument, der havde været udvekslet, så det skulle ikke tages ud, og at det var det svar, Steffen Normann Hansen vendte tilbage til ham med (protokol 51, side 10-11), forklarede han, at han kun har talt om aktlisten.

Forespurgt af udspørgeren, om han har kendskab til, om der i perioden fra den 13. december 2010 til januar 2011 var yderligere overvejelser i forbindelse med besvarelse af ombudsmandens henvendelse, forklarede han, at det mener han ikke, der var.

Niels Fenger bemærkede, at han har forklaret, at deres praksis var, at hvis man opdagede en fejl, så skulle man korrigere den, inden andre gjorde opmærksom på den. Foreholdt materialesamlingens side 101.244 – mail af 13. december 2010 fra vidnet til Steffen Normann Hansen, ”det forekommer mig at der er betydelig forskel på hvad vi har givet aktindsigt i, og hvad det fremgår af skat kbhs melding, at vi har modtaget derfra” – og forespurgt, om det skulle forstås sådan, at der var mere, der burde være blevet givet aktindsigt i, forklarede han, at han sad med en aktliste på 3½ side, og hans spørgsmål var, om der virkelig ikke var noget af det, der muligvis kunne være omfattet af det, som Jesper Høberg havde begæret aktindsigt i. Det ville vidnet gerne have, at de undersøgte. Som han har forklaret, så synes han ikke, at de havde en særlig sikker hånd i aktindsigtssager. Forespurgt, om man fulgte op på det, forklarede han, at han bad om et hurtigt møde. Det går han ud fra, de havde, men han kan ikke nærmere erindre, hvad der præcist skete.

Forespurgt af Niels Fenger, hvad der præcist gjorde, at pressen helst ikke måtte se de fire omtalte akter, forklarede han, at aktlisten ikke var ret letlæselig, men han kunne nogenlunde let identificere de fire akter. For en sikkerhed skyld havde den, der skrev listen, også hjulpet en eventuel journalist, der måtte få aktlisten i den oprindelige form, ved at fremhæve hans navn som det eneste. Han tænkte, at det her i hvert fald var en måde at bede om, at der blev fulgt yderligere op, og man ville starte en række aktindsigtssager ved at levere aktlisten på denne måde. Han erkender åbent, at det havde han ikke noget ønske om, og det var heller ikke det, de var blevet bedt om. Det var et spørgsmål om meroffentlighed på et punkt, hvor de aldrig ville drømme om at give meroffentlighed.

Foreholdt, at det, der kendetegner de fire akter i forhold til alle andre, er, at de på en eller anden måde handler om dokumenter, der er gået fra departementet til SKAT København, forklarede han, at det var det, han koncentrerede sig om. Han vil ikke udelukke, at der kunne være andre ting, men for en journalist ville det være spændende, at departementschefen stod på listen. Han mener ikke, at der var noget galt i det, men det var ligesom at servere det på et sølvfald. Forespurgt, om han hermed mente departementets involvering i den konkrete sag, forklarede han, at det også kunne være hans involvering.

Foreholdt, om de i forhold til skatteforvaltningslovens § 14 gjorde sig nogle overvejelser om, hvorvidt departementet skulle blande sig i en aktliste fra en anden myndighed, forklarede han, at det gjorde de ikke. § 14 angår vel lignings- og ansættelsessager, hvor dette var en aktindsigtssag. Der skulle laves to udtalelser, og hvis han selv skulle have været i tvivl, så fjernede Erling Andersen i hvert fald den tvivl – det var to fuldstændig adskilte udtalelser. Det lå også i den måde, ombudsmanden skrev til dem på. Det gav ingen mening at bede om to udtalelser, hvis den ene myndighed redigerede den andens.

I relation til ombudsmanden brev, men ikke til skatteforvaltningslovens § 14, havde de en helt klar erkendelse af, at det var to ting, hvor departementet ikke havde noget at skulle have sagt. De kunne skrive i deres egen, at de var uenige, men de kunne ikke gå ind og rette i SKAT Københavns udtalelse. Aktlisten derimod handlede i et eller andet omfang om, hvad der var af sager, og han opfattede sig selv som en del af sagsbehandlingen, idet noget af det kom fra departementet, men han var ikke inde i nogen overvejelser i forhold til § 14.

Advokat Lars Svenning Andersen bemærkede, at formanden overfor vidnet har oplyst, at både Steffen Normann Hansen og Erling Andersen har givet udtryk for, at man talte om at fjerne akter fra sagen og ikke bare fra aktlisten. Det er ikke sådan, han har opfattet Steffen Normann Hansens forklaring, og han syntes heller ikke, at det er det, som Erling Andersen primært har forklaret, så han har i pausen haft kontakt til Steffen Normann Hansen, der har fortalt, at der aldrig har været talt om andet end at fjerne noget på aktlisterne.

Formanden bemærkede, at han husker Steffen Normann Hansens forklaring sådan, at denne talte om, hvorvidt man kunne få akterne fjernet fra sagen.

Advokat Lars Svenning Andersen bemærkede, at der var tale om, at de ville få en systemansvarlig til at se på, om man kunne fjerne akter eller ej, og når man taler om en systemansvarlig, så er det for at fjerne akter fra aktlisten og ikke fra selve sagen.

Formanden bemærkede, at det er han uenig i.

Advokat Lars Svenning Andersen oplæste Erling Andersens forklaring – protokol 43, side 39, 6.-7. hele afsnit:

”Forespurgt, om Lisbeth Rasmussen på mødet den 9. december 2010 gav sin mening til kende med hensyn til at slette akter, forklarede han, at hun sagde, at det skulle man ikke. Lisbeth Rasmussen og han havde klart en opfattelse af, at man ikke skulle slette akter, men han var nødt til at have mulighed for at give departementschefen et præcist svar. Han kunne jo ikke sige til ham, at man ikke kunne slette, hvis man godt kunne alligevel. Det var derfor han bad dem om at finde ud af, hvad teknikken var i det.

Forespurgt af formanden, om det var med henblik på at få dokumenterne til at forsvinde, når vidnet her talte om at slette akter, svarede han benægtende. Det var med henblik på, at de ikke skulle stå på aktlisterne – og heller ikke i elektronisk form.”

Advokat Torben Koch bemærkede, at han har talt med Steffen Normann Hansen, og han har overfor ham bekræftet, at det aldrig har været på tale at slette akter fra sager. Der har alene været tale om at slette eller ændre i aktlisten**.

Formanden bemærkede, at det afgørende vel måtte være, hvad der stod i protokollerne fra Erling Andersen og Steffen Normann Hansens forklaring, og at kommissionen havde noteret sig bisiddernes synspunkter.

Forespurgt af udspørgeren, hvem der foranledigede mødet med ombudsmanden i januar 2011 afholdt, forklarede han, at det var kammeradvokaten, der på vidnets vegne ringede til ombudsmanden. Han havde opsøgt kammeradvokaten for at få hans fortolkning af ombudsmandens brev. Kammeradvokaten havde sagt, at den nemmeste måde at få opklaret, hvad ombudsmanden mente, var at ringe til ham. Vidnet har nok formelt indkaldt til mødet, der foregik i Skatteministeriets bygning.

I mødet deltog ombudsmanden med to medarbejdere, kammeradvokaten, Steffen Normann Hansen, Louise Egede Olsen, vidnet selv og muligvis også Hans From.

Han tror, at han kontaktede kammeradvokaten ret tæt på mødet med ombudsmanden. Inden mødet havde han et møde med kammeradvokaten og Steffen Sværke. Han fortalte, at der havde været nogle møder, at ombudsmanden nu havde sendt et brev, og at Kammeradvokaten selv var bekendt med, at der havde været et spørgsmål om at justere bekendtgørelsen, og at han ikke helt kunne finde ud af, hvad der lå i brevet fra ombudsmanden – om det drejede sig om strukturen, eller om det bare var en klage over en aktindsigt. Det var på dette møde, at kammeradvokaten sagde, at det var nemmest at spørge ombudsmanden selv. Forespurgt, om svaret tilbage var, at ombudsmanden gerne ville holde et møde, svarede han bekræftende.

Forespurgt, om kammeradvokaten fik lejlighed til at gennemgå sagen i departementet før mødet, forklarede han, at kammeradvokaten fik en kopi af ombudsmandens brev af 26. november 2010. Det var vist det eneste skriftlige, kammeradvokaten så på dette tidspunkt.

Forespurgt, om vidnet gav udtryk for, at det bekymrede ham, hvis ombudsmanden ville starte en egendriftsundersøgelse, forklarede han, at han gav udtryk for det samme, som han har nævnt tidligere. Han tror også, at han spurgte, om det var almindelig kutyme, at man gav partsoffentlighed i alt, der måtte komme frem, men det var det andet, der var hovedemnet for deres møde.

Forespurgt, om han var inde på den problemstilling, at han ikke havde lyst til at få startet en debat om sagen i offentligheden igen, at journalisterne kunne falde over hans navn osv., forklarede han, at de ikke var så dybt nede i det, men han nævnte, at det af brevet fra ombudsmanden fremgik, at ombudsmanden havde tænkt sig at delagtiggøre klager i alt, hvad der måtte komme frem af skriftligt materiale, og at han syntes, at det var problematisk af hensyn til sagens karakter.

Forespurgt, om kammeradvokaten sagde noget til, at der muligvis kunne blive givet aktindsigt i den liste og den udtalelse, der måtte komme, forklarede han, at kammeradvokaten sagde, at det var nærliggende, at vidnet kunne redegøre for sine bekymringer, hvis der blev holdt et møde med ombudsmanden. Forespurgt, om han kan huske, om der var skriftligt kommunikation med kammeradvokaten omkring denne sag, forklarede han, at det kan han ikke huske.

Forespurgt, om de havde møder med kammeradvokaten efter mødet med ombudsmanden den 12. januar 2011, forklarede han, at det havde han i hvert fald ikke, og han mindes ikke at have hørt om, at andre skulle have haft møder.

Forespurgt, hvad der skete på mødet den 12. januar 2011, forklarede han, at han startede mødet med kort at forklare, hvordan relationen mellem SKAT København og departementet havde været i denne forbindelse, og nævnte, at der havde været møder om sagen osv. Det mundede ud i, at han på

baggrund af ombudsmandens brev sagde, at han ikke var klar over, om det var sagsbehandlingen i aktindsigtssagen, der afstedkom, at ombudsmanden ville se på departementets struktur, eller om det bare var den almindelige måde at behandle en klage over en aktindsigt på.

Ombudsmanden forklarede, at der i sig selv ikke var noget galt i, at en overordnet myndighed på et eller andet niveau fulgte sagsbehandlingen – og i hvert fald sagstilrettelæggelsen – i en underordnet myndighed. Han henviste også til en afgørelse fra 2001 eller 2002, hvor man var inde på noget i retning af ”organisationsmagt”. Ombudsmanden nævnte det helt overordnet, så konklusionen var, at selvom departementet havde været inde i sagen, så var der ikke noget, der tilsagde, at ombudsmanden skulle gå ind og undersøge departementets struktur nærmere. Ombudsmanden sagde, at det var en behandling af en aktindsigtsklage og ikke andet.

Foreholdt, at ombudsmanden senere i forløbet alene fik forelagt udtalelsen fra SKAT København og aktlisten, og forespurgt, om han har nogen erindring om, hvorvidt det blev diskuteret på mødet, hvad ombudsmanden skulle have indsigt i i forbindelse med sagen, svarede han bekræftende. Ombudsmanden sagde, at de skulle have sagen, men på grund af den særlige karakter ville han foreslå, at den kom til at bero i Nicolai Eigtvæds Gade i departementet.

Han ved ikke, hvor udtrykkeligt det blev nævnt, men det var helt klart, at ideen var, at hvis der var noget, der forsvandt, så skulle det i hvert fald ikke hedde sig, at det var ved ombudsmanden. Det var sådan set en meget fornuftig og pragmatisk løsning, så udkommet var, at han skulle rekvirere sagen, der skulle lægges et sted i huset. De aftalte også specifikt, at når departementet svarede på brevet af 26. november 2010, skulle de henvise til aftalen mellem ombudsmanden og ham på mødet den 12. januar 2011.

Forespurgt, om aftalen blev, at ombudsmanden skulle gennemgå den fysiske sag i Nicolai Eigtvæds Gade, svarede han bekræftende – altså ikke ombudsmanden selv, men en medarbejder. Forespurgt, om der blev aftalt mere i den tilknytning, forklarede han, at det i hvert fald var det væsentligste udkomme af mødet, udover den afklaring mødet havde skabt. De aftalte, at sagen skulle lægges frem i et rum, og så kunne de komme fra ombudsmandens kontor og se, hvad de ville.

De havde også en lille runding om, hvorvidt det var nødvendigt, at pressen blev delagtiggjort i alt. Til det sagde ombudsmanden, at pressetekniske årsager ikke måtte være til hinder for, at ombudsmanden fik, hvad ombudsmanden skulle have, men at han havde lyttet til deres argumenter om, at det var en prekær sag osv. Forespurgt, om det skal forstås på den måde, at han gik fra mødet med det indtryk, at ombudsmanden ikke ville udlevere aktlisten til journalisten, forklarede han, at ombudsmanden i hvert fald var bekendt med, at de var meget bekymrede, hvis han gjorde det. Han tror ikke, at ombudsmanden lovede noget.

Forespurgt, om han kan huske, om ombudsmanden eller hans medarbejdere interesserede sig for, hvor tæt departementet havde været på sagsforløbet, forklarede han, at han orienterede om, at han på en eller anden måde havde været involveret i sagen, uden at man skal lægge noget i dette ordvalg. De havde nogle vendinger om det, men ombudsmanden spurgte ikke specifikt ind til, hvor meget de havde været inde i sagen, og om han havde haft hånd på afgørelsen.

Forespurgt, om han kan huske, om man drøftede problemet omkring pressehåndteringen med ombudsmanden, forklarede han, at han nævnte, at der i brevet af 26. november 2010 specifikt stod, at ombudsmandsinstitutionen som udgangspunkt agtede at give partsoffentlighed i det materiale, der kom frem. Han sagde, at de ville være kede af, at det blev udleveret på grund af sagens karakter, og at lige gyldigt hvad, der blev lagt frem, ville det afstedkomme fornyet presse. Hvis det bare var en rutinemæssig udveksling, så ville de meget stærkt henstille til ombudsmandsinstitutionen, om de ville overveje, om det også var hensigtsmæssigt i denne sag. Til det svarede ombudsmanden, at ”jeres problemer med pressen kan ikke have betydning for, hvad jeg skal se, men jeg vil da godt overveje jeres andragende” eller noget i den retning.

Foreholdt Kaj Larsens forklaring – protokol 44, side 13, sidste afsnit og side 14, de to første afsnit – og forespurgt, om han kan genkalde, at han selv eller kammeradvokaten skulle have forklaret som anført, forklarede han, at det ikke lyder usædvanligt. Han kan ikke direkte huske det, men det passer meget godt med det, han har forklaret. Han orienterede om den relation, der havde været, og det var sådan set med de bevæggrunde, som Kaj Larsen har forklaret. Det svarer meget godt til det, som han selv mener, han har forklaret om årsagen til, at de holdt de fem møder.

Udspørgeren foreholdt vidnet materialesamlingens side 200.413 – brevet af 26. november 2010 fra ombudsmanden, 2. afsnit, 1. punktum, – at det var en meget bred bestilling ombudsmanden sendte, idet han ville have alt at vide om, hvad Skatteministeriet havde fået af dokumenter eller oplysninger fra Stephen Kinnocks skattesag, og at Skatteministeriet havde fået en del faktuelle oplysninger og dokumenter, herunder udkast til agterskrivelse.

Forespurgt, om han på noget tidspunkt overvejede at nævne det for ombudsmanden, forklarede han, at han på de fem møder fik stukket nogle papirer i hånden, og det var på de fem møder, at han læste papirerne. Det er rigtig nok, at han tog papirerne med fra mødet, men han gik ikke på kontoret og oprettede en sag, så derfor slog det ham ikke, at det, der var blevet udleveret på møderne, var omfattet af det, som ombudsmanden bad om. Det var ikke noget, han tænkte meget over.

Foreholdt, at der ikke kun står ”dokumenter” i ombudsmandens brev, men også ”oplysninger”, og at det vel må have indgået i vidnets tankesæt, at Skatteministeriet havde fået nogle faktiske oplysninger fra sagen, og forespurgt, hvordan han håndterede det i forhold til ombudsmandens spørgsmål, forklarede han, at han håndterede det på den måde, at han redegjorde for, at denne sag – i modsætning til de fleste andre sager – havde været genstand for møder mellem Erling Andersen og ham. Det havde de 2-3 specifikke årsager, som blev nævnt før. Han tror ikke, at han lagde skjul på, at de havde haft en meget tæt kontakt, forstået på den måde, at der havde været fem møder.

Forespurgt, om han også sagde noget om, at de på møderne havde drøftet faktuelle forhold, at de havde fået oplysning om, hvordan SKAT København talte dage, at de havde drøftet lejligheden i London osv., forklarede han, at så specifikt sagde han det nok ikke, men han sagde, at han var blevet orienteret om sagen – dels for at forholde sig til det, at afgørelsen skulle være rustet til offentlighedens lys, og dels fordi der var langt større interesse for den end normalt.

Forespurgt, om han sagde noget til ombudsmanden om, at han på møderne fik at vide, hvor mange dage Stephen Kinnock havde været i Danmark, hvordan ægteparrets boligforhold var, hvordan deres lejlighed i London var og alle de andre ting, som der er forklaret om, forklarede han, at han

sagde, at han havde fulgt SKAT Københavns sagsbehandling nøje, men om det er det samme som at sige, at han havde set kalenderudskrifter, det tror han ikke. Så nøje diskuterede de det slet ikke på mødet med ombudsmanden.

Materialsamlingens side 200.421-22 er hans notater fra mødet. Foreholdt side 200.421, 2. linje, ”Høbergs klage – sagen ikke slut dermed. Egendriftsundersøgelse? Nej”, og forespurgt, om han havde forberedt notatet inden mødet og overvejet, hvad der skulle tages op, forklarede han, at han bestemt mener, at notatet er skrevet under mødet. Forespurgt, om det var ombudsmanden, der sagde, at det ikke blev til en egendriftsundersøgelse, forklarede han, at han stillede spørgsmålet, hvortil ombudsmanden svarede nej.

Foreholdt videre fra notatet side 200.421, ”Kontakten mellem KC og SCKBH”, og forespurgt, om omfanget af kontakten blev drøftet, svarede han som også forklaret bekræftende.

Foreholdt fra notatet ”SkFVL⁵ § 14 – Må ikke blande sig i sagen”, og forespurgt, hvilken diskussion notatet afspejler, forklarede han, at han tog det op på mødet og sagde, at de på den ene side havde skatteforvaltningslovens § 14, som sagde, at afgørelsen suverænt lå i SKAT København, og på den anden side de aspekter, som Kaj Larsen har refereret i sin forklaring, og som gjorde, at han som forklaret havde fulgt sagen tættere, end han normalt ville gøre.

Ombudsmanden svarede umiddelbart, at der som sådan ikke var noget galt i det. Han vil ikke sige, at ombudsmanden på noget tidspunkt blåstemplede det. Ombudsmanden forholdt sig ikke til det, men han sagde, at der som sådan ikke var noget galt i, at en overordnet myndighed fulgte sagen. I virkeligheden sagde han noget, der minder lidt om det, der står i den endelig afgørelse, som vidnet mener, at han citerede i sin redegørelse til Thor Möger Pedersen. Forespurgt, om det var det med, at der ikke var noget i, at man fulgte den underordnede myndigheds sagsbehandling med henblik på at informere ministeren, hvis det var sagligt begrundet i politiske forhold, svarede han bekræftende.

Forespurgt, om han fortalte, at han havde hjulpet Erling Andersen og Lisbeth Rasmussen med at formulere agterskrivelsen på mødet den 1. september 2010, forklarede han, at han nok ikke sagde det på denne måde, men han tror nok, at han nævnte, at han havde været inde med forslag til konkrete formuleringer ud fra den betragtning, at afgørelsen ville blive læst. Ikke alene ville den blive offentliggjort, men den ville også blive læst af langt flere og med langt større interesse, end SKATs afgørelser normalt blev.

Foreholdt notatet side 200.422, ”Kort redegørelse. Aktliste → Evt. fremlægge den herovre til gennemsyn”, ”som aftalt i dag”, og foreholdt, at han har forklaret, at det blev aftalt med ombudsmanden, at hans medarbejdere skulle komme i Nicolai Eigtveds Gade og gennemgå hele sagen, svarede han bekræftende. Det er også det, der henvises til i det foreholdte. Kort redegørelse og aktliste henviser til brevet. Derudover blev der talt om, hvordan de skulle have sagen. Han og kammeradvokaten blev enige om, at den mest pragmatiske løsning var, at han rekvirerede sagen ved SKAT København og stillede den til rådighed et sted i Nicolai Eigtveds Gade.

Man kan stille sig selv det spørgsmål, hvorfor han havde skrevet ”Evt.”, men bortset fra det står der ”fremlægge den herovre til gennemsyn”. Foreholdt af formanden, at der står ”Aktliste”, hvorefter

der er en pil hen til teksten "Evt. fremlægge den herovre til gennemsyn", og forespurgt, hvad "den" dækker over, forklarede han, at det er sagen. Han ved ikke, hvor nøje man skal tage hans notater. Det blev aftalt, at sagen skulle til Nicolai Eigtveds Gade, så ombudsmanden kunne se den her. Han kan huske, at ombudsmanden sagde til ham, at han skulle skrive "Som aftalt i dag", og det står også i notatet.

Forespurgt af udspørgeren, om der blev drøftet andet på mødet end de forhold, man allerede har været inde på, forklarede han, at det tror han ikke. Forespurgt, hvad der skete efter mødet, forklarede han, at der blev arbejdet på udtalelserne i begge huse. Den næste uge eller to mener han ikke, at han så noget. Han mener, at det var på et tidspunkt i slutningen af januar 2011, at de fik SKAT Københavns udtalelse.

Foreholdt materialesamlingens side 100.730 – mail af 13. januar 2011 fra Gergana Trasborg til Hans From, cc Erling Andersen og Lisbeth Rasmussen, vedhæftet SKAT Københavns udtalelse samt aktliste af samme dato – foreholdt, at det var dagen efter mødet med ombudsmanden, at udtalelsen kom, og forespurgt, om han har nogen erindring om, om der var kommunikation mellem Koncerncentret og SKAT København i denne forbindelse, forklarede han, at det ikke var noget, han var vidende om, men han vil ikke udelukke, at der har været det. Forespurgt, hvornår han første gang så udtalelsen og aktlisten, forklarede han, at det kan han ikke huske, men nok en gang i den sidste halvdel af januar 2011.

Han tror ikke, at han så materialesamlingens side 100.739 ff. – aktlisten af 13. januar 2011. Han mener kun, at han har set en aktliste, hvor der stod noget med "departementschefen". Denne mellemvariant, hvor der står "drøftet med koncernledelsen", mindes han ikke at have set.

Udspørgeren foreholdt vidnet, at Gergana Trasborg har forklaret, at der kom en bestilling på en ny aktliste, fordi man ville have en mere udbygget aktliste, og henviste til materialesamlingens side 200.481 – aktliste af 20. januar 2011. Foreholdt, at ingen har kunnet forklare, hvem der besluttede at bede om en udbygget aktliste, og forespurgt, om han kan oplyse dette, forklarede han, at han kun kan sige, at det ikke var ham.

Han så et meget kryptisk formuleret udkast til aktliste den 8. december 2010, og den næste, han så, var aktlisten af 20. januar 2011. Hvordan den undergik forandringen fra den 13. januar til den 20. januar 2011 ved han ikke noget om. Han syntes, at den første udgave var umulig at læse og forstå, men det var imødekømt i den sidste udgave. Han kunne godt forestille sig, at en person i departementet, som var vant til at betjene ombudsmanden, havde sagt, at telegramstilen ikke holdt, og at SKAT København var nødt til at skrive aktlisten om, så den kunne forstås, men det var ikke ham.

Foreholdt, at det kan virke besynderligt, at de bad om at få endnu mere tekst og endnu flere navne på end tidligere, hvis de stadigvæk havde en lille frygt for, at aktlisten kunne ende hos nogle journalister, forklarede han, at det var et meget godt spørgsmål, men han er ikke sikker på, at han kan svare på det. Han er sådan set enig, og derfor var det vel heller ikke en given sag, at han, hvis han var blevet spurgt, havde bedt om at få det så udførligt, som det blev, men da han så det, syntes han, at det var udmærket.

Han følte sig en del mere tryk efter ombudsmanden havde sagt, at han ville være opmærksom på deres pressemæssige problemer, og at det var en specifik klagesag og ikke en stor bred egendriftsundersøgelse.

Han er ret sikker på, at det ikke er ham, der har sagt, at aktlisten skulle udbygges væsentligt, men han mener heller ikke, at han har set det, der blev udbygget. Han mener kun, at han så førsteudgaven, og til den tror han, at han med det samme ville have sagt, ”det her kan man sgu ikke tillade sig at sende til en ombudsmand”.

Foreholdt materialesamlingens side 101.271 – mail af 17. januar 2011 fra Susanne Torp Thorlin til Hanne Dahl Kofod, cc Gergana Trasborg og Erling Andersen – forklarede han, at han kun kan sige, at det ikke var ham, der havde bedt om en mere specificeret aktliste.

Henvist til materialesamlingens side 200.481 – aktliste af 20. januar 2011 – og forespurgt, om han fik denne aktliste, forklarede han, at det gjorde han, og det kan meget vel have været omkring den 20. januar 2011. Forespurgt, om han kan huske, om han gennemgik den, forklarede han, at han ikke tror, at han gennemgik den detaljeret. Han løb den igennem, og han hæftede sig ved de fire akter, som tidligere har været omtalt.

Foreholdt side 200.483, linje 4.-5. og 20.-27., foreholdt, at han nu var nævnt ved titel, og forespurgt, om det gav anledning til overvejelser om, hvorvidt det var retvisende, forklarede han, at han syntes, at det var meget retvisende. Foreholdt, at alle sagsbehandlere nu var nævnt ved navn, og at de eneste, der ikke var nævnt ved navn, var departementschefen og produktionsdirektøren, så de nærmest stod og blinkede negativt, og forespurgt, om det ikke gav ham anledning til overvejelser, forklarede han, at det hæftede han sig ikke ved.

Vidnet blev foreholdt fra den oprindelige aktliste af 27. oktober 2010 (materialesamlingens side 100.711) ”x. september 2010: SKATs brev med bilag udleveret kopier til Peter Loft ved møde”, og fra aktlisten af 20. januar 2011 (materialesamlingens side 200.483), ”September 2010: Udkast til notater og foreløbig udkast til afgørelsen samt arbejdsnotater. Drøftet med departementschefen og produktionsdirektøren”. Foreholdt, at der nu stod ”drøftet med departementschefen” i stedet for ”udleveret kopier til Peter Loft”, selvom det rent faktisk blev udleveret, og ombudsmanden i sit brev havde bedt om at få oplyst, hvad der var blevet udleveret, forklarede han, at det ikke var noget, han reflekterede over, men han er enig i det, udspørgeren siger.

Vidnet blev foreholdt fra den oprindelige aktliste af 27. oktober 2010 (materialesamlingens side 100.712), ”Udateret: SKATs notat håndskrevet af Peter Loft”, og fra aktlisten af 20. januar 2011 (materialesamlingens side 200.483), ”Udateret: Arbejdsnotater. Udkast til formulering af SKATs afgørelse. Afgrænsning og grundlaget for afgørelsen. Drøftet med departementschefen og produktionsdirektøren”. Foreholdt, at det må dække over hans ”fire linjer”, og at der vel burde have stået ”udleveret af departementschefen”, forklarede han, at han ikke tror, at det var tilsigtet, men det er rigtigt, at det ikke er en præcis beskrivelse.

Vidnet blev foreholdt, at der var en betydelig opmærksomhed på aktlistens indhold. Der havde været flere samtaler om det, der havde været e-mail korrespondance om det og han vidste, at aktlisten var til brug for ombudsmanden. Derfor kunne man godt tro, at man ville tænke meget over, hvad

der præcist stod. Hertil forklarede han, at det er rigtigt, men for ham var det den 20. januar 2011 et spørgsmål om en klage over en aktindsigt, og selvfølgelig er det altid væsentligt og vigtigt, når ombudsmanden er inde i en sag – og han hadede det som pesten, hver gang de fik kritik af ombudsmanden – men sagen var trods alt af en lidt anden karakter end omkring starten af december, hvor han troede, at det var deres struktur, der var til drøftelse.

Henvist til materialesamlingens side 200.478 ff. – udtalelse af 20. januar 2011 fra SKAT København – og forespurgt, om han kan huske, om han læste udtalelsen, da han fik den, svarede han bekræftende. Han kan ikke huske, om det lige præcist var på dette tidspunkt, men han har i hvert fald læst den. Forespurgt, om han læste den, inden den blev forevist for ombudsmandens medarbejdere, svarede han bekræftende. Forespurgt, om der var forhold i udtalelsen, der gav ham anledning til overvejelser, svarede han benægtende.

Foreholdt, at SKAT København i udtalelsen oplyser, at de havde sendt en VIP-indberetning den 16. september 2010, og at de den 10. november 2010 havde sendt en redegørelse for, hvem der havde haft adgang til sagen, og forespurgt, om der ikke var noget, der slog ham – i hvert fald i forhold til presseklipnotatet, som blev udleveret til ministeren - forklarede han, at han ikke da tænkte på dette notat. Det kan godt være, at det retrospektivt kan lyde mærkeligt, men der var ikke noget, der slog ham på det tidspunkt. Han læste udtalelsen igennem, han vidste, at den havde været gennem mange kyndige hænder, og der var ingen, der havde studset over noget. Med den hukommelse, som han havde, så det fint ud, og der var ikke noget, han hæftede sig ved.

Forespurgt, hvis kyndige hænder udtalelsen havde været gennem, forklarede han, at da han forholdt sig til den, havde den været gennem 3-5 hænder i hans eget system og tilsvarende i SKAT København. Forespurgt, hvem det var, der i hans eget system, havde set på den, forklarede han, at det var Hans From, og så går han ud fra, at Steffen Normann Hansen også så på den som direktør. Han husker ikke, om der var andre. Han går ud fra, at forelæggelsen ligger et eller andet sted. Foreholdt, at der ikke ses at være nogen forelæggelse, forklarede han, at han ikke kunne se, hvad der var sket ved SKAT København, men han kan gætte sig til, at der havde været en del mennesker inde over udtalelsen, før Erling Andersen fik den til sidst.

Foreholdt, at Hans From vel ikke kendte til, hvad der skete i august/september 2010 i skattesagen, og hvad der blev udvekslet af oplysninger, forklarede han, at han går ud fra, at Hans From vel havde rådført sig med SKAT København om det. Han ved det ikke og spekulerede ikke over det.

Henvist til materialesamlingens side 101.246 – mail af 20. januar 2011 fra Gergana Trasborg til Hans From, cc Erling Andersen, vedhæftet udtalelse og aktliste – foreholdt samme side – mail af 20. januar 2011 fra Hans From til Steffen Normann Hansen og svarmail af samme dato – og forespurgt, om han på dette tidspunkt havde haft drøftelser med Steffen Normann Hansen om, hvad der skulle ske, forklarede han, at det tror han ikke.

Foreholdt, at Steffen Normann Hansen skriver, at vidnet selv er ved at skrive et svar til ombudsmanden, og forespurgt, om han kan huske noget om det, forklarede han, at det kan han ikke rigtigt, men han tror, at det drejede sig om det, der stod i hans notat fra mødet den 12. januar 2011 – at de skulle huske at skrive, at det var efter aftale. Det lå nok i baghovedet, at han ville sikre sig, at denne formulering var med, fordi han selv havde aftalt det med ombudsmanden.

Foreholdt ”Der skal skrives et svar til ombudsmanden, hvor han inviteres til at gennemgå materialet i neg.”, og forespurgt, om han fik udkast til et svar, og om han var inde over det brev, der blev sendt til ombudsmanden, forklarede han, at han selvfølgelig så de to udtalelser, men han tror egentlig ikke, at han nogensinde kom ind over selve oversendelsesbrevet.

Henvist til materialesamlingens side 200.420 – udateret brev, som formentlig er fra den 8. februar 2011 (modtaget den 11. februar 2011, jf. side 400.060), til ombudsmanden fra Skatteministeriet og underskrevet af Steffen Normann Hansen – og forespurgt, om han har nogen forklaring på, hvorfor det tog 14 dage at skrive brevet, og om der var nogle overvejelser, forklarede han, at det ikke var nogle overvejelser, som han var involveret i. Han mener også, at det kom lidt bag på ham, da han fik at vide, at brevet var sendt til ombudsmanden. Han troede, det var sket for længst.

Forespurgt, om der i hans optik skete noget fra modtagelsen af SKAT Københavns udtalelse og Steffen Normann Hansens brev, hvori ombudsmanden inviteres, svarede han benægtende. Forespurgt, om han havde set brevet til ombudsmanden i udkast, forklarede han, at det kan han ikke udelukke, men han tror det ikke.

Forespurgt, om han på dette tidspunkt deltog i nogle drøftelser om, hvordan man skulle håndtere ombudsmandens besøg, svarede han benægtende. Han tror ikke, at han overhovedet blev inddraget.

Foreholdt Steffen Normann Hansens forklaring – protokol 51, side 17, 4. – 7.linje – og forespurgt, hvem der havde ansvaret for sagens fremdrift i forhold til ombudsmanden, hvis det ikke var Steffen Normann Hansen, forklarede han, at han troede, at det var Steffen Normann Hansen, men han husker det ikke. Almindelig procedure var, at der altid var en direktør ind over. Han går ud fra, at han troede, at Steffen Normann Hansen var inde over, men Steffen Normann Hansen har jo ret i den forstand, at han – Peter Loft - var ganske godt inde i sagen som sådan. Hvis der deri ligger, at Steffen Normann Hansen anså ham som garant for, at de efterhånden ret udførlige aktlister var altomfattende, så kan han lige så godt sige med det samme, at det var han ikke.

Foreholdt materialesamlingens side 201.128 – mails af 24. februar 2011 fra Steffen Normann Hansen til Hans From, fra Hans From til Per Hvas og fra Per Hvas til Hans From – og materialesamlingens side 201.112-113 – mail af 25. februar 2011 kl. 13.16 fra Per Hvas til Steffen Normann Hansen og svarmail af samme dato kl. 17.07 – samt forespurgt, om dette var aftalt med ham, forklarede han, at det tror han ikke. Det siger ham intet. Han havde den forventning, at sagen blev lagt i et aflåst mødelokale, og når ombudsmanden kom, så kunne han sidde der og se på sagen. Aktlister og udtalelser var jo allerede sendt over, så der er ikke noget, der ringer.

Foreholdt, at Kaj Larsen har forklaret, at ombudsmanden aldrig modtog aktlisten eller udtalelsen, foreholdt, at nogen må have besluttet, at den aftale – der var lavet med ombudsmanden om, at de skulle have adgang til sagen på et kontor i Nicolai Eigtveds Gade – skulle laves om, så ombudsmanden kun fik adgang til aktlisten og udtalelsen, og forespurgt, om det var noget, der havde været drøftet med ham, svarede han benægtende. Det er nærmest i modsætning til det, som han regnede med, der skulle ske.

Foreholdt, at Louise Egede Olsen deltog i mødet den 28. februar 2010, og forespurgt, om hun ikke orienterede ham om, at der skulle være et møde, forklarede han, at han ikke specifikt kan huske det, men hun har givetvis orienteret ham om, at sagen kørte. Som han husker det, var hun også med til det oprindelige møde med ombudsmanden, så tanken var netop, at hun kunne sikre kontinuiteten, og at hun kunne sikre, at det hele blev, som han og ombudsmanden havde aftalt den 12. januar 2011. Han havde sådan set ikke hørt om, at det ikke blev sådan.

Henvist til materialesamlingens side 400.079 – mail af 11. november 2011 fra Lisbeth Adserballe til Kaj Larsen, hvorefter fremgår, hvem der deltog i møderne den 12. januar 2011 og den 28. februar 2011 – og forespurgt, om det var på hans initiativ, at Louise Egede Olsen skulle deltage i mødet den 28. februar 2011, forklarede han, at det mindes han ikke. Han vil tro, at det var Per Hvas eller Hans From, der har sagt, om hun ikke gik med. Hun har givetvis orienteret ham om, at hun gik med, men han har ikke været bekendt med, at der var aftalt et møde.

Henvist til materialesamlingens side 200.556-57 – mødereferat af 28. februar 2011 – og forespurgt, om han fik mødereferatet, forklarede han, at det er han ikke sikker på. Forespurgt, om han kan huske, om Louise Egede Olsen gav et mundtligt referat fra mødet, forklarede han, at det kan han ikke huske.

Foreholdt mødereferatet, og forespurgt, om han kan huske, om han blev orienteret om sagen, forklarede han, at han ikke kan mindes at have set referatet før, men han kan godt huske, at han på et tidspunkt fik de to optioner. Han tror ikke, at det var i forbindelse med mødereferatet. Forespurgt, hvornår han så fik det, forklarede han, at han fik det noget tid efter.

Foreholdt, at man kan se, at de valgte at gå den ene vej og give en udtalelse til ombudsmanden, og forespurgt, hvorfor de ikke valgte at gå den anden vej, hvorefter ombudsmanden ville lukke sagen, forklarede han, at han igen tror, at det mest beroede på pressetaktiske overvejelser, som han gjorde sig. Han mener, at han fik en indstilling om, at de skulle følge den vej, hvor ombudsmanden bakkede ud af sagen. Han valgte at gå den anden vej, fordi han i situationen vurderede det som den sikreste vej, hvis han ikke ønskede at skabe ny blæst om sagen. Det var hele tiden det, der styrede ham i et vist omfang.

Forespurgt, om der skete noget efter mødet den 28. februar 2011 og frem til svaret til ombudsmanden, forklarede han, at det mindes han ikke.

Forespurgt, om han på noget tidspunkt blev orienteret om, at det eneste, ombudsmanden fik forelagt, var aktlisten og udtalelsen, svarede han benægtende. Forespurgt, om han aldrig havde været vidende om det, forklarede han, at han helt klart troede, at sagen lå til gennemgang for ombudsmandens medarbejdere et sted i Nicolai Eigtveds Gade.

Henvist til materialesamlingens side 200.492 – udkast til svar til ombudsmanden – og forespurgt, om han ved, hvem der har forfattet udkastet, svarede han benægtende. Han tror ikke, at han så det.

Foreholdt materialesamlingens side 200.498 – forelæggelse for departementschefen af 1. april 2011 med redegørelse til ombudsmanden som følge af Jyllands-Postens klage, underskrevet af Hans From, Steffen Normann Hansen og vidnet – og forespurgt, om han gennemgik brevudkastet til om-

budsmanden, forklarede han, at han i hvert fald læste det. Forespurgt, om han også læste redegørelsen, svarede han bekræftende.

Forespurgt, hvem der var involveret i udarbejdelsen af redegørelsen, forklarede han, at han går ud fra, at det var de tre, der figurerede på forelæggelsen – altså Anne Sophie Stricker, Hans From og Steffen Normann Hansen. Forespurgt, om han ved, om redegørelsen har været udarbejdet i andre udkast, forklarede han, at han ikke havde set noget tidligere udkast.

Foreholdt materialesamlingens side 200.499 – brev af 1. april 2011 fra Skatteministeriet til ombudsmanden, 1. og 4. afsnit – og forespurgt, hvad de tænkte på, når de bl.a. skrev, at ”involveringen har udelukkende handlet om orienteringer om status for sagens afslutning”, forklarede han, at det handlede om, hvor langt SKAT København var nået, og hvad de havde undersøgt osv.

Forespurgt, hvad de tænkte på, når ministeriet videre skrev ”samt faglig sparring i relation til en vanskelig juridisk problemstilling”, forklarede han, at det vanskelige sådan set ikke var det juridiske, men alt det andet. Det var det politiske, det pressemæssige osv.

Forespurgt, om det var en kobling til, at Koncerncentret gerne måtte give overordnet vejledning om forståelse af afgørelser og regler, når man talte om faglig sparring i relation til en vanskelig juridisk problemstilling, forklarede han, at hvis det var overordnet, så måtte de godt, men det er klart, at det ikke var det juridiske, de var inde i her. Det var alt det, der lå omkring det juridiske.

Foreholdt af formanden, at det kunne være en henvisning til mødet med den faglige sparring den 30. august 2010, forklarede han, at det kunne det selvfølgelig godt, men så var det bare lidt snævert. Hans involvering gik slet ikke på det juridiske, men den gik på det pressemæssige, det formulermæssige og overvejelser om, hvorvidt man skulle gå ind og ændre på lovgivningen.

Udspørgeren henviste til materialesamlingens side 200.500 ff. – redegørelse af 24. marts 2011 til ombudsmanden – og foreholdt vidnet side 200.501, 3. – 5. hele afsnit. Forespurgt, om der var dokumenter, der havde været udvekslet mellem de to myndigheder, og som kunne siges at være undtaget ved denne formulering, eller om det ikke bare var alt, ombudsmanden gerne ville have, forklarede han, at ombudsmanden vel også ville have det, der f.eks. var blevet udleveret på møderne.

Forespurgt, om han er enig i, at han modtog ret mange dokumenter og ret mange oplysninger på møderne, svarede han bekræftende.

Foreholdt materialesamlingens side 200.502, og forespurgt, hvorfor man skrev, at der ikke var udleveret materiale, forklarede han, at han tror, at det var en fejl. Han tror, at fejlen skyldes, at han ikke havde journaliseret de akter, der var blevet udleveret under møderne. Det gjorde, at de mennesker, der havde konciperet redegørelsen, ikke havde noget sted at kigge, og han havde simpelthen glemt, at han fik materialet. Dokumenterne havde betydning under de fem møder, men det var ikke noget, han havde brugt efterfølgende.

Udspørgeren foreholdt vidnet, at der i redegørelsen står fuldstændig bastant, at der ikke var udleveret noget, og at det godt kunne give anledning til at tænke, at selvom man havde travlt, så var det trods alt en sag, hvor Kammeradvokaten havde været involveret, og der var store bekymringer for-

bundet med sagen. Han forklarede, at det er han sådan set enig i. Det står forkert, men der var ikke noget positivt ønske om at unddrage noget fra hans side. Han syntes, at de prøvede at lægge tingene frem, men han må erkende, at det havde været overfladisk.

Formanden foreholdt side 200.501, 1. – 3. linje, ”Møderne har været afholdt på et uformelt plan, hvor de mere principielle aspekter af sagen samt pressehåndtering har været diskuteret”, og forespurgte, om han syntes, at det er dækkende, forklarede han, at når man sidder og ser på det nu, så er det ikke, men dengang syntes han egentlig, at det beskrev det, der var sket, selvom det ganske vist var i meget brede vendinger. Det beskrev, at han vidste, hvad der skete, han vidste, hvad fremdriften i sagen var, men der hvor han havde været aktivt involveret, det kørte på det pressehåndteringsmæssige, og så måske også noget formuleringmæssigt.

Læst med de øjne, man har i dag, når der sidder en kommission, som har meget lang tid til at gennemgå det grundigt, så er det rigtig nok, at det forekommer helt hen i vejret, men dengang – uanset, hvad der lige er blevet sagt – så var det dog en klage over en aktindsigtssag. Den havde ikke helt den kaliber, som den har fået sidenhen, så der var ikke noget, han sådan studsede over, men han er enig i, at det ikke er den mest præcise beskrivelse af, hvad der foregik.

Foreholdt, at det er korrekt, at kommissionen har brugt lang tid på sagen, men at Skatteministeriet også havde brugt meget tid på at svare ombudsmanden, forklarede han, at han ikke vil lægge skjul på, at han engagerede sig ret stærkt i sagen i starten, da han troede, at det var en egendriftsundersøgelse, men derefter fadede han lidt ud af den.

Forespurgt af udspørgeren, om ministeren på noget tidspunkt blev orienteret om ombudsmandssagen, forklarede han, at det vil han bestemt tro. Ministeren interesserede sig i al almindelighed meget for aktindsigtssager, så han kan ikke forestille sig andet, end at han havde orienteret ministeren, både da den kørte, og da den blev afsluttet.

Henvist til materialesamlingens side 202.628 ff. – Skatteministeriets regler for elektronisk sags- og dokumenthåndtering – og forespurgt, om han er bekendt med reglerne, forklarede han, at det nok ville være en tilsnigelse af svare ja. Foreholdt side 202.631, pkt. 3.1, 1. afsnit, og forespurgt, hvem der var sagsbehandler på sagen, når han og Steffen Normann Hansen var til møder med Erling Andersen, forklarede han, at det var Steffen Normann Hansen og han selv, eller Ivar Nordland og han selv, alt efter hvilke møder, der er tale om.

Foreholdt samme side, pkt. 3.2, ”Hvad skal registreres? Alt materiale, der er omfattet af offentlighedsloven, forvaltningsloven eller arkivloven skal registreres. Følgende er eksempler på, hvad der skal registreres: ... Papir, der er blevet omdelt til møder (hvis påtegnende kommentarer kan det scannes)” og ”Som det ses af ovenstående liste, er det ikke kun ind- og udgående breve, der skal registreres, men også alt internt materiale” og forespurgt, om han tænkte på dette regelsæt, da han modtog papirer fra skattesagen, svarede han benægtende.

Henvist til materialesamlingens side 200.529 ff. – brev af 10. juni 2011 fra ombudsmanden til Koncerncentret vedlagt ombudsmandens afgørelser – og forespurgt, om han læste afgørelserne fra ombudsmanden, svarede han bekræftende.

Foreholdt materialesamlingens side 200.533, 1. hele afsnit, og forespurgt, om det ikke gav ham anledning til at skrive, at der efterfølgende faktisk var ministerorienteringer, forklarede han, at det gjorde det ikke.

Foreholdt materialesamlingens side 200.528 – forelæggelse for departementschefen i juni 2011 om ombudsmanden afgørelse i Jesper Høbergs klagesag, 2.-4. afsnit – foreholdt, at det fremgår, at forelæggelsen gik forbi Steffen Normann Hansen, og forespurgt, om han ved, hvorfor den gjorde det, svarede han benægtende, men det var den vej, alle andre sager i denne relation var gået, så det var vel ikke så mærkeligt.

Foreholdt materialesamlingens side 200.526 – brev fra Skatteministeriet til Jesper Høberg med afgørelse af anmodning af 17. juni 2011 om aktindsigt, 1.-6. afsnit - og forespurgt, hvorfor han godkendte, at brevet kunne sendes til Jesper Høberg, forklarede han, at det var af samme årsag, som han havde godkendt det tidligere. Han havde ikke haft fokus på de akter, som de har talt om, så hans svar er det samme som før.

Niels Fenger foreholdt vidnet, at han har forstået det sådan, at vidnets fokus var pressens mulige opstart af en sag, og at de dokumenter, som departementet fokuserede på i den sammenhæng, lige præcis var de dokumenter, der viste interaktionen mellem SKAT København og departementet i den konkrete sag – det samme som ombudsmanden interesserede sig for.

Forespurgt, om det ikke lige præcis var de dokumenter, der blev spurgt og svaret til, svarede han bekræftende, men svaret var jo heller ikke, at de ikke var der, men at de var af fortrolig karakter.

Foreholdt side 200.526, 6. afsnit, 3. – 4. linje, ”Fra disse møder foreligger der ikke skriftligt materiale”, forklarede han, at det er det samme spørgsmål, han nu har fået i flere afskygninger. Ja, der lå noget materiale, som klart skulle have været omtalt. Det blev det ikke, og det er beklageligt, men der var ikke noget ønske om som sådan at skjule noget. Det var en lemfældig sagsbehandling, og det skyldes hans egen unndladelse af at journalisere materialet. Det vil sige, at de folk, der sagsbehandlede, fik det ikke noteret, og han havde ikke tænkt i de baner.

Som vidne mødte Troels Lund Poulsen til supplerende afhøring.

Vidnet blev vejledt om, at han ikke havde pligt til at udtale sig.

Vidnet erklærede, at han var villig til at afgive forklaring.

Vidnet blev vejledt om, at han har ret til at besvare spørgsmål, idet reglerne om tavshedspligt ikke er gældende under en forklaring, der afgives for en kommission.

Vidnet blev orienteret om, at afhøringen vil blive lydoptaget af hensyn til protokolleringen af forklaringen. Optagelsen vil blive slettet, når kommissionen har afgivet sin beretning.

Foreholdt vidnets forklaring – protokol 9, side 6, 4. hele afsnit, 10.-15. linje – og Søs Marie Serup Laybourns forklaring – protokol 19, side 3, sidste afsnit, til side 4, 2. afsnit – og forespurgt, om han kan huske, om han havde haft sådanne drøftelser med Søs Marie Serup Laybourn, forklarede han, at

han kan bekræfte, at han talte med Søs Marie Serup Laybourn løbende, idet hun var ansat i Venstre, men han kan ikke ordret genkalde sig det, som hun har forklaret. Som han har forklaret, så fyldte sagen meget, og han blev også spurgt om, hvad der stod i aviserne.

Det kan godt være, at det ikke er fuldstændig tydeligt, men hans pointe under hans tidligere forklaring var, at han gerne ville understrege, at han ikke talte om sagens konkrete og materielle indhold med nogen som helst. Forespurgt, hvad han mener med konkrete og materielle indhold, forklarede han, at det var det, han måtte have af viden, hvis han havde nogen viden omkring sagen.

Foreholdt Søs Marie Serup Laybourns forklaring, protokol 19, side 6, 4. afsnit, 1.-4. punktum, og 5. afsnit, samt forespurgt, om han har drøftet 180 dages-reglen med Søs Marie Serup Laybourn, svarede han benægtende. Forespurgt, om han har drøftet de materielle skatteretlige regler, der knyttede sig til denne problemstilling i Stephen Kinnocks skattesag, med andre, svarede han benægtende. Som han har forklaret, så har han ikke drøftet sagens konkrete eller materielle indhold med andre.

Forespurgt af Niels Fenger, om han ikke havde drøftet det med nogen udenfor departementet eller nogen som helst, forklarede han, at det vist står helt tydeligt, at der var nogle spørgsmål, da der kom en afgørelse. Han drøftede det med nogle internt i Skatteministeriet. Forespurgt af formanden om han med "sagens konkrete materielle indhold" mener oplysningerne i sagen – altså hvordan parterne har indrettet sig, hvordan de har boet og ikke boet sammen osv. – og om det var det, han ikke havde drøftet med nogen eller videregivet til andre, forklarede han, at det er fuldstændig korrekt.

Foreholdt, at man godt kan have drøftet juraen, og foreholdt, at han har forklaret, at han ikke drøftede 180 dages-reglen med nogen, forklarede han, at han ikke har nogen erindring eller viden om, at han skulle have drøftet skattetekniske problemstillinger med andre end dem, der skulle rådgive ham i Skatteministeriet.

Forespurgt af udspørgeren, hvem det var, forklarede han, at det har han forklaret om tidligere, og svaret er det samme. De folk, der rådgav ham, var ansat i Skatteministeriet – ikke i SKAT København. Han vil gerne understrege, at han ikke har haft nogen som helst kontakt med SKAT København.

Forespurgt, om han i nogen sammenhænge har udvekslet oplysninger om skattesagen med Venstre-folk, svarede han benægtende, men på et Venstre-ministtermøde, der fandt sted fredag den 13. august 2010, var der en, der havde et helt overordnet spørgsmål til skattesagen. Den daværende statsminister, Lars Løkke Rasmussen, gav ordet til ham, og han oplyste ikke andet, end at sagen var i proces, og at han af gode grunde ikke kunne sige noget om sagen. Det var det, der blev sagt på det tidspunkt. Forespurgt, hvem der stillede spørgsmålet, forklarede han, at mødet efterhånden ligger langt tilbage, og han kan ikke huske, hvem der spurgte.

Foreholdt vidnets forklaring, protokol 9, side 8, sidste afsnit, til side 9. 1. linje, foreholdt, at Peter Loft, Steffen Normann Hansen og Erling Andersen samstemmende har forklaret, at oplysningen om Stephen Kinnocks seksuelle orientering blev givet i slutningen af august 2010, og forespurgt, om han holder fast i, at det var i midten af august 2010, svarede han benægtende. Han må erkende, at der er ret mange ting, der har figureret i denne sag, så han må helt stilfærdigt sige, at han tror, at de husker bedre, end han gør. Han har nok ikke fået det at vide før dem.

Foreholdt vidnets forklaring, protokol 9, side 9, 5. hele afsnit, og forespurgt, om han har yderligere at tilføje til forklaringen, forklarede han, at han har kunnet notere sig, at hans to ministersekretærer har forklaret, at han skulle have fortalt noget om Stephen Kinnocks seksuelle orientering til dem. Som han husker det, så havde han et møde med sekretærene den 17. september 2010 om formiddagen. På det tidspunkt formodede hele Danmark, at afgørelsen ville blive offentliggjort.

På mødet sagde han, at han gerne ville se nogle af de retskilder, der var nævnt i afgørelsen, og derudover tror han, at der var en eller anden sidebemærkning om, at det var helt afgørende, at afgørelsen, som de havde fået en kopi af, blev holdt tæt, og at der også havde verseret nogle rygter omkring Stephen Kinnocks homoseksualitet. Han fortalte intet om det, som han måtte have fået at vide.

Forespurgt, hvorfor han fortalte, at der havde verseret rygter om Stephen Kinnocks homoseksualitet, forklarede han, at i denne sag havde der været et meget stor pres på ministeriet, og det var heller ikke unaturligt, at ministersekretærer blev kontaktet af journalister for at blive pumpet for oplysninger. Derfor var det vigtigt for ham at indskærpe, at der ikke skulle udtales noget som helst overhovedet. De skulle ikke komme i en situation, hvor de kom til at sige noget.

Foreholdt, at hvis det var vigtigt, at de ikke kom til at sige noget, og at der var risiko for, at de ville blive pumpet af journalisterne, så kan det undre, hvorfor han videregav et rygte om, at Stephen Kinnock var homoseksuel, og forespurgt, hvad de skulle bruge denne oplysning til - formanden indskød, at så var det vel egentlig bedst, at de ikke vidste noget, for så kunne de jo ikke blive pumpet. Hertil forklarede han, at det er han sådan set enig i, men han havde et meget tæt forhold til sine to ministersekretærer, der også var underlagt tavshedspligt.

Det er klart, at hvis han havde vidst, at han skulle gennem denne kommissionssag, så havde tingene nok stillet sig lidt anderledes. Så havde han selvfølgelig ikke nævnt noget for dem.

Forespurgt af Niels Fenger, om det skal forstås sådan, at han ikke ville have fortalt sekretærene det, hvis han havde været klar over, at han skulle afhøres i en undersøgelseskommission, svarede han benægtende. Det, han prøver at forklare, er, at med den opmærksomhed, der er kommet på alt, hvad man har sagt, og som bliver tillagt en lang række motiver, og ting, som man siger, der bliver tolket ud i en helt vanvittig konspirationsteori, så havde han selvfølgelig ikke sagt den her henkastede bemærkning. Sekretærene stillede ikke spørgsmål til bemærkningen, og han kan ikke huske, hvordan han præcist formulerede det.

Foreholdt at han har forklaret, at der verserede rygter, og at han ikke videregav oplysninger fra skattesagen, og forespurgt, om det er rigtig forstået, forklarede han, at han ikke fortalte sekretærene, at han fik det at vide af Peter Loft, som havde fået det at vide af Erling Andersen. Han nævnte kun, at der verserede et rygte, og han gjorde ikke andet end at sige det. Han kan i dag godt se, at man kan diskutere, hvorfor han sagde det, men han må bare sige, at det blev sagt i et fortroligt rum til to mennesker, som, han vidste, kunne holde tæt med tingene, og som, han vidste, ville blive udsat for et pres af journalister og blive pumpet om alle mulige og umulige ting.

Kl. 15.05 forlod advokat Peter Trudsø afhøringslokalet. I stedet mødte advokat Asser Gregersen på vegne advokat Henrik Stagetorn.

Forespurgt af udspørgeren, om der er eksempler på, at journalister forsøgte at pumpe Morten Jensen og Anne Nørgaard Simonsen, forklarede han, at han i hvert fald er vidende om, at journalister gør en ihærdig indsats for også at gå til ministersekretærer i andre ministerier for at få dokumenter og anden viden frem, så det er helt naturligt.

Foreholdt, at de den 17. september 2010 havde været gennem et forløb, der startede i begyndelsen af juni 2010, og forespurgt, om han har konkrete eksempler på, at journalister havde forsøgt at pumpe de to ministersekretærer, forklarede han, at han ikke havde nogen konkret viden herom, men han har oplevelser fra tidligere, hvor han ved, at man har forsøgt at pumpe dem, der sidder omkring en minister, for oplysninger.

Foreholdt, at han har forklaret, at han bad om at få afgørelserne, der var nævnt i agterskrivelsen og foreholdt, at Anne Nørgaard Simonsen ved mail af 17. september 2010 kl. 16.54 sendte afgørelserne til ham (materialesamlingens side 201.412 ff.), samt forespurgt, hvad baggrunden var for, at han begyndte at interessere sig herfor på dette tidspunkt, forklarede han, at som han også tidligere har forklaret, havde han dagen før spurgt til retspraksis, fordi han som minister havde en tilsynsforpligtelse.

I forbindelse med kommissionsundersøgelsen har der været en meget stor diskussion om, hvorvidt man må stille spørgsmål til en afgørelse. Han har i den forbindelse noteret sig, at kommissionen selv har indhentet bilag fra Holger K. Nielsen, der i et svar til folketinget i sommeren 2013 sagde, at der ikke var noget til hinder for, at man kunne stille spørgsmål omkring en sag.

Han er ikke jurist, men det fremgår af ministeransvarsloven, at der er en tilsynsforpligtelse. Det tilsyn skal man selvfølgelig veje op, fordi det går begge veje. Man må ikke blande sig i en sag, men man må heller ikke se på, at man kører over for rødt lys. Det var selvfølgelig den tilsynsforpligtelse, han havde taget højtideligt i denne sammenhæng. Han må konstatere, at det efterfølgende har vist sig, at man kan stille spørgsmål ved, om han har været god nok i sin tilsynsforpligtelse i forhold til spørgsmålet omkring ligningsvejledningen.

Han ønskede at se, hvad der lå af afgørelser, så han kunne danne sig et bedre overblik. Han har i kommissionens protokoller set, at det af andre vidner, og vist også af udspørgeren, har været draget frem, om det var en engangsforeteelse, at han interesserede sig for det juridiske spor, og til det kan han sige, at det ikke var en engangsforeteelse. Det er også sket i andre konkrete sager.

Forespurgt, om han læste afgørelserne, som han fik tilsendt fredag eftermiddag, forklarede han, at som han har forklaret, så læste han dem ikke umiddelbart. Han læste nogle af de notater, der kom, men da der kom et spørgsmål fra Folketinget, læste han nogle af de afgørelser for at danne sig et overblik. Forespurgt, om det var det spørgsmål, som han fremlagde svaret på under den sidste afhøring, svarede han bekræftende.

Advokat K. L. Németh henviste til materialesamlingens side 202.623 ff., hvoraf Holger K. Niensens svar fremgår.

Foreholdt vidnets forklaring, protokol 9, side 9, 2. hele afsnit, 1.-2. punktum, 3. hele afsnit, 1. punktum, og side 11, 5. hele afsnit, samt forespurgt, om han har yderligere at tilføje om den orientering, som han har modtaget, svarede han benægtende. Han synes, at det er en meget fair gengivelse.

Vidnet blev foreholdt Peter Lofts forklaring – protokol 31, side 33, 2. afsnit, 1. og sidste punktum, side 38, sidste afsnit, 1.-2. punktum og sidste punktum, side 44, 5. afsnit, 1. punktum, og side 45, 1. hele afsnit, 1. punktum. Foreholdt, at det heraf fremgår, at det er Peter Lofts opfattelse, at han havde holdt ham løbende opdateret om møderne, og forespurgt, om han vil afvise, at det er sket, svarede han bekræftende. Det vil han gerne afvise.

Vidnet henviste til Peter Lofts redegørelse, side 5, pkt. 11, 1.-5. linje (materialesamlingens side 200.642), og forklarede, at han er helt enig med Peter Loft i, at det var den orientering, han fik. Det betyder, at det, som Peter Loft har forklaret, at vidnet skulle have vidst, vidste vidnet overhovedet ikke.

Foreholdt, at Peter Loft i redegørelsen henviser til møderne den 10. og 13. august 2010, svarede han bekræftende. Han bekendt var der kun to møder i august måned – den 10. og den 13. – og han kan ikke nikke genkendende til, at han i august skulle have fået at vide, hvordan skattesagen faldt ud.

Forespurgt om han kan nikke genkendende til, at han blev orienteret om, at der var møder den 10. og den 13. august 2010, svarede han benægtende. Han vidste ikke, hvor meget dialog, der havde været, men han havde i helt overordnede vendinger fået en orientering, men han vidste ikke, at der havde været holdt fem møder, og han vidste heller ikke hvilke datoer. Det var først noget, han blev klar over, da han modtog kommissionens materiale.

Forespurgt, hvornår han første gang blev klar over, at der blev holdt møder mellem Koncerncentret og SKAT København, forklarede han, at det kan han ikke huske. Måske i slutningen af august, men han kan ikke sætte nogen dato på.

Forespurgt, om Peter Loft oplyste, hvor han havde oplysningen om Stephen Kinnocks seksualitet fra, da han gav oplysningen til ham, forklarede han, at Peter Loft sagde, at oplysningen kom fra Erling Andersen.

Forespurgt, om samtalen sidst i august 2010 kun handlede om, at Erling Andersen havde fortalt Peter Loft, at Stephen Kinnock var homo- eller biseksuel, eller om oplysningen blev givet i forbindelse med, at Peter Loft oplyste om møderne med Erling Andersen om sagen, forklarede han, at der ikke er noget forandret ved hans forklaring i forhold til sidst. Det var kun en meget kort orientering om det, som Erling Andersen havde nævnt om Stephen Kinnocks seksuelle orientering. Der blev ikke nævnt noget om nogle møder eller andet.

Foreholdt vidnets forklaring, protokol 9, side 9, 2. hele afsnit, 1. punktum, og forespurgt, om han kan huske, hvilke principielle spørgsmål det drejede sig om, forklarede han, at det kan han ikke. Han husker, at han bl.a. blev orienteret om den bemandingsmæssige situation, og hvordan sagsbehandlingen blev grebet an. Foreholdt, at "principielle spørgsmål" var hans egne ord, og foreholdt, at det næppe var et principielt spørgsmål, hvordan man greb sagsbehandlingen an og den beman-

dingsmæssige situation, og forespurgt, om han kunne komme det nærmere, svarede han benægtende.

På ny foreholdt vidnets forklaring, protokol 9, side 11, 5. hele afsnit, og foreholdt Peter Lofts forklaring, protokol 31, side 44, 5. afsnit, og forespurgt, om han helt vil afvise, at han blev orienteret om, hvor tæt man var på sagsbehandlingen ved at tælle dage og se på kreditkortoplysninger, forklarede han, at han ikke kan genkalde sig, at han skulle have fået en så detaljeret orientering.

Foreholdt Peter Lofts forklaring, protokol 31, side 35, sidste afsnit, til side 36, 10. linje og side 36, 2. afsnit, 1. og 4.-5. punktum, samt forespurgt, om han fuldstændig kan afvise at have drøftet antallet af opholdsdage med Peter Loft, svarede han bekræftende, og det står heller ikke i relation til det, som Peter Loft har forklaret i samme protokol, side 45, da han blandt andet blev spurgt om kommunikation. Vidnet henviste til side 45, 2. afsnit, 5. linje, "Det var i princippet ren envejskommunikation. Han orienterede, og han forventede ikke – og fik heller ikke – nogen reaktion".

På vidnets foranledning oplæste advokat K. L. Németh Lisbeth Rasmussens forklaring, protokol 14, side 3, 4. hele afsnit, 3.-4. punktum. Vidnet forklarede, at han ikke går ud fra, og han håber ikke, at de var i en situation, hvor man i august 2010 kunne afgøre, hvordan en sag skulle ende, når den ikke var fuldt oplyst. Hvis man er i en situation, hvor en offentlig myndighed kan sige, hvordan en sag falder ud uden at have et fyldestgørende materiale og en fuldt oplyst sag, så har han meget lidt tillid til myndigheden, og selvom han har været i politik i nogle år, så har han alligevel fuld tillid til den.

Foreholdt af udspørgeren vidnets forklaring, protokol 9, side 9, 2. hele afsnit, sidste punktum, 3. hele afsnit, sidste punktum, og side 11, sidste afsnit, 1.-2. punktum, og forespurgt, om det stadigvæk er hans opfattelse, at det forholder sig sådan, svarede han bekræftende.

Foreholdt Peter Lofts forklaring, protokol 31, side 33, 2. afsnit, 5.-9. linje, side 36, 1. afsnit, 1.-2. punktum, side 38, 1. hele afsnit, 1.-4. linje, protokol 38, side 13, 3. afsnit, 1.-2. punktum, og forespurgt, om han kan afvise, at han af Peter Loft fik en sådan orientering om, hvad sagen kunne ende med før den 16. september 2010, svarede han bekræftende. Det kan han bestemt afvise. Hvis han havde vidst, hvordan alting var, så kan man diskutere, hvorfor han overhovedet skulle stille spørgsmål til sagen den 16. september 2010, da han fik agterskrivelsen forelagt.

Vidnet oplæste fra Peter Lofts redegørelse, side 4, 10. og 11. linje, materialesamlingen side 200.641 og forklarede, at han er enig heri.

Forespurgt, om han har haft drøftelser med andre embedsmænd end Peter Loft om Stephen Kinnocks skattesag frem til den 16. september 2010, svarede han benægtende.

Foreholdt Steffen Normann Hansens forklaring – protokol 24, side 23, 5. hele afsnit, 1.-6. linje, og 6. hele afsnit, 5. linje til side 24, 2. linje – og forespurgt, om han kan erindre, at han en enkelt gang eller to har spurgt ham, hvordan det gik med sagen, forklarede han, at han ikke har diskuteret sagens konkrete indhold med Steffen Normann Hansen før mødet den 16. september 2010. I relation til, at der var en offentlig debat om, at SKATs afgørelse var på vej, og at afgørelsen var kendt af Frode Holm, skal han ikke udelukke, at han måske på et enkelt møde har spurgt, om afgørelsen var på vej.

Foreholdt vidnets forklaring, protokol 9, side 12, 4. afsnit, side 13, 3. afsnit, og forespurgt, hvorfor han interesserede sig for forløbet i 1999, forklarede han, at som han husker det, så stod der noget i afgørelsen herom. Forespurgt, om der stod noget om den problemstilling, at Helle Thorning-Schmidt igen købte en lejlighed, forklarede han, at han ikke husker, hvordan ordene faldt, men han spurgte, hvad der skulle til for at flytte ud af dansk skattepligt.

Forespurgt, om han var kritisk indstillet overfor afgørelsen eller tog den til efterretning, forklarede han, at som minister havde han en tilsynsforpligtelse med de afgørelser, der blev truffet. Han er ikke ekspert i skatteret, men han synes, at det var afgørende, at han forstod, hvad retspraksis var, og hvad kendelserne var, fordi han – ligesom den resterende del af Danmarks befolkning – havde en forventning om, at der skulle være en offentliggørelse af hele afgørelsen.

Det var ikke fordi, at han skulle kommentere på afgørelsen, men han skulle i hvert fald vide, hvilke ting der lå til grund for den. Han fik ikke rigtig svar, som han forstod, på de spørgsmål, som han stillede. Det kan enten skyldes, at han ikke er videre godt begavet og skulle have det skåret ud i pap, men det kan også være fordi, at det var svært at svare på. Han spurgte for at opfylde sin tilsynsforpligtelse, og det, synes han, var vigtigt.

Forespurgt, hvad han undrede sig over i relation til fra- og tilflytningen i 1999-2000, forklarede han, at han ikke i detaljer kan genkalde sig, hvad han spurgte om. Han spurgte, hvad der skulle til for at ophøre med dansk skattepligt. Det var ikke nogen længere diskussion om til- og fraflytning.

Han havde fået et notat, som også er i kommissionens materiale, og i den forbindelse stillede han nogle spørgsmål til det, der stod i notatet. Det førte til, at der kom yderligere notater. Hvis man sammenligner det første notat med det sidste notat, så har det en relativ stor udvikling i sig. Der er ret stor forskel på, hvad der stod i det første notat, og hvad der står i det sidste notat. Den omfattende korrespondance i weekenden – som han har forklaret, at han ikke kendte noget til – viser, at et meget banalt spørgsmål åbenbart kan føre til meget omfattende arbejde.

I bund og grund spurgte han for at vise rettidig omhu, og det kan man så tro på eller lade være. Han har forstået, at der er nogle, der tillægger ham meget skumle motiver i forbindelse med, at han har tilladt sig at forstå landets love.

Foreholdt, at Peter Arnfeldt og han har forklaret, at det var vigtigt at have et presseberedskab på plads, og forespurgt, hvad hensigten var med presseberedskabet, forklarede han, at journalister tit har mange gode spørgsmål. Nogle gange kan det være ret nødvendigt at forstå, hvordan tingene rent faktisk hænger sammen for at være i stand til at svare på spørgsmålene. Det er en fordel som politiker, at man udtaler sig om noget, som man ved noget om. Det var lige præcis i den forbindelse, at presseberedskabet skulle være så godt som muligt. Det var ikke nødvendigvis, fordi han skulle udtale sig.

Han ville være så godt forberedt som muligt, hvis der var nogen, der kom og sagde, at der var lavet om i præmisserne i forhold til andre danske skatteborgere. Han anede det ikke på det tidspunkt, og han tillod sig at være djævlens advokat, ligesom Peter Arnfeldt også tillod sig at være djævlens advokat. Det var ikke nogen stor diskussion, og det foregik i en helt rolig atmosfære. Der var ikke nogen, der var "kede af det" eller oprevne.

Foreholdt, at han har forklaret, at han tillod sig at være djævlens advokat og forespurgt, om han stillede kritiske spørgsmål, svarede han benægtende. Det gjorde han ikke, og han skulle måske have brugt et andet ord end djævlens advokat. Det, han mente, var, at når der kom en diskussion om, hvorvidt det var en rigtig afgørelse eller ej, så vidste de, at alle landets skatterevisorer ville læse afgørelsen med lup for at se, om der var dannet en ny praksis, fordi det var en helt særlig person. Da ville han komme i en meget trist situation, hvis han ikke vidste, hvordan reglerne var.

Efterfølgende kom han i den situation, at han i forbindelse med en besvarelse til Folketinget spurgte, om der var ændret i praksis, og om ligningsvejledningen var lavet om. Han fik svar tilbage, at den ikke var lavet om. Senere har han konstateret, at den blev lavet om den 21. januar. Set bagudrettet synes han, at det var helt fornuftigt, at han prøvede at opfylde sin tilsynsforpligtelse. Han har så måttet konstatere, at der er nogen, der har givet ham og Peter Loft forkerte oplysninger, fordi Skatteministeriets Early Warning System i forhold til at man opdagede, at ting blev lavet om, ikke blev brugt.

Forespurgt, om han den 16. september 2010 var djævlens advokat, eller om han tog agterskrivelsen til efterretning og alene stillede et par opklarende spørgsmål, forklarede han, at han ikke var djævlens advokat. Han tog agterskrivelsen til efterretning. Han skulle ikke angribe agterskrivelsen. Han skulle bare forsøge at forstå den. Han sagde på intet tidspunkt, at afgørelsen var forkert, eller at den skulle laves om. Han tog den helt stille og roligt til efterretning, men sagde, at han gerne ville have noget mere viden om, hvordan reglerne og retspraksis var.

Foreholdt Steffen Normann Hansens forklaring – protokol 29, side 13, sidste afsnit, 11. linje, til side 14, 6. linje – og forespurgt, om Steffen Normann Hansen tager fejl, forklarede han, at han tror, at Steffen Normann Hansen gav udtryk for, hvad Peter Arnfeldt sagde.

På ny foreholdt Steffen Normann Hansens forklaring, side 13, anden sidste linje, til side 14, 1. linje "Forespurgt, om de sagde, at ... det skulle være rigtigt", forklarede han, at det kan han ikke nikke genkendende til, men han tror, at han sagde, at han ikke forstod særlig meget af det, som Peter Loft fortalte omkring til- og fraflytning.

Forespurgt, om han kan afvise, at Steffen Normann Hansen har opfattet det på den måde, som han har forklaret til både politirapporten og til kommissionen, forklarede han, at det vist var en politirapport, som Steffen Normann Hansen tog afstand fra på flere punkter.

Foreholdt, at udspørgeren ikke mener, at Steffen Normann Hansen har taget afstand fra den, og at denne har underskrevet rapporten, forklarede han, at han kun kan sige, at han ikke husker det sådan, som Steffen Normann Hansen har forklaret, og han kan heller ikke genkende, at det var det, Peter Arnfeldt skulle have gjort.

Udspørgeren henviste til materialesamlingens side 202.303 ff. – brev af 28. marts 2011 fra vidnet til Folketingets skatteudvalg med svar på spørgsmål 59 – mail af 20. november 2012 fra kommissionen til Skatteministeriet og svarmail af samme dato med bilag, hvoraf fremgår, at svarudkast blev lagt til vidnet, men at svaret blev underskrevet og sendt til Folketinget af skatteminister Peter Chri-

stensen. Forespurgt, om han har supplerende kommentarer til forløbet omkring svaret til Folketinget, svarede han bekræftende.

Vidnet henviste til 202.307 – svarmailen af 20. november 2012, sidste afsnit, "Sagen har været forelagt ... retur i organisationen" – og forklarede, at han under sin tidligere forklaring har forklaret, at han har underskrevet brevet, men at han ikke ved, hvad der er sket i mellemtiden, fordi det var lige op til, at han stoppede som skatteminister. Forud for sin tidligere forklaring havde han været inde på Folketingets hjemmeside og konstateret, at det var ham, der stod som afsender af svaret på spørgsmål 59, så man kan ikke angribe ham for, at Skatteministeriet har lavet en teknisk fejl.

Udspørgeren henviste til materialesamlingens side 202.292-301 – fire notater, som vidnet skulle have modtaget henholdsvis 14., 23., 24. og 27. september 2010. Udspørgeren henviste endvidere til side 200.952 – mail af 20. september 2010 fra Birgitte Christensen til Peter Loft, cc Ivar Nordland – og til Birgitte Christensens forklaring i protokol 25, side 21, hvorefter hun den 20. september 2010 skulle have lagt notatet, som han angiver at have modtaget den 27. september 2010, til vidnet via ministersekretariatet. Forespurgt, om han kan give nogen forklaring på, hvorfor han mener, at han først modtog notatet den 27. september 2010, svarede han benægtende, men det fungerer jo sådan, at det går gennem et ministersekretariat. Han ved ikke, hvad der er sket. Han kan bare konstatere, at når han har skrevet den 27. september 2010 på notatet, så var det den dag, han fik det. Han vil umiddelbart tro, at notatet også er gået forbi Peter Loft, men han ved det ikke.

Formanden foreholdt, at kommissionen i enkeltheder har hørt om, hvordan medarbejderne og Peter Loft søndag den 19. september 2010 arbejdede hårdt for at få notatet færdigt, og forespurgte, om det kan tænkes, at notatet blev lagt til ham den 20. september 2010, men at det endte i en bunke, så han først kom ned til det den 27. september 2010, svarede han benægtende. Det tror han ikke, men man kan ikke afvise det. Vidnet forklarede, at der også var nogle notater imellem det første og det fjerde, han fik.

Formanden bemærkede, at det tredje notat var fra den 17. september 2010, og at han er enig med vidnet i den rækkefølge, notaterne er modtaget i, men at det undrer ham, at vidnet modtog notaterne så sent. Vidnet forklarede, at det også undrer ham, men han har bare valgt at lægge det frem. Han har ikke nogen konspirationsteoretisk forklaring på, hvorfor det er på den måde. Han noterede datoerne, fordi det var vigtigt for ham at have en eller anden dokumentation for, hvornår han fik notaterne. Grunden til, at han gjorde det, var, at det var samme journalnummer, der gik igen på notaterne, og de var ikke daterede. Når han fik sådan noget forelagt, begyndte hans alarmklokker at lyse ret kraftigt. Han gjorde desværre ikke noget ved det, men skrev bare datoerne ned.

Foreholdt af formanden, at han mener, at notaterne blev leveret sammen med nogle ministerforelæggelser, og forespurgt, om det siger vidnet noget, svarede han benægtende. Han husker bare, at han fik notaterne ind og noterede datoerne på dem.

Kl. 15.55 forlod advokat Karen-Margrethe Schebye afhøringslokalet.

Efter en pause fremkom formanden med nogle afsluttende bemærkninger.

Mødet hævet kl. 16.15.

Lars E. Andersen
formand